

Základní umělecká škola Neratovice, Vojtěšská 1219, 277 11 Neratovice
IČO: 67674551, + 420 315 682 788, info@zus-neratovice.cz

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Neratovice

**“Umění je jako slunce, které se taky nikomu nevtírá.
Když zatáhnete záclony a zavřete okenice, tak vám slunce do bytu neleze,
jenomže je to vaše chyba, pane, že chcete žít potmě.”**

Jan Werich

Obsah

Identifikační údaje	- 3 -
Charakteristika školy	- 4 -
Zaměření školy a její vize	- 5 -
Výchovné a vzdělávací strategie	- 6 -

Vzdělávací obsah jednotlivých oborů

HUDEBNÍ OBOR	- 7 -
Studijní zaměření Přípravná hudební výchova	- 8 -
Studijní zaměření Hudební nauka	- 9 -
Studijní zaměření Hra na klavír	- 10 -
Studijní zaměření Hra na EKN	- 16 -
Studijní zaměření Hra na akordeon	- 21 -
Studijní zaměření Hra na kytaru	- 26 -
Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru.....	- 31 -
Studijní zaměření Hra na basovou kytaru	- 36 -
Studijní zaměření Hra na ukulele	- 41 -
Studijní zaměření Hra na mandolínu	- 45 -
Studijní zaměření Hra na housle	- 49 -
Studijní zaměření Hra na violu	- 54 -
Studijní zaměření Hra na violoncello	- 58 -
Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	- 62 -
Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	- 67 -
Studijní zaměření Hra na klarinet	- 72 -
Studijní zaměření Hra na saxofon	- 77 -
Studijní zaměření Hra na trubku	- 82 -
Studijní zaměření Hra na trombon	- 87 -
Studijní zaměření Hra na lesní roh	- 90 -
Studijní zaměření Hra na bicí nástroje.....	- 94 -
Studijní zaměření Sólový zpěv	- 98 -
Volitelné předměty hudebního oboru.....	- 103 -
Komorní zpěv.....	- 103 -
Pěvecký sbor	- 103 -
Komorní a souborová hra	- 104 -
Čtyřruční hra na klavír.....	- 105 -
Taneční orchestr.....	- 106 -
Souborová hra – country hudba	- 107 -
Hudební teorie	- 107 -

LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR	- 109 -
TANEČNÍ OBOR	- 113 -
VÝTVARNÝ OBOR	- 120 -
Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	- 125 -
Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	- 125 -
Studium pro dospělé.....	- 126 -
Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	- 126 -

Identifikační údaje

Název ŠVP

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY NERATOVICE

Předkladatel

Název školy: Základní umělecká škola Neratovice, příspěvková organizace

Adresa školy: Vojtěšská 1219, 277 11 Neratovice

IČO: 67674551

Jméno a příjmení ředitele školy: PhDr. Roman Novotný

Kontakty:

Telefon: 315 682 788

E-mail: info@zus-neratovice.cz

Web: www.zus-neratovice.cz

Zřizovatel

Název: Město Neratovice

Adresa: Kojetická 1028, 277 11 Neratovice

Kontakty:

Telefon: 315 650 333, fax: 315 682 052

E-mail: meu@neratovice.cz

Web: www.neratovice.cz

Platnost dokumentu

Datum účinnosti:

V Neratovicích dne:

Vydáním tohoto dokumentu pozbývá platnost ŠVP ZUŠ Neratovice ze dne 1. září 2020.

PhDr. Roman Novotný
ředitel

Charakteristika školy

Počet oborů, velikost

Naše škola poskytuje základní umělecké vzdělávání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru. Toto vzdělávání se člení na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně a studium pro dospělé. Maximální povolená kapacita školy činí 500 žáků a její naplněnost se průběžně pohybuje kolem 95 %.

Historie školy

Historie uměleckého vzdělávání v Neratovicích začíná rokem 1952, kdy zde zahájila svou činnost pobočka Hudební školy v Mělníku. Ve městě žilo tehdy přes 3 tisíce obyvatel.

Současně s rozvojem města se rozrůstala i umělecká škola, měnila nejen názvy - z Městské hudební školy na Lidovou školu umění až po současnou Základní uměleckou školu, ale i svá působiště a stěhovala se z bývalé sokolovny do učeben II. ZŠ a ze závodního klubu Spolany do malé vilky na náměstí. Zásadní změnou v dějinách školy je rok 1985, kdy byla dokončena nová, účelově postavená budova v centru města. Škola tak získala vynikající prostory pro výuku všech čtyř oborů – do této doby byl vyučován pouze obor hudební a (provizorně) obor výtvarný.

Dne 1. 1. 1998 získala škola právní subjektivitu, zřizovatelem se stalo město Neratovice.

Současnost školy

Škola poskytuje vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech, mj. připravuje žáky ke studiu na středních a vysokých školách s uměleckým a pedagogickým zaměřením. Studium je určeno především pro žáky základních a středních škol, v menší míře i pro studenty VŠ a dospělé.

Žáci hudebního oboru se zapojují do činnosti hudebních těles, např. do pěveckého sboru, orchestru a komorních souborů. Žáci výtvarného a literárně-dramatického oboru se pravidelně účastní festivalů, přehlídek a soutěží. Žáci tanečního oboru jsou úzce propojeni se souborem Roxton a s tímto souborem patří ve svém zaměření ke špičce v České republice.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní umělecké školy v Neratovicích je momentálně stabilizovaný, všestranně vyvážený a kvalifikovaný. Odborným zaměřením i počtem učitelů plně pokrývá šíři nabídky pro vzdělávání ve všech uměleckých oborech a studijních zaměřeních. Ve škole nyní pracuje 21 aprobovaných učitelů.

Charakteristika nepedagogických pracovníků

Chod školy po provozní a technické stránce zabezpečují ekonomická referentka, účetní, školník a dvě uklízečky.

Regionální a mezinárodní spolupráce

Spolupráci se Společenským domem v Neratovicích (SD) lze označit za základ naší činnosti mimo budovu školy – žáci školy vystupují při různých akcích SD, vernisážích, plesech, slavnostních večerech, apod. SD pak poskytuje prostory pro velká vystoupení školy, např. pro pořádání Dne tance a hudby, či vystoupení školního divadelního souboru.

Škola pravidelně pořádá velké koncerty, koncerty charitativní a vystoupení např. pro Dům kněžny Emmy, výchovné koncerty pro žáky mateřských a základních škol v Neratovicích. Pravidelně se koná velká, reprezentativní výstava prací žáků výtvarného oboru. Velice cenná je také spolupráce s místními základními a mateřskými školami. Pro tyto organizace připravujeme různé programy a zároveň tím vytváříme příznivé podmínky pro získávání budoucích zájemců o studium v naší škole. Spolupracujeme i s dalšími základními uměleckými školami tohoto regionu. Žáci školy se podílejí na reprezentativních akcích, pořádaných městem Neratovice v družebním městě Radeberg.

Vybavení školy a její podmínky

Od roku 1985 škola sídlí v účelově postavené budově uprostřed města. Její uspořádání velmi dobře vyhovuje potřebám umělecké školy. Nevyhovující části jsou pravidelně rekonstruovány – v minulosti proběhla výměna střešní krytiny, oken, bylo rekonstruováno sociální zařízení, průběžně se provádí výměna podlahových krytin, osvětlení apod. K výuce i relaxaci slouží upravená školní zahrada.

Materiální vybavení školy je systematicky obnovováno a rozšiřováno. Škola disponuje množstvím hudebních nástrojů, které v případě potřeby zapůjčuje začínajícím žákům.

Zaměření školy a její vize

Studium uměleckých oborů, vyučovaných na základní umělecké škole, je nejen důležitou součástí přípravy k přijetí na střední a vysoké umělecké i pedagogické školy, ale i vhodným doplňkem základního a středního vzdělání, či součástí všeobecného kulturního přehledu mladé generace.

Zaměření školy

NAŠE ZUŠ NEMÁ ŽÁDNÉ SPECIFICKÉ ZAMĚŘENÍ.

Hlavním smyslem práce našich pedagogů je snaha pěstovat v žácích kladný vztah k umění, které by se mělo stát jejich koníčkem, případně i povoláním.

Poskytujeme:

- individuální, skupinovou a kolektivní výuku ve čtyřech uměleckých oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém (HO, VO, TO, LDO)
- individuální přístup učitele ke každému žákovi
- příjemné, kulturní a bezpečné prostředí, vhodné pro studium uměleckých oborů
- spolupracujeme s místními základními a mateřskými školami a dalšími organizacemi města Neratovice a s charitativními organizacemi v rámci regionu Mělnicka

Vize školy

- vychovávat kultivované mladé lidi, kteří se budou aktivně podílet na kulturním dění ve svém bydlišti a okolí
- spolupracovat s rodiči na formování osobnosti jejich dítěte a prohlubovat tak součinnost rodiny a školy
- flexibilně upravovat metody výuky v reakci na požadavky doby - využívat ve výuce moderní didaktickou techniku
- respektovat osobnost žáka, rozvíjet jeho schopnosti, zdravé sebevědomí a tvořivost
- podněcovat v žácích zájem o kulturu, a to nejen ve výuce, ale i mimo ni (koncerty, výstavy, divadelní představení, taneční vystoupení, aj.)
- klást důraz na kolektivní výuku – komorní a souborová hra, orchestr
- všemi svými aktivitami usilovat o dobrou pověst školy
- dbát na dobré výsledky výuky a reprezentovat školu i město

Škola věnuje trvalou pozornost rozvíjející se oblasti multimediální tvorby, pokud nechce zůstat pozadu, jeví se nutnost rozšíření výuky v této oblasti. Současně s tím se žáci seznamují i s tradicí a kulturou našeho národa.

Výchovné a vzdělávací strategie

- osobním příkladem učíme žáky společenskému chování na koncertech, výstavách, představeních a dalších akcích
- soustavně se vzděláváme ve svém oboru tak, abychom mohli žákovi zprostředkovat kontakt se současnými trendy a novými poznatky – např. vzdělávací kurzy jednotlivých oborů, DVPP, NPI apod.
- zapojujeme žáky do uměleckých aktivit a podporujeme jejich odpovědnost za společné dílo – mezioborová spolupráce, komorní a souborová hra, orchestr apod.
- vytváříme žákům prostředí pro jejich seberealizaci - organizací veřejných vystoupení, koncertů, výstav atd.
- komunikujeme a spolupracujeme s rodiči tak, aby chápali důležitost a význam domácí přípravy a společně s nimi se podílíme na formování osobnosti žáků
- v počátcích studia nabízíme rodičům možnost zúčastnit se výuky jejich dítěte
- vlastním příkladem motivujeme žáky k návštěvě hodnotných kulturních akcí – výstav, koncertů, divadelních a tanečních představení atd.
- vedeme žáky k sebehodnocení tím, že jim umožňujeme srovnávání s výkony jiných žáků, například účastí na koncertech, soutěžích i třídních přehrávkách
- informujeme žáky i jejich rodiče o aktuální nabídce kulturních akcí v našem regionu a doporučujeme jejich návštěvu – tisk, internet, informační tabule atd.
- tvoříme a upravujeme studijní plán každého žáka dle jeho dispozic a možností
- učíme žáky správným návykům s názornou ukázkou a důsledně je kontrolujeme
- všechny metody a formy práce přizpůsobujeme věku a mentálnímu vývoji žáka.

Vzdělávací obsah uměleckých oborů

HUDEBNÍ OBOR

Charakteristika hudebního oboru

Výuka v hudebním oboru umožňuje individuální přístup vyučujícího k žákovi. Hudba je při soustavném uměleckém vzdělávání v oblasti poučené interpretace a vlastní tvorby, doplněné nezbytnými vědomostmi z oblasti hudební teorie, dokonalý prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení. Hlavním smyslem výuky je snaha pěstovat v žácích celoživotní vztah k hudbě, která by se pro ně měla stát koníčkem a patřit k základnímu vzdělání člověka.

Umožňujeme studium jak žákům s průměrnými předpoklady, kteří přistupují k hudbě jako k zálibě, tak i těm, kteří se chtějí připravit pro studium na středních nebo vysokých školách s uměleckým zaměřením a věnovat se hudbě na profesionální úrovni. Kromě individuální výuky jednotlivých hudebních nástrojů se mohou zapojit do komorní, souborové či orchestrální hry nebo zpívat v pěveckém sboru. Kolektivní hrou se žáci učí zodpovědnému přístupu k práci, respektu k ostatním spoluhráčům a získávají cenné zkušenosti pro případnou amatérskou praxi. Tvořivá činnost rozvíjí hudební fantazii, pomáhá k sebevyjádření a vede k uvolnění a radosti ze hry.

Všeobecné poznámky k hudebnímu oboru:

Studium hudebního oboru se člení takto: přípravné studium (max. délka studia 2 roky), základní studium I. stupně (délka studia 7 let), studium II. stupně (délka studia 4 roky), studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé.

Žáci jsou ke studiu přijímáni na základě přijímací zkoušky.

Kritéria pro zařazování žáků do stupňů vzdělávání a do ročníků:

- do **přípravného studia** jsou zařazováni žáci od 5 let
- do **I. stupně studia** jsou zařazováni žáci od 7 let
- do **II. stupně studia** jsou zařazováni žáci od 14 let

Začne-li žák docházku do II. stupně studia bez předchozího absolvování I. stupně, začíná plnit školní výstupy I. stupně. Ty jsou stanoveny v individuálním plánu, který je v tomto případě rozpracován na delší časový úsek než jeden školní rok. V průběhu studia však musí splnit učební osnovy II. stupně.

Přihlásí-li se ke studiu žák starší než je uvedeno v předchozích bodech, je zařazen do ročníku odpovídajícímu jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě komisionální zkoušky.

Přejde-li žák v průběhu studia na jiný nástroj, začíná plnit osnovy daného nástroje od ročníku, který odpovídá jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě komisionální zkoušky.

Neoddělitelnou součástí výuky v hudebním oboru je hudební nauka, kde žáci získají vědomosti potřebné ke studiu hry na nástroj. Seznámí se zde s hudebním názvoslovím, dynamickými a rytmickými znaménky, stavbou stupnic a akordů apod., seznámí se i s hudebními dějinami, získají přehled o různých historických obdobích, hudebních skladatelích a jejich díle.

Předmět Hudební nauka je na I. stupni povinný a vyučuje se po dobu pěti let. V ojedinělých případech může ředitel školy povolit na základě písemné žádosti výjimku - žák se pak musí dostavit k přezkoušení, a to dvakrát v každém pololetí před uzavřením klasifikace.

Žáci přípravného studia jsou vyučováni v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně (1 hodina kolektivní výuky Přípravné hudební výchovy (PHV) a 1 hodina individuální nebo skupinové výuky hry na hudební nástroj).

Aby byla naplněna hodinová dotace, musí si žáci ZS a SPD kromě individuální výuky hry na nástroj vybrat alespoň jeden z volitelných předmětů, které jsou v učebních plánech označený hvězdičkou. Ty se pak pro ně od 4. ročníku I. stupně stávají povinnými po dobu čtyř let. U žáků II. stupně jsou povinné od 1. ročníku do konce studia. Pro žáky sólového zpěvu je povinný pěvecký sbor.

Studijní zaměření Přípravná hudební výchova

V přípravné hudební výchově je hravou formou podchycen zájem žáků o hudbu a rozvíjeny jejich hudební schopnosti. Aktivizuje a podněcuje se u nich tvořivost v elementárních činnostech pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových. Součástí výchovně vzdělávacího procesu je zjišťování, sledování a usměrňování zájmu žáků se zřetelem na možnosti jejich dalšího studia v základní umělecké škole.

Učební plán: Přípravné studium I. stupně HO

Předmět	1. ročník	2. ročník
Příprava ke hře na nástroj*	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy. Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků, učební osnovy – viz učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů.

Učební plán: Přípravné studium II. stupně HO

Předmět	1. ročník
Příprava ke hře na nástroj*	1
Hudební teorie	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy. Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků, učební osnovy – viz učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná hudební výchova

Žák:

- zpívá v jednohlase na základě svých dispozic intonačně a rytmicky čistě ovládá a využívá nástroje orffovského instrumentáře k doprovodné hře a zvukomalbě reaguje pohybem na znějící hudbu, dynamické a tempové změny, dokáže pojmenovat některé hudební nástroje
- dokáže pojmenovat a rozlišit délky not a pomlk (celá, půlová, čtvrtěová, osminová, půlová s tečkou)
- orientuje se v notové osnově c1–c2 (v houslovém klíči)

Studijní zaměření Hudební nauka

Učební plán: Hudební nauka

viz učební plány všech studijních zaměření hudebního oboru

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hudební nauka

1. ročník

Žák:

- pojmenuje a rozliší délky not a pomlk
- určí na nakreslené klávesnici hudební abecedu, - rozliší pojmy zvuk a tón
- sestaví a vytleská jednoduchý rytmus ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- popíše rozdíl mezi celým tónem a půltónem, - definuje durovou stupnici
- zná funkci posuvek – křížek, bé, odrážka
- zná princip tvorby durových stupnic – C, G, D, F,
- rozpozná zvuky hudebních nástrojů – housle, klavír, kytara, trubka, bicí, flétna, klarinet
- definuje pojem repetice včetně prima volty a seconda volty, D.C. al Fine
- definuje pojem koruna a umí ho zapsat symbolem
- užívá hudební názvosloví – piano, forte, allegro, moderato
- rozumí značkám pro crescendo a decrescendo, - čte noty v houslovém klíči v rozsahu g–g2
- pozná basový klíč a notu f
- zpívá jednoduché lidové písně
- umí hrát jednoduché doprovody k písním na rytmické nástroje

2. ročník

Žák:

- dokáže pojmenovat základní intervaly
- vysvětlí pojmy legato, staccato
- poslechem rozliší durové a mollové písně a kvintakordy
- vysvětlí pojmy akcent, ligatura
- užívá hudební názvosloví – mezzoforte, adagio, pianissimo, allegretto, a tempo, lento, andante, ritardando, presto
- vytvoří základní intervaly (velké a čisté) a umí je vyjmenovat
- ovládá durové stupnice do 4 křížků a 4 béček a zná princip jejich stavby
- vytvoří mollovou stupnici aiolskou, harmonickou, melodickou a její akord – a, e, h, d, g – v basovém klíči se orientuje v rozsahu f-c1
- čte noty v rozsahu f-c3
- rytmizuje triolu
- sestaví a vytleská jednoduchý rytmus ve 2/4, 3/4, 3/8, 4/8 a 6/8 taktu
- rozumí pojmu předtaktí

3. ročník

Žák:

- rytmizuje synkopu
- objasní pojem transpozice
- vytvoří z velkých a čistých intervalů intervaly malé, zvětšené a zmenšené
- orientuje se v různých hudebních uskupeních
- pozná základní dechové dřevěné, žesťové a bicí nástroje
- rozliší nástroje strunné na smyčcové, drnkací a klávesové
- vysvětlí základní harmonické funkce – tónika, subdominanta, dominanta
- ovládá durové stupnice do 5 křížků a 5 bé a chápe princip jejich stavby
- orientuje se v mollových stupnicích do 5 křížků a 5 bé
- definuje, co znamená paralelní stupnice
- vytvoří kvintakord a obraty v dur i v moll
- vyjmenuje stupnice kvartového a kvintového kruhu
- vysvětlí co je part a partitura
- rozdělí pěvecké hlasy (soprán, mezzosoprán, alt, tenor, baryton, bas)
- stručně charakterizuje – píseň, kantátu, operu, operetu
- užívá hudební názvosloví – largo, giocoso, rallentando

4. ročník

Žák:

- ovládá všechny stupnice durové i mollové
- rozumí stavbě stupnic a akordů dur i moll
- vytvoří dominantní septakord
- vytvoří zmenšený a zvětšený kvintakord, tvrdě velký a měkce malý septakord
- zazpívá durový a mollový kvintakord (dle dispozic žáka)
- vysvětlí rozdíl mezi konsonancí a disonancí
- chápe princip enharmonické záměny
- zná souvislosti paralelních a stejnojmenných stupnic
- transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- zná nejdůležitější pojmy hudebního názvosloví
- orientuje se v melodických ozdobách
- orientuje se v malé písňové formě
- zpívá písně dle svých dispozic a věku

5. ročník

Žák:

- zná základní hudební formy – velká dvoudílná, velká třídílná, rondo, variace –
- poslechem skladeb poznává různé hudební slohy
- popíše vlastními slovy, čím se od sebe liší
- orientuje se v historii a stylových obdobích hudby
- zná hlavní představitele těchto období a má přehled o jejich dílech

Studijní zaměření Hra na klavír

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na klávesové nástroje. Prostřednictvím hry na klavír žák nejen rozvíjí hudební vlohly a získává odborné hudební znalosti, ale při hře vyvíjí svalovou činnost i jemnou prstovou motoriku, učí se koordinaci těla a rukou, koncentraci, pracovním návykům a sebeovládání, rozvíjí paměť.

Učební plán Hra na klavír

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy. Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků, učební osnovy – viz učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na klavír

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí či nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacích předmětů: Hra na klavír

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné

studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium

PS I

Žák:

- správně sedí u nástroje, osvojuje si a dodržuje základní klavírní návyky a dovednosti (držení těla, postavení ruky na klaviatuře)
- rozvíjí orientaci po klaviatuře
- hraje podle sluchu jednoduché lidové písně
- hraje nejprve každou rukou zvlášť, později s navazováním rukou
- používá hru portamento

PS II

Žák:

- orientuje se v notové osnově, chápe notový zápis (rytmické hodnoty, čtení not v houslovém, příp. i v basovém klíči)
- kombinuje hru podle sluchu s hrou dle jednoduchého notového zápisu
- hraje lidové písně s doprovodem dudácké kvinty, ovládá plynulé střídání rukou
- ovládá základní klavírní úhozy (portamento, staccato, legato)
- orientuje se po celé šíři klaviatury

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice od bílých kláves zvlášť – C, G
- hraje tónický kvintakord s obraty zvlášť (tenuto a rozloženě); uvědomuje si rytmické členění
- ovládá základní návyky – sezení u nástroje, postavení ruky
- ovládá základní klavírní úhozy (portamento, staccato, legato)
- používá základní dynamická znaménka
- kombinuje hru podle sluchu s hrou podle not; spojuje jednoduchý notový zápis s orientací po klaviatuře
- orientuje se v notovém zápisu, čte noty v houslovém i v basovém klíči
- hraje čtyřručně s učitelem

2. ročník

Žák:

- hraje vybrané durové stupnice od bílých kláves v protipohybu dohromady, mollové zvlášť
- hraje tónický kvintakord s obraty (tenuto, staccato, rozloženě) v protipohybu dohromady
- zvládá pohyb po klaviatuře s podkládáním palce a překládáním prstů, koordinaci obou rukou
- používá elementární pedalizaci
- rozlišuje a používá základní dynamická označení (p-f)
- hraje skladby v malé písňové formě
- hraje jednoduché skladby z listu každou rukou zvlášť
- k jednoduchým písním použije doprovod T-D

3. ročník

Žák:

- hraje vybrané stupnice dur i moll od bílých kláves dohromady v protipohybu
- hraje tónický kvintakord s obraty (tenuto, staccato, rozloženě) dohromady v protipohybu

- používá základní melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent)
- orientuje se v zápisu jednoduchých klavírních skladeb
- rozlišuje a používá základní tempová označení (moderato, andante, allegretto, allegro)
- používá synkopický pedál
- hraje čtyřručně s učitelem nebo se spolužákem
- doprovází lidové písně základními harmonickými funkcemi

4. ročník

Žák:

- hraje vybrané stupnice dur a moll v rovném pohybu přes dvě oktávy
- hraje tónický kvintakord s obraty (tenuto, staccato, rozloženě) dohromady v protipohybu
- je schopen hrát v rychlejších tempech
- pozná a správně zahraje hudební frázi; používá rytmické obměny
- hraje z listu jednoduché skladby
- orientuje se v hudebních uskupeních
- hraje čtyřručně s učitelem nebo se spolužákem
- zapojí se do souborové hry (pěveckého sboru)

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice v kombinovaném pohybu
- hraje velký rozklad zvlášť
- rozpozná náladu a charakter skladby a vyjádří je odpovídajícími výrazovými prostředky
- prokáže samostatnost při nácviku skladeb
- používá vhodnou artikulaci, dynamiku, agogiku; vnímá vedení hlasů v polyfonní hře
- ovládá současný i synkopický pedál
- hraje čtyřručně a z listu
- dle dispozic hraje jednoduché nástrojové doprovody

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll v kombinovaném pohybu
- hraje velký rozklad s obraty zvlášť (dohromady)
- prokazuje pohotovost, schopnost samostatného studia a sluchové sebekontroly
- orientuje se ve formě a základní harmonické stavbě skladby
- rozpozná různá hudební stylová období (baroko, klasicismus, impresionismus...)
- samostatně používá pedál
- hraje čtyřručně a z listu
- využije své technické možnosti při nástrojových doprovodech

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy viz 6. ročník; dle uvážení pedagoga
- využívá a zdokonaluje získané hráčské vědomosti a dovednosti
- zvládne hru oktáv a čtyřhlasých akordů
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- dokáže interpretovat skladby různých stylů a žánrů; po technické, výrazové a obsahové stránce – využívá dynamiku, tempová rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku
- využívá širokou škálu dynamických a barevných možností nástroje
- uplatní se v souborové hře, pěveckém sboru, při nástrojových doprovodech
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta A.

1. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll v kombinovaném pohybu
- hraje velký rozklad dohromady
- používá dovednosti z předchozích ročníků
- vnímá a odlišuje vedení hlasů v polyfonní sazbě
- při interpretaci skladeb využívá široké škály výrazových prostředků
- zvládne hru náročnějších etud
- samostatně používá pedál
- je aktivně zapojen do souborové nebo čtyřruční hry, dle možností realizuje korepetice

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll v kombinovaném pohybu
- hraje velký rozklad kombinovaně
- prokáže schopnost vyrovnané pasážové hry a kultivovaného tónu, využívá zvukové možnosti nástroje a zdokonaluje kvalitu tónu
- dokáže samostatně tvořit prstoklad skladeb
- orientuje se v hudební formě interpretovaných skladeb
- aktivně se podílí na výběru studovaných skladeb
- je schopen aktivního poslechu skladeb, dokáže vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- hraje čtyřručně nebo v souborech

3. ročník

Žák:

- využívá získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- k rozvíjení zručnosti a úhlové kultury využívá probrané technické prvky
- orientuje se v základním harmonickém plánu skladby
- je schopen hodnotit své výkony i výkony druhých
- interpretuje náročnější skladby různých slohových období; je schopen se skladbou samostatně pracovat po stránce technické a výrazové
- prokáže přehled o skladbách světových i českých autorů různých skladebných období
- zapojuje se do souborové hry nebo pěveckého sboru
- je schopen aktivního poslechu skladeb

4. ročník

Žák:

- uplatní všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru
- dodržuje hlavní reprodukční zásady při interpretaci skladeb různého stylu a žánru
- je schopen samostatného výběru a studia nových skladeb
- zná základní umělecké směry, nejvýznamnější skladatele a díla klasické hudební literatury
- dokáže hodnotit výkony své i druhých
- je schopen aktivního poslechu skladeb (klasických i populárních) a umí vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- aktivně se zapojuje do kolektivní výuky (souborová hra, korepetice); prokáže pohotovost při hře jednoduchých skladeb z listu
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta B.

PS II

Žák:

- je obeznámen se stavbou klavíru
- ovládá elementární klavírní návyky (sezení u klavíru, postavení ruky, uvolnění paže)
- orientuje se po klaviatuře; hraje v houslovém i v basovém klíči
- ovládá základní klavírní úhozy (portamento, staccato, legato), dvojhmaty, tříhlasé akordy
- používá elementární pedalizaci
- rozlišuje jednotlivá tempová označení, ovládá jednoduchou dynamiku
- je schopen zahrát lidovou píseň s doprovodem základních harmonických funkcí T, D
- hraje čtyřručně s učitelem

1. ročník

Žák:

- hraje vybrané durové stupnice od bílých kláves v protipohybu
- hraje tónický kvintakord s obraty (tenuto, staccato, rozloženě) dohromady v protipohybu
- orientuje se v notovém zápisu jednoduchých skladeb
- ovládá a zdokonaluje základní klavírní úhozy (portamento, staccato, legato)
- rozpozná charakter skladby a vyjádří jej odpovídajícími výrazovými prostředky
- ovládá elementární dynamiku a agogiku
- samostatně pedalizuje (synkopický pedál)
- při hře doprovodů k písňím užívá základní harmonické funkce T, S, D

2. ročník

Žák:

- hraje vybrané durové a mollové stupnice dohromady v protipohybu a v rovném pohybu
- hraje tónický kvintakord s obraty (tenuto staccato, rozloženě)
- orientuje se v zápisu jednoduchých klavírních skladeb
- rozlišuje a používá základní tempová označení (moderato, andante, allegretto, allegro)
- používá elementární pedalizaci
- používá základní melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent)
- je schopen aktivního poslechu skladeb
- hraje z listu jednoduché skladby zvlášť; hraje čtyřručně nebo v souborech

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice v kombinovaném pohybu
- hraje velký rozklad zvlášť (dohromady)
- rozpozná a správně interpretuje hudební frázi; vědomě pracuje s hudební myšlenkou
- ovládá vedení hlasů v polyfonní sazbě
- při interpretaci skladeb využívá širší škály výrazových prostředků
- používá melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent, skupinka)
- pracuje s dynamickým značením notového materiálu, pod vedením pedagoga je schopen uvažovat nad gradačním vývojem skladby
- ovládá změny temp v rámci hudebního přednesu, správně frázuje

4. ročník

Žák:

- rozpozná formu skladby a orientuje se v její struktuře (sonátová forma, fuga, rondo, variace)

- dodržuje hlavní reprodukční zásady při interpretaci skladeb různého stylu a žánru
- je schopen samostatného výběru a studia nových skladeb
- zná základní umělecké směry, nejvýznamnější skladatele a díla klasické hudební literatury
- dokáže hodnotit výkony své i druhých
- je schopen aktivního poslechu skladeb (klasických i populárních) a umí vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- aktivně se zapojuje do kolektivní výuky (souborová hra, korepetice); prokáže pohotovost při hře jednoduchých skladeb z listu
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na EKN

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba modul A - Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN) a jejich ovládnutí.

Ve výuce na EKN (elektronické klávesové nástroje) se učí žáci hře na moderní nástroj, který se zcela rovnocenným způsobem řadí do skupiny ostatních klávesových nástrojů. Uplatňuje se nejen jako nástroj sólový, ale pro své zvukové a technické možnosti se využívá také k doprovodu jiných nástrojů či zpěvu nebo jako součást různých hudebních souborů, tanečních orchestrů v populární hudbě apod. Není však výjimkou, že se s jeho využitím setkáme i v klasických orchestrech. Hrou na EKN si žáci osvojí základy klavírní hry, musí však nástroj zvládnout i po stránce technické. Naučí se základům harmonie a použití jeho různých funkcí v praxi.

Učební plán Hra na EKN

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy. Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků, učební osnovy – viz učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na EKN

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí či nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na EKN

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- používá základní návyky (správné sezení u nástroje, postavení rukou na klaviatuře, držení těla) - orientuje se na klávesnici
- hraje nejprve každou rukou zvlášť, později oběma dohromady
- používá základní úhozy pro hru na EKN portamento, legato)
- chápe notový zápis (rytmické hodnoty, čtení not) v houslovém případně basovém klíči reprodukuje jednoduché melodie podle sluchu nebo z listu v pětiprstové poloze
- využívá jednoprstový doprovod k doprovodům jednoduchých písní

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá správné sezení, postavení rukou
- orientuje se v notovém zápisu – v přiměřeném rozsahu
- je schopen souhry obou rukou dohromady
- umí zahrát dvojhmaty – podle individuálních schopností
- zahraje stupnice C, G každou rukou zvlášť plus T5
- využívá elementárních doprovodných možností nástroje - s pomocí učitele
- dle individuálních schopností využívá základní harmonické funkce – T, D – fingering
- reprodukuje jednoduché melodie podle sluchu nebo z listu

2. ročník

Žák:

- dbá na správné sezení, postavení rukou, uvolnění těla

- se orientuje v notovém zápisu včetně basového klíče
- zvládá pohyb po klaviatuře s podkládáním palce a překládáním prstů, koordinaci obou rukou
- zahraje vybrané durové stupnice od bílých kláves plus T5 s obraty dohromady v protipohybu
- využívá základní úhozové techniky pro EKN (legato, tenuto, staccato)
- využívá doprovodné funkce nástroje, tj. základní harmonické funkce T, S, D – fingering - uvědomuje si rytmické členění a dynamické odlišení
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem z paměti (dle individuálních dispozic)
- chápe důležitost domácí přípravy

3. ročník

Žák:

- používá základní návyky a dovednosti z předchozích ročníků, dbá na uvolnění těla, rukou a prstů
- zvládá koordinaci obou rukou
- chápe mollové tóniny včetně akordů a jejich obrátů
- uvědomuje si rytmické citění (zrychlení – zpomalení) a dynamické odlišení (piano-forte)
- používá základní úhozy a prstovou techniku
- hraje vybrané stupnice durové i mollové od bílých kláves protipohybem dohromady plus T5 - používá funkce Intro, Ending, Fill in (dle dispozic)
- vnímá charakter skladby a dle svých schopností používá výrazové prostředky k jeho vyjádření
- orientuje se v základních hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- dle dispozic je schopen veřejně vystupovat

4. ročník

Žák:

- zdokonalí technické dovednosti (hra v rychlejších tempech, hra dvojhmatů) i výrazové dovednosti (artikulace - legato, tenuto, staccato, dynamické rozdíly)
- využívá výrazových i nástrojových možností k vyjádření hraných skladeb (dle svých schopností samostatně)
- zdokonalí rytmické citění o tečkovaný rytmus, triolu, synkopu
- zahraje vybrané stupnice dur i moll protipohybem plus T5
- při hře používá jednoduchý pedál (podle pokynů učitele nebo podle zápisu)
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- zahraje jednoduché písně z listu (dle dispozic)
- střídá zvukové barvy a zařazuje je k určitým stylům a skladbám
- zvládá obsluhu nástroje, včetně nástrojových rejstříků a doprovodných stylů
- zapojí se do souborové hry nebo pěveckého sboru
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu a sebehodnocení

5. ročník

Žák:

- zvládá hru technicky náročnějších skladeb
- správně a vědomě frázuje, dbá na preciznější provedení skladeb, používá rytmické obměny - ovládá základy pedalizace a dokáže je využít při hře, uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- hraje vybrané stupnice rovným pohybem plus akordy
- dokáže zahrát jednoduché melodické ozdoby (příráz, skupinka)
- využívá všech dosud zvládnutých výrazových možností hudebních i nástrojových, zdokonaluje obsluhu nástroje
- užívá sebehodnocení
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- hraje skladby různých období a získává přehled o hudebních dějinách
- je schopen veřejné prezentace (dle individuálních schopností)

6. ročník

Žák:

- používá složitější rytmické prvky, složitější prstoklady a dynamické změny
- v doprovodné linii používá septakordy, zmenšené akordy, hraje podle akordických značek
- je schopen vyjádřit náladu dané skladby, pracuje při hře s dynamikou, agogikou, výrazem
- orientuje se v různých žánrech a dokáže rozlišovat hlavní zásady při interpretaci těchto skladeb
- využívá samostatně všech hudebních i nástrojových možností
- umí hodnotit výkony své i výkony spolužáků
- je schopen aktivního poslechu skladeb
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- dle dispozic se zapojí do souborové nebo čtyřruční hry, doprovodu jiných nástrojů či zpěv

7. ročník

Žák:

- vhodným a různorodým výběrem skladeb si sestaví absolventský repertoár
- dodržuje zásady správné interpretace skladeb různých stylů, žánrů a období, samostatně používá pedál
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje znalosti z teorie v praxi a umí vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- zná pokročilejší funkce svého nástroje a dokáže je podle individuálních schopností při hře využít
- vystupuje, umí zhodnotit své výkony i výkony druhých
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta A.

1. ročník

Žák:

- uplatní všechny získané dovednosti a vědomosti při studování repertoáru
- v doprovodu využívá všechny akordy včetně složených, hraje podle akordových značek - ovládá hru melodických ozdob
- je schopen aktivního poslechu skladeb a umí vyjádřit svůj názor na jejich interpretaci
- hraje z listu jednoduché skladby

2. ročník

Žák:

- zvládá všechny stupnice
- hraje náročnější skladby různých stylových období a dbá na správné zásady interpretace
- je schopen samostatného výběru a studia nových skladeb
- dokáže samostatně tvořit prstoklad
- používá sluchovou sebekontrolu, umí hodnotit výkony své i výkony druhých
- dle svých dispozic se zapojí do komorní, souborové, orchestrální hry

3. ročník

Žák:

- samostatně uplatňuje všechny získané dovednosti a vědomosti při studiu repertoáru - využívá znalosti o výrazu, harmonii, formě a obsahu hraných skladeb
- v doprovodu využívá všechny akordy včetně složených
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- zná technické možnosti svého nástroje, je obeznámen s pokročilejšími funkcemi a dokáže je podle individuálních schopností při hře využít
- tvoří si repertoár dle své volby a preferencí
- dle individuálních dispozic vystupuje a zajímá se o dění kolem sebe

4. ročník

Žák:

- využívá všechny získané znalosti, dovednosti a zkušenosti k vyjádření svých představ při studování skladeb
- má vlastní názor na interpretaci skladeb různých období a žánrů
- má přehled o hudební historii a hudebních směrech
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- využívá posluchačských i interpretačních zkušeností k samostatnému studiu skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zajímá se o nové trendy ve vývoji a využití nástroje
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta B.

PS II

Žák:

- ovládá správné sezení, postavení rukou
- orientuje se v notovém zápisu včetně basového klíče
- zvládá základní obsluhu nástroje
- je schopen souhry obou rukou dohromady, včetně podkládání palce a překládání prstů - využívá základní zvukové i doprovodné možnosti nástroje
- v doprovodu využívá tonální harmonické funkce – fingering
- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

1. ročník

Žák:

- dodržuje základní návyky při hře (správné sezení, postavení rukou a uvolnění těla)
- využívá a zdokonaluje získané technické dovednosti, pohyb po klaviatuře, koordinaci obou rukou
- zahráje vybrané stupnice
- používá základní úhozové techniky
- ovládá obsluhu nástroje, včetně nástrojových rejstříků a doprovodných stylů
- používá funkce Intro, Ending, Fill in
- v doprovodu využívá hlavní i vedlejší harmonické funkce – fingering
- hraje z listu jednoduché skladby
- je schopen zahrát píseň s doprovodem z paměti
- dle dispozic se zapojuje do souborové hry

2. ročník

Žák:

- využívá všechny získané návyky a dovednosti
- chápe mollové tóniny a užívá mollové akordy a jejich obraty
- používá základní úhozy a rozvíjí prstovou techniku včetně základní artikulace
- orientuje se v základních hudebních útvarech
- vnímá charakter skladby a dle svých schopností využívá výrazové prostředky k jeho vyjádření
- aktivně se podílí na výběru studovaných skladeb
- v doprovodech využívá složitější akordy

3. ročník

Žák:

- uplatní veškeré dovednosti z předchozích ročníků

- zdokonalí technické dovednosti (hra v rychlejších tempech, hra dvojhmatů) i výrazové dovednosti (artikulace - legato, tenuto, staccato, dynamické rozdíly)
- využívá možností výrazových i nástrojových k vyjádření hraných skladeb - správně frázuje a učí se porozumět skladbám, které hraje
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- zdokonalí rytmické cítění – tečkovaný rytmus, triola, synkopa
- dle svých možností interpretuje skladby různých žánrů, stylů a období

4. ročník

Žák:

- využívá všechny získané vědomosti a dovednosti k vyjádření svých představ - dbá na precizní provedení skladeb, melodických ozdob, používá pedál
- zná pokročilejší funkce nástroje a dokáže je podle individuálních schopností při hře využít - zdokonaluje obsluhu nástroje a využívá všechny jeho dostupné možnosti
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu a sebehodnocení
- zná základní umělecké směry a díla klasické hudební literatury
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na akordeon

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na akordeon.

Akordeon je vedle ostatních klasických instrumentů nástrojem poměrně mladým, je to vícehlasý nástroj, který plní v hudebním životě jak funkci sólového, tak nástroje doprovodného a souborového. Ve hře na akordeon je nutné dokonalé zvládnutí jak výrazových možností nástroje, tak technickou vyspělost obou rukou i měchovou techniku.

Učební plán Hra na akordeon

Učební plán: Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Učební plán: Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na akordeon

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí či nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na akordeon

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- používá základní návyky - správné sezení, držení a upevnění nástroje, postavení nohou, rukou a prstů na klávesnici i basech, správné vedení měchu
- orientuje se v notovém zápisu
- hraje každou rukou zvlášť
- hraje pravou rukou v pěti-prstové poloze
- je schopen zahrát jednoduchou píseň

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dodržuje základní návyky
- umí si kontrolovat postavení pravé ruky
- ovládá čtení not i v basovém klíči
- používá rytmické členění
- zvládá souhru obou rukou
- je schopen zahrát jednoduchou píseň zpaměti
- hraje v pěti-prstové poloze

2. ročník

Žák:

- při hře na nástroj využívá elementární návyky a dovednosti
- dodržuje správné sezení a držení nástroje
- ovládá základní postavení pravé a levé ruky
- orientuje se v basové části v základní řadě – základní postavení levé ruky
- zvládá vedení měchu podle značek
- je schopen zahrát jednoduchou melodii s doprovodem ve standardním basu
- hraje durové stupnice C, G, každou rukou zvlášť plus T5
- hraje z listu jednoduché písně
- využívá samostatnosti v domácí přípravě

3. ročník

Žák:

- zvládá správné návyky (vedení měchu, tvoření tónů, nasazení a zakončení tónu)
- hraje dvojhmaty v pravé ruce
- používá při hře tempová a dynamická označení
- využívá technické a výrazové dovednosti při interpretaci skladeb a písní
- je schopen sluchové sebekontroly
- hraje vybrané durové stupnice plus T5 dohromady
- zdokonalí techniku – hraje v rychlejších tempech

4. ročník

Žák:

- používá získané dovednosti a hmatovou orientaci
- se orientuje v celém rozsahu v melodické části malého nástroje (60 nebo 72 basů), dle dispozic přechod na větší nástroj (80 nebo 96 basů)
- orientuje se v basové části nástroje v rozsahu dle probraných stupnic - zdokonalí technickou a výrazovou úroveň hry a měchovou techniku
- používá rytmické členění a dynamické odlišení - podílí se na výběru skladeb různých žánrů
- podle svých možností hraje jednoduché skladby z paměti - zapojuje se do souborové hry

5. ročník

Žák:

- propojuje a zdokonaluje získané dovednosti
- využívá všech dosud zvládnutých výrazových nástrojových možností
- ovládá melodické ozdoby – příraz, nátryl
- orientuje se v jednoduchých mollových tóninách
- je schopen veřejné prezentace (dle individuálních dispozic)

6. ročník

Žák:

- uplatní všechny získané dovednosti a vědomosti při studiu skladeb
- dbá na správnou interpretaci skladeb různých žánrů a stylů
- umí samostatně pracovat s měchem
- zdokonaluje rejstříkovou techniku
- hraje podle akordických značek
- je schopen zhodnotit své výkony i výkony druhých
- dle svých schopností se zapojuje do souborové hry nebo pěveckého sboru

7. ročník

Žák:

- ovládá technickou, tempovou, rytmickou i dynamickou stránku hry v rámci svých motorických možností
- se orientuje v celém rozsahu melodické části nástroje

- ovládá označení i manuální používání rejstříků pravé a levé ruky
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen veřejné prezentace
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta A.

1. ročník

Žák:

- využívá všechny získané znalosti a dovednosti k nastudování skladeb
- vhodným výběrem skladeb si rozšiřuje znalosti o hudební historii a uměleckých směrech
- správně interpretuje nastudované skladby
- hru z paměti a hru z listu zdokonaluje na probíraných skladbách
- zdokonaluje prstovou i měchovou techniku
- hraje etudy a skladby různého technického zaměření
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- umí hodnotit výkony své i výkony druhých
- aktivně se zapojuje do souborové hry nebo pěveckého sboru

2. ročník

Žák:

- formuluje a vyjadřuje vlastní názor na interpretaci skladeb různých období a žánrů
- zná základní umělecké směry a díla klasické hudební literatury
- zvládá měchovou techniku, měkké a ostré nasazení a ukončení, obrat měchu bez dynamické změny, střídavý měch
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu a správně ji interpretovat
- tvoří si repertoár dle svých preferencí

3. ročník

Žák:

- využívá nehlučné rejstříkování
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- tvoří si repertoár pro využívání svých dovedností v budoucím životě (profesionálním nebo amatérském)
- má přehled o hudební historii
- je schopen aktivního poslechu hudby a umí vyjádřit svůj názor na ní a na umění vůbec
- zapojuje se do souborové hry či jiných kolektivních aktivit

4. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti, ovládá nástrojovou a měchovou techniku
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, při interpretaci rozvíjí její přednesovou stránku
- ovládá práci s tónem, frázování a dále si rozvíjí svou hudební paměť
- využívá znalosti o výrazu hrané skladby a je schopen vlastního názorového vyjádření
- profiluje se podle vlastního zájmu a preferencí
- uplatňuje, rozvíjí a zdokonaluje své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta B.

PS II

Žák:

- dodržuje základní návyky - správné sezení, držení a upevnění nástroje, postavení nohou, rukou a prstů na klávesnici i basech, správné vedení měchu

- orientuje se v basové části v základní řadě-základní postavení levé ruky
- ovládá základní postavení pravé i levé ruky
- zvládá vedení měchu podle značek
- orientuje se v notovém zápisu včetně basového klíče
- hraje nejprve zvlášť, později dohromady
- je schopen koordinace obou rukou
- hraje jednoduché písně s doprovodem
- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

1. ročník

Žák:

- fixuje držení nástroje a postavení rukou
- zkvalitňuje prstovou a měchovou techniku
- hraje dvojhmaty – tercie – pravou rukou
- zahraje tečkovaný rytmus a synkopu
- orientuje se v notovém zápisu studovaných skladeb
- rozšiřuje repertoár lidových písní a jednoduchých skladeb
- hraje akordický doprovod dur s kvintovým a terciovým a basem
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- zahraje z listu jednoduché melodie (přiměřené obtížnosti)

2. ročník

Žák:

- zdokonaluje hru legato a staccato a souhru obou rukou
- ovládá základní dynamiku a agogiku - ritardando, accelerando
- využívá samostatnosti v domácí přípravě
- samostatně navrhne způsob nácvičku skladby, technických prvků, vybere vhodný prstoklad
- rozšiřuje polohu pravé i levé ruky – skoky
- je schopen sluchové sebekontroly
- melodické ozdoby – příraz, nátryl
- ovládá hru mollových akordů s kvintovým a terciovým basem
- za dohledu učitele si volí sám přiměřeně obtížné skladby
- za pomoci učitele zhodnotí svůj výkon
- použije odlišné rejstříky pro skladby různého charakteru
- předvede hru skladeb dle základních akordických značek v levé ruce
- samostatně vytvoří jednoduchý doprovod k lidovým písním
- zvládne zahrát jednoduchou skladbu s doprovodem učitele

3. ročník

Žák:

- hraje skladby v celém rozsahu nástroje
- ovládá hru akordových značek v levé ruce dur, moll, zmenšených a D7
- sám si nastaví zvukové rejstříky podle charakteru skladby
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku
- melodické ozdoby rozšiřuje o tryleky a obaly
- zdokonaluje hru dvojhmatů
- zvládá vyšší nároky na technickou úroveň hry a práci s měchem
- buduje repertoár skladeb různých žánrů
- zahraje dvojhmaty – sexty – pravou rukou
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- na základě svých schopností se začleňuje do kolektivní hry

4. ročník

Žák:

- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci skladeb
- pracuje s tónem, se základy frázování a dále uplatňuje hudební paměť
- vyhledává si skladby blízké jeho vlastnímu hudebnímu cítění
- z paměti interpretuje vybrané skladby, při hře využívá znalosti o výrazu hrané skladby a je schopen vlastního názorového vyjádření
- dle možností obohacuje repertoár spoluprací s jinými hudebními nástroji
- aktivně se začleňuje do kolektivní hry
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na kytaru

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na strunné nástroje.

Hra na kytaru v sobě spojuje přednosti nástroje melodického a akordického. Patří v současné době pro své využití k velmi oblíbeným nástrojům. Vychází z dlouholeté tradice hráčské i nástrojařské, z bohaté hodnotné literatury, která zahrnuje všechna hudební stylová období.

Učební plán Hra na kytaru

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy. Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků, učební osnovy – viz učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na kytaru

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah je vytvořen na základě potřeb zájemce o studium v souladu se školním vzdělávacím programem. Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Očekávané výstupy jsou zpracovány na základě individuálních potřeb uchazeče o studium. Výuka se uskutečňuje v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na kytaru

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- používá základní návyky - správné sezení, držení nástroje a postavení rukou
- zná označení prstů pravé i levé ruky
- orientuje se v notovém zápisu v rozsahu malé A – dvoučárkované G
- rozliší hru s dopadem a bez dopadu
- zopakuje na jakémkoli tónu rytmický motiv

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky – držení nástroje, držení pravé ruky nad zvukovým otvorem, nehrbí se
- dodržuje rytmické členění - správně počítá dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt
- dbá na úhoz – rozliší hru s dopadem a bez dopadu
- je si vědom rozdílu hry s nehty a bez nehtů
- hraje lehké akordy
- umí koordinovat pohyby prstů na obou rukou

2. ročník

Žák:

- užívá naučené návyky – držení obou rukou, v levé ruce uvolněné zápěstí
- dbá na správné tvoření tónů použitím kratších nehtů
- sám rozliší kdy hrát s dopadem a kdy bez dopadu
- zdokonalí své technické schopnosti – hraje v rychlejších tempech

- orientuje se v notovém zápise
- orientuje se na hmatníku do 5. pražce
- rozliší dynamiku - slabě, silně
- vymyslí krátký rytmický nebo melodický motiv
- hraje jednoduché dueta s učitelem nebo spolužákem
- používá naučené akordy ke zpěvu

3. ročník

Žák:

- využívá a zdokonaluje základní návyky a své technické schopnosti
- dbá na správné zakončení tónu (netlumí), ladění nástroje k jinému nástroji
- správně frázuje, aby porozuměl tomu, co hraje
- rytmicky chápe, dynamicky odlišuje
- uvědomuje si důležitost pěstování nehtů na pravé ruce
- k doprovodům používá rozložené akordy (dle dispozic)
- umí vyjádřit náladu hrané skladby
- orientuje se na hmatníku do 7. pražce
- hraje s učitelem nebo spolužákem – zdokonaluje souhru
- je schopen dle dispozic veřejně vystupovat
- zapojí se do komorní, souborové hry nebo pěveckého sboru

4. ročník

Žák:

- umí ladit nástroj, zlepšuje kvalitu tónu
- správně frázuje jednodušší myšlenky
- při interpretaci používá zrychlení, zpomalení
- hraje některé melodické ozdoby
- dle fyzických možností hraje legato
- procvičuje plynulou výměnu poloh
- znalosti z HN využívá při hře na nástroj
- dle schopností vystupuje na školních koncertech nebo jiných akcích
- orientuje se na hmatníku do 9. pražce
- doprovází podle notového zápisu i akordových značek druhou kytaru nebo zpěv

5. ročník

Žák:

- využívá schopnosti a dovednosti z předchozích ročníků
- naladí nástroj podle sluchu
- rozlišuje tempo a dynamiku
- zdokonalí výrazové dovednosti, kvalitu tónu při hře, techniku hry
- správně interpretuje jednodušší formu legát
- hraje z listu jednoduché skladby
- hraje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, poslouchá nahrávky
- je schopen samostatně nastudovat zadanou skladbu
- orientuje se v různých hudebních uskupeních a v jejich notovém záznamu
- ví, jak se chovat na koncertech a je schopen veřejně vystoupit
- umí zhodnotit svůj výkon i výkony spolužáků
- zapojí se do komorní, souborové hry či pěveckého sboru

6. ročník

Žák:

- využívá znalostí z předchozích ročníků a rozvíjí technickou i výrazovou stránku hry
- umí naladit nástroj podle sluchu, dbá na kvalitu úhozu, správně frázuje, rozlišuje dynamiku
- zdokonalí techniku pravé ruky (arpeggio aj.)

- orientuje se v celém rozsahu nástroje
- vhodným výběrem a poslechem skladeb získává přehled o hudebních dějinách
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- umí rozlišit hlavní zásady interpretace skladeb různých stylových období a žánrů v sólové i komorní hře
- má zodpovědnost za společný výkon
- hraje z listu jednoduché skladby
- umí se chovat na koncertech a dle dispozic je schopen veřejné prezentace

7. ročník

Žák:

- využívá všechny vědomosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- využívá tempo různých stupňů, frázuje, používá dynamiku
- naladí nástroj
- dbá na výrazovou stránku, kvalitu tónu a zdokonaluje prstovou techniku
- pozná i jiné kytary – elektrickou, basovou po př. s kovovými strunami
- rozezná starou hudbu od moderní klasické
- je schopen zaimprovizovat k písni, která je doprovázená akordy
- jednoduchou formou ovládá základní transpozici akordů
- různorodým výběrem skladeb si sám nebo s pomocí učitele tvoří vhodný repertoár k ukončení studia a dbá na jeho správnou interpretaci
- vystupuje, užívá sebehodnocení a zapojuje se do souborové hry
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta A.

1. ročník

Žák:

- využívá získané znalosti k vyjádření svých představ
- rozvíjí techniku pravé i levé ruky pravidelným cvičením
- zdokonalí hru legato, staccato a jiné artikulační techniky
- při hraní používá sluchovou sebekontrolu, zlepšuje kvalitu tónu a úhozu
- samostatně nastuduje zadanou skladbu – rozvíjí cit pro správné frázování a interpretaci různých stylů
- hraje skladby různých stylů a žánrů a má přehled o hudebních dějinách
- improvizuje tvořením jednoduchých melodií nebo doprovodu (dle schopností žáka)
- dle dispozic se zapojí do komorní hry, hraje doprovod k jiným nástrojům či zpěvu

2. ročník

Žák:

- využívá znalosti a dovednosti z předchozích ročníků
- dbá na kvalitu nehtů, aby měl kultivovaný tón
- zdokonalí prstovou techniku obou rukou - hraje v rychlejších tempech
- uplatní své vědomosti při interpretaci skladeb - výraz, frázování
- umí vyjádřit svůj názor na hrané skladby a jejich interpretaci
- zvládá hru z paměti, procvičuje hru z listu
- rozvine improvizaci schopností (dle individuálních schopností žáka)
- aktivně se zapojí do komorní hry

3. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- tvoří si hudební repertoár sám nebo s pomocí učitele
- je schopen aktivního poslechu skladeb a umí vyjádřit svůj názor na jejich interpretaci
- při hře využívá všech výrazových i technických možností nástroje – úhoz, kvalita tónu atd.

- improvizuje i ve vyšších polohách nástroje

4. ročník

Žák:

- využívá všech doposud získaných vědomostí, dovedností a zkušeností k vyjádření svých představ při nácviu skladeb
- dbá na správné zásady interpretace – zlepšuje výrazovou i technickou stránku
- umí použít znalostí z teorie v praxi
- orientuje se v různých směrech a vnímá souvislosti mezi nimi a v umění vůbec
- vystupuje ne jen na školních koncertech, ale i mimo ně
- v kolektivní hře se zapojuje, spolupracuje na výrazu a interpretaci hraných skladeb
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta B.

PS II

Žák:

- dodržuje základní návyky (správné sezení, držení nástroje, pravidelná domácí příprava apod.)
- orientuje se v notovém zápisu
- uvědomuje si rytmické členění a dynamické odlišení
- dbá na kvalitu tónu, jeho zakončení, rozlišuje hru dopadem a bez dopadu
- správně frázuje, rozumí obsahu interpretované hudby
- zahraje podle sluchu jednoduchou melodii
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- zajímá se o svůj nástroj a hudební dění kolem sebe
- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

1. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku v I. poloze
- rozlišuje hru dopadem a bez dopadu
- je si vědom rozdílu hry s nehty a bez nehtů
- orientuje se v jednodušším notovém zápisu
- umí vyjádřit náladu dané skladby
- rytmicky chápe, rozlišuje dynamiku
- zná označení prstů pravé i levé ruky
- užívá návyky, držení obou rukou, sezení u nástroje

2. ročník

Žák:

- využívá schopnosti a dovednosti z předchozího ročníku
- hraje z listu jednoduché skladbičky
- dbá na správné tvoření tónu použitím kratších nehtů
- hraje lehčí dueta s učitelem
- umí ladit nástroj
- zvládá koordinaci obou rukou
- orientuje se v akordových značkách
- orientuje se na hmatníku do III. polohy
- rozvíjí techniku pravé i levé ruky pravidelným cvičením

3. ročník

Žák:

- rozlišuje jakoukoli dynamiku, hraje v rychlejších tempech
- hraje dueta s učitelem nebo jiným žákem
- orientuje se na hmatníku do V. polohy
- vhodným výběrem skladeb získává přehled o hudebních dějinách
- zahraje náročnější akordické hmaty
- rozpozná různé techniky pravé ruky - arpeggio, legáto, tremolo a pod.
- zlepšuje techniku hry

4. ročník

Žák:

- využívá získaných vědomostí k vyjádření svých představ při nácvičku skladeb
- orientuje se na hmatníku do VII. polohy
- zdokonaluje se ve hře z listu
- umí zhodnotit svůj výkon i výkon svých spolužáků
- doprovází podle akordových značek zpěv nebo jiný nástroj
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Výuka hry na elektrickou kytaru je na základních uměleckých školách poměrně novým jevem. Jelikož má elektrická kytara fyzicky a herně některé vlastnosti podobné klasické kytáře, je užitečné (zvláště u mladších žáků a na začátku studia) se při výuce opírat o základní body hry na klasickou kytaru. Celkově a dlouhodobě je systém vyučování jednoznačně směřován na budoucí působení žáků v různých souborech a hudebních skupinách, důraz je kladen jak na věrnou interpretaci daných skladeb, tak na přesnou výrazově-rytmickou doprovodnou hru, sólový projev a improvizaci.

Učební plán Hra na elektrickou kytaru

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy. Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků, učební osnovy – viz učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na el. kytaru

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah je vytvořen na základě potřeb zájemce o studium v souladu se školním vzdělávacím programem. Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Očekávané výstupy jsou zpracovány na základě individuálních potřeb uchazeče o studium. Výuka se uskutečňuje v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na elektrickou kytaru

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- používá základní návyky - správné sezení, držení nástroje a postavení rukou
- zná označení prstů pravé i levé ruky
- orientuje se v notovém zápisu v rozsahu malé a – dvoučárkované G
- rozliší hru s dopadem a bez dopadu
- zopakuje na jakémkoli tónu rytmický motiv

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj, jeho části a přibližně jejich funkce
- zahraje se správným postavením pravé i levé ruky
- vede správně úhoz pravé ruky s dopadem, bez dopadu (tirando, apoyando)
- ovládá základy správného držení trsátka

- naladí nástroj podle elektronické ladičky
- zahraje základní akordické hmaty bez použití barré i se základními barré hmaty
- zahraje dvou a čtyřtaktové akordové cykly podle metronomu – rytmickým doprovodem a rozkladem
- zahraje powerchordový hmat ve správném držení a znění

2. ročník

Žák:

- zahraje durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy s využitím prázdných strun i bez prázdných strun
- orientuje se na hmatníku v I., II. a III. poli na melodických a basových strunách
- správně drží trsátka a vede správně úhoz nahoru a dolů
- zahraje jednoduchý akordický a rytmický doprovod písní
- zahraje hmatově složitější akordické hmaty s použitím barré
- zahraje powerchordový hmat ve správném držení, střídá osminové odtlumené a zatlumené úhozy v rytmických variantách
- střídá powerchordové hmaty ve čtyřtaktových cvičeních s tlumením a odtlumováním pravou rukou podle metronomu
- zahraje základní formu pentatonické stupnice přes dvě oktávy, přičemž od začátku nácvičku dbá na celkovou čistotu a provedení
- předvede základní formy pokročilejších technik – vibráto, vytahování

3. ročník

Žák:

- zahraje základní akordické hmaty a využívá je v jednoduchých doprovodech
- orientuje se na hmatníku do V. pole a do VII. pole na basových strunách
- hraje se správným postavením pravé i levé ruky
- rozlišuje základní dynamická odstínění jednoduché skladby
- správně drží trsátka při úhozu dolů (downstroke) a střídavém úhozu (alternate picking)
- zahraje pentatonickou stupnici přes dvě oktávy v rytmických cvičeních vč. tlumení a odtlumení pravou rukou
- plynule a rytmicky přesně zahraje a ovládá výměny základních powerchordových hmatů podle metronomu
- ovládá v základní formě techniku vytahování strun (bending)
- předvede v základní formě šestnáctinový tlumený doprovod pravou rukou
- ovládá v základní formě techniku příčného vibráta
- zapojí se do komorní, souborové hry nebo pěveckého sboru

4. ročník

Žák:

- využívá rytmických figur při doprovodu písní
- správně přečte a zahraje výměny základních typů akordů (dur, moll septakord, barré hmat)
- správně synchronizuje pravou i levou ruku
- pracuje s dynamikou při interpretaci skladeb a písní
- střídá základní hmaty „powerchordů“ a správně je posouvá a „dohmatává“
- správně používá „powerchordy“ v základních typech osminových doprovodů
- zahraje pentatonickou stupnici přes dvě oktávy v rytmických cvičeních, vč. tlumení, odtlumení a vytahování strun
- zahraje durovou stupnici přes dvě oktávy – bez prázdných strun
- ovládá základní techniku vytahování strun (bending)
- ovládá v rozšířené formě techniku vibráta, přičemž klade důraz na ladění a výraz hry
- zahraje vibráto i ve vytažení struny
- správně pracuje s tabulurovým zápisem
- dle schopností vystupuje na školních koncertech nebo jiných akcích

5. ročník

Žák:

- zahraje pentatonickou stupnici přes dvě oktávy ve složitějších rytmických cvičeních - box A, B
- zahraje osminové doprovody s metronomem, správně a bezchybně střídá powerchordové hmaty
- zahraje durovou stupnici přes dvě oktávy (dur i moll – bez prázdných strun)
- orientuje se na hmatníku do VII. pole
- správně čte a zahraje výměny akordických hmatů (dur, moll, septakord) v náročnějších rytmických variantách
- zvládá přesně pokročilejší synchronizaci levé a pravé ruky
- zahraje základní tlumený šestnáctinový doprovod pravou rukou
- zahraje jednodušší skladbu s doprovodem (systém Play Along)
- zapojí se do komorní, souborové hry či pěveckého sboru

6. ročník

Žák:

- cíleně využívá získané vědomosti a dovednosti
- zahraje správně a přesně náročnější typy tlumeně – odtlumených rytmických doprovodů (kombinace – osminy a šestnáctiny)
- správně přečte akordické značky, umí podle nich doprovázet písně
- naladí kytaru podle sluchu, běžně využívá elektronické ladičky
- zahraje správně a cíleně techniku vibrata při melodické hře
- zahraje kvalitním a čistým tónem v sólovém projevu

7. ročník

Žák:

- zahraje skladby zpaměti
- využívá uvolňovací cviky pro pravou i levou ruku
- ovládá šestnáctinový tlumený doprovod a dbá na jeho rytmickou přesnost
- zahraje podle metronomu nebo podle naprogramovaných bicích
- naladí kytaru podle sluchu a za použití elektronické ladičky
- ovládá pentatonickou stupnici v min. dvou variantách (boxech) a ovládá a používá rytmická cvičení v této stupnici
- zahraje středně složitou skladbu s tónovou kulturou (vibráto, úhoz trsátka.....)
- předvede pokročilejší synchronizaci levé a pravé ruky na cvičeních a postupech
- pojmenuje a vyvaruje se nejčastějších chyb při hře (přílišné promačkávání strun, protahování směrem dolů apod.)
- uplatní se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- předvede základní improvizaci v pentatonické stupnici
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta A.

1. ročník

Žák:

- předvede rytmickou doprovodnou hru s metronomem, bicími či hudebním podkladem
- předvede samostatně nastudovanou skladbu dle svých schopností
- zahraje skladbu nebo cvičení podle tabuláturového hudebního zápisu
- použije a správně nastaví ozvučovací aparaturu pro el. kytaru (zesilovač, efekty)
- zahraje členitější sólovou skladbu systémem Play Along
- vkusně a osobitě improvizuje na daný jednoduchý akordový vzorec
- dle dispozic se zapojí do komorní hry, hraje doprovod k jiným nástrojům či zpěvu

2. ročník

Žák:

- zahraje z paměti naučené riffy, licky a skladby
- správně naladí kytaru podle sluchu i elektronické ladičky, přičemž si uvědomuje a pojmenuje nejběžnější nedostatky při ladění (síla úhozu, přílišný stisk struny, ladění v oktávách apod.)
- odposlechem z nahrávek analyzuje part svého nástroje, zapíše jej a zahraje (i z paměti)
- intenzivním cvičením za vedení učitele i samostatně interpretuje jednotlivé techniky hry na nástroj
- doprovodí skladbu, píseň podle akordických značek
- aktivně se zapojí do komorní hry

3. ročník

Žák:

- uplatní ve svém projevu interpretační schopnosti s důrazem na kvalitu tónu (vibráto, bending, hra s pákou, umělé flažolety)
- předvede využití pokročilejších technik při hře - arpeggio, tapping, hammering atd.)
- sám se hráčsky profiluje a inspiruje poslechem nahrávek známých kytaristů a interpretů
- aktivně působí a je začleněn do běžné hudební skupiny s elektrickou kytarou

4. ročník

Žák:

- uplatní neustále rozvíjené improvizální schopnosti v sólových postupech (pentatonika, stupnice, postupy, licky)
- předvede využití znalosti a dovednosti získané při studiu pro samostatný rozvoj ve hře na nástroj
- předvede a demonstruje na cíleně vybrané skladbě vlastní hráčský profil a zaměření
- ovládá a je schopen se podíídit souhře s ostatními - zejména rytmickými nástroji (bicí, baskytara)
- uceleně, čistě a osobitě interpretuje sólové skladby s důrazem na kvalitu tónu, vibráto a „čistotu“ hraných technik
- v rámci svých možností vytvoří vlastní postup, riff, skladbu či píseň či skladbu
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta B.

PS II

Žák:

- zahraje základní akordické hmaty a využívá je v jednoduchých doprovodech
- orientuje se na hmatníku
- hraje se správným postavením pravé i levé ruky
- rozlišuje základní dynamická odstínění jednoduché skladby
- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

1. ročník

Žák:

- je schopen vyjmenovat struny
- zahraje jednohlasou melodií a doprovodí ji prostřednictvím základních harmonických funkcí
- orientuje se v prvních dvou polohách
- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

2. ročník

Žák:

- orientuje se v prvních pěti polohách

- zahraje jednoduchou píseň s nahrávkou pomocí akordů
- ovládá pentatonické stupnice dur a moll
- dokáže zahrát složitější melodické linky
- zahraje doprovod blues

3. ročník

Žák:

- ovládá hmatník do oktávy (dvanáctý pražec)
- zahraje harmonicky komplexnější doprovody (např. mimotonální dominanty)
- umí improvizovat prostřednictvím pentatoniky
- ovládá durové a mollové stupnice
- dokáže vést polyfonní linku (dvojhlas)

4. ročník

Žák:

- zahraje z listu jednoduché písně (T, S, D)
- orientuje se na hmatníku
- ovládá akordy maj7 a dominantní akordické funkce
- je schopen samostatně vymyslet doprovod písně
- improvizuje prostřednictvím pentatoniky a diatonických akordů
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Hra na basovou kytaru je v oblasti výuky na základních uměleckých školách poměrně novým prvkem. Všeobecně je dnes baskytara vnímána jako multižánrový nástroj nacházející uplatnění takřka ve všech konzervativních i moderních hudebních stylech. Má spolu s bicími nástroji velmi silnou úlohu v udávání rytmicko-harmonické povahy skladby, přičemž celkově rytmicky stmeluje daný hudební soubor a ve velmi významné míře se podílí na celkovém „držení“ požadovaného rytmu. Pevný rytmus je také základním pilířem, o který se celkově výuka hry na tento nástroj opírá. Mimo nezaměnitelné doprovodné funkce může dnes moderní baskytara taktéž fungovat jako nástroj sólový (např. slapová hra, hammering, tapping, apod).

Učební plán Hra na basovou kytaru

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy. Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků, učební osnovy – viz učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1

Učební plán Hra na basovou kytaru**Základní studium I. a II. stupně**

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah je vytvořen na základě potřeb zájemce o studium v souladu se školním vzdělávacím programem. Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Očekávané výstupy jsou zpracovány na základě individuálních potřeb uchazeče o studium. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na basovou kytaru

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- používá základní návyky - správné sezení, držení nástroje a postavení rukou
- zná označení prstů pravé i levé ruky
- orientuje se v notovém zápisu v rozsahu malé a – dvoučárkované G
- zopakuje na jakémkoli tónu rytmický motiv

Základní studium I. stupně**1. ročník**

Žák:

- popíše nástroj, jeho části a přibližně jejich funkce
- naladí správně nástroj podle elektronické ladičky
- pracuje na správném postavení pravé i levé ruky
- ovládá správnou techniku úhozu pravé ruky s dopadem a bez dopadu (tirando, apoyando)
- zahraje základní rytmická cvičení na prázdných strunách
- orientuje se na hmatníku v I. - V. poli

- zahraje jednoduchý basový doprovod zpaměti s metronomem
- samostatně zahraje tóny palcem a prsty i, m

2. ročník

Žák:

- zahraje durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy v rytmických obměnách
- orientuje se na hmatníku v I, III. a V. poli
- zahraje základní rytmická cvičení – střídání tónů do V. pole s prázdnou strunou s metronomem
- pravidelně střídá prsty pravé ruky - i, m
- zahraje jednoduchý basový rytmický doprovod písní s metronomem
- zahraje a účinně využívá chromatická „roztahovací“ prstová cvičení levé ruky
- zahraje jednoduché cvičení či skladbu zpaměti s metronomem

3. ročník

Žák:

- zahraje zpaměti jednoduchý basový doprovod s metronomem
- orientuje se na hmatníku do V. pole
- ovládá správné postavení levé i pravé ruky
- zahraje rytmicky složitější skladbu podle notového zápisu (pauzy, předražené úhozy) s metronomem
- rozlišuje základní dynamická odstínění skladby a aplikuje je ve své hře
- zahraje rytmicky přesně víceakordový basový doprovod s metronomem
- zapojí se do komorní, souborové hry nebo pěveckého sboru

4. ročník

Žák:

- zahraje rytmická cvičení do V. pole
- zvládá přesnou rytmickou hru čtvrtvých a osminových not – vyrovnaně střídá dva prsty pravé ruky i, m
- ovládá základní rytmická cvičení pravé ruky
- ovládá a používá základní prstokladové a uvolňovací cviky levé ruky
- zahraje durovou stupnici přes jednu oktávu v rytmických variantách
- hraje podle pevného rytmického základu (metronom, aut. bicí, nahrávka – podklad Play Along)
- synchronizuje pravou a levou ruku pomocí rytmických cvičení
- ovládá základní rytmicko-basová cvičení do III. až V. pole- dle schopností vystupuje na školních koncertech nebo jiných akcích

5. ročník

Žák:

- ovládá pentatonickou stupnici v základní poloze
- zahraje osminové doprovody v rytmických variantách
- zahraje durovou stupnici přes dvě oktávy (dur i moll – bez prázdných strun)
- orientuje se na hmatníku do V. pole
- správně čte a hraje podle základních akordických hmatů (základní tóny)
- hraje přesně a čistě podle metronomu nebo aut. doprovodu (systém Play Along)
- zapojí se do komorní, souborové hry či pěveckého sboru

6. ročník

Žák:

- zahraje správně a přesně základní typy basových doprovodů podle metronomu
- správně čte akordické značky a adekvátně podle nich doprovází písně
- naladí nástroj, využívá techniku ladění podle flažoletů (V. , VII pole) i elektronické ladičky
- zahraje pokročilejší rytmicko-basová cvičení do V. až VII. pole

- zahraje pokročilejší rytmické celky podle metronomu či aut. bicích (systém Play Along)

7. ročník

Žák:

- ovládá osminový basový doprovod a dbá na jeho rytmickou přesnost
- hraje pokročilé rytmy podle metronomu nebo podle naprogramovaných bicích (Play Along)
- správně a rychle naladí nástroj podle sluchu, flažoletů a za použití elektronické ladičky
- ovládá pentatonickou stupnici v min. dvou variantách (boxech) a ovládá a používá rytmická cvičení v této stupnici
- pojmenuje a vyvaruje se nejčastějších chyb při hře (přílišné promačkávání strun, protahování směrem dolů, „utíkání“ dopředu v rytmu apod.)
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta A.

1. ročník

Žák:

- ovládá rytmickou doprovodnou hru s metronomem, bicími či hudebním podkladem (Play Along)
- samostatně nastuduje skladbu dle svých schopností
- pracuje s tabulaturovým hudebním zápisem a zvládá z něho číst
- používá a správně nastaví ozvučovací aparaturu pro baskytaru (zesilovač, box, efekty)
- vytvoří samostatně středně složitý basový doprovod k běžné skladbě - písni
- dle dispozic se zapojí do komorní hry, hraje doprovod k jiným nástrojům či zpěvu

2. ročník

Žák:

- zahraje z paměti naučené riffy, postupy a skladby
- naladí nástroj podle sluchu i elektronické ladičky, přičemž si uvědomuje nejběžnější nedostatky při ladění (promačkávání tónů, síla úhozu, ladění v oktávách apod.)
- odposlechem z nahrávek analyzuje part svého nástroje, tento schematicky zapíše a zahraje (i z paměti)
- předvede zdokonalené techniky hry na nástroj získané intenzivním cvičením
- zahraje rytmicky přesně a čistě podle metronomu či podkladu Play Along běžné basové doprovody a cvičení- aktivně se zapojí do komorní hry

3. ročník

Žák:

- doprovodí skladbu, píseň jak podle notového zápisu, tak podle akordických značek a tabulatur
- je schopen pokročilejších interpretačních schopností s důrazem na kvalitu tónu (dynamika, úhoz, výraz, vibrato)
- vytváří samostatně běžné basové doprovody k písňím a skladbám s využitím technik a znalostí z již nastudovaných skladeb
- zahraje (dle svých schopností) pokročilejší techniky (slap, hammering, tapping apod.)
- sám se hráčsky profiluje a inspiruje poslechem nahrávek známých baskytaristů a interpretů
- invenčně obohacuje svůj hráčský projev dalšími přidruženými technikami (perkuskivní úhozy, pauzy, dynamika, nastavení baskytary, práce s efekty atd.)

4. ročník

Žák:

- cítí a rozvíjí svůj basový „groove“ a rytmus, zahraje přesně s metronomem, PlayAlong či MIDI podkladem
- na základě znalosti sledu akordů a získaných dovedností barevně vkusně obohacuje základní basový part
- předvede improvizální prvky hry v sólových postupech dle svých schopností (pentatonika, stupnice)

- využívá znalostí a dovedností získaných při studiu pro samostatný rozvoj ve hře na nástroj a vytváření si vlastního uměleckého profilu
- používá adekvátně ve svém herním projevu veškeré pokročilejší techniky (slap, hammering, tapping, vyťahování, vibrato apod.)
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta B.

PS II

Žák:

- zahraje jednoduchý basový doprovod z paměti
- orientuje se na hmatníku
- hraje se správným postavením pravé i levé ruky
- rozlišuje základní dynamická odstínění skladby
- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

1. ročník

Žák:

- ovládá názvy všech strun
- umí hrát v první poloze
- hraje pentatonické stupnice a kvintakordy
- dokáže doprovodit píseň v první poloze prostřednictvím základních akordických tónů

2. ročník

Žák:

- umí hrát ve třetí poloze
- zahraje doprovod pomocí čtvrtových not
- hraje durové a mollové stupnice přes jednu oktávu
- dokáže zahrát jednoduché písně v druhé poloze

3. ročník

Žák:

- hraje rozklady kvintakordů
- dokáže doprovodit píseň pomocí kvintakordů
- zahraje písně v osminovém rytmu s nahrávkou
- orientuje se v polohách (do sedmé polohy)

4. ročník

Žák:

- zahraje doprovodu blues pomocí schuffle rytmu
- orientuje se v polohách (do desáté polohy)
- je schopen samostatně vymyslet doprovod s užitím kvintakordů a průchodů
- hraje durové a mollové stupnice přes dvě oktávy
- orientuje se v osminovém, triolovém a šestnáctinovém rytmu
- samostatně nastuduje jednoduchou píseň
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na ukulele

Učební plán Hra na ukulele

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy. Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků, učební osnovy – viz učební osnovy

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na ukulele

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na ukulele

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium I. stupně

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- dokáže popsat hlavní části nástroje a vyjmenuje jména strun
- ovládá správné držení nástroje
- dokáže hrát na prázdných strunách
- dokáže klást všechny prsty na hmatník
- umí na prázdné struně rytmizovat slova

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dokáže popsat hlavní části nástroje a vyjmenuje jména strun
- naladí nástroj podle ladičky
- ovládá správné držení nástroje
- zahraje stupnici C dur v 1 oktávě
- orientuje se v notaci v 1. poloze
- zvládne zahrát jednoduché krátké jednohlasé melodie trsátkem/filc
- zvládá základní akordy – C, D, F, G, A, d, e, a
- zahraje základní dvoudobé, třídobé a čtyřdobé rytmy

2. ročník

Žák:

- zahraje stupnici D dur v 1 oktávě
- orientuje se v 1. poloze všech strun
- na struně zahraje chromatickou stupnici do oktávy (12. poloh)
- vybrnkává pravou rukou jednotlivé vzorce (pim, pima, pimi...)
- zahraje několik druhů dvoudobých, třídobých a čtyřdobých rytů
- rozšiřuje znalost akordových hmatů a chápe souvztažnost T, D, S v tóninách C a G dur
- doprovází písně pomocí akordů, rytů
- cvičí se v souhře s doprovodem učitele

3. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku i ve vyšších polohách – obraty akordů
- hraje delší a složitější jednohlasé melodie
- zahraje rozšířenou stupnici C a D dur v 1. poloze do 12. polohy
- zahraje základní akordy a barré úhově i rozloženě, učí se poslechem originálu
- pěstuje hudební paměť i představivost – krátké skladbičky se učí zpaměti
- osvojí si nové techniky levé ruky – legato, příraz, odtrh, glissando
- zvládá složitější vybrnkávání prsty – tzv. roly

4. ročník

Žák:

- zahraje náročnější rytmy dvoudobé, třídobé, čtyřdobé i složitější (swing, reggae...)
- zahraje mollovou stupnici D a E do 12. polohy
- zahraje další akordy a barré úhově i rozloženě, učí se poslechem originálu
- snaží se zapojit svůj zpěv
- zvládá zahrát i vícehlasé melodie v kombinaci s akordy, udrží rytmus a stálé tempo
- chápe souvztažnosti mezi TDS, paralelní moll atd. při využití naučených akordů
- navštěvuje komorní nebo souborovou hru

5. ročník

Žák:

- naučení prvky spojuje a používá při vlastní hře
- plynule hraje rytmické přechody
- zvládá složitější vybrnkávání – tzv. roly, ale současně využívá techniku hry trsátkem/filc
- cvičí se souhře a hraje ve skupině
- seznamuje se s odlišnostmi v interpretaci skladeb různých žánrů

6. ročník

Žák:

- zahraje akordy v obratech a průchodech a různé rytmické figury, trioly, tečky v doprovodech, učí se poslechem originálu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- cvičí se v souhře a hraje ve skupině, posiluje její kolektivní odpovědnost
- připravuje se na veřejná vystoupení – třídní přehrávky, večírky atd.
- rozumí transpozici vlastní hry a zvládá hru ve vyšších tempech
- snaží se o zapojení vlastního zpěvu ke hře

7. ročník

Žák:

- zahraje akordy a různé rytmické figury v doprovodech, cítí metrické změny
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- zdokonaluje se v souhře a hraje ve skupině, posiluje její kolektivní odpovědnost
- připravuje se na veřejná vystoupení – třídní přehrávky, večírky atd.
- je schopen vyjádření nálady skladby tempem a dynamikou
- prohlubuje a vylepšuje svůj pěvecký výkon v souvislosti s volbou a výběrem hraných skladeb
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta A.

1. ročník

Žák:

- zahraje stupnici C dur, stupnici D dur v 1. poloze do 12. polohy
- zahraje základní akordy a barré úhozově i rozloženě, učí se poslechem originálu
- pěstuje hudební paměť i představivost – krátké skladbičky se učí z paměti
- zvládá jednohlasé melodie v kombinaci s akordy, chápe souvztažnosti mezi TDS
- osvojí si nové techniky levé ruky – legato, příraz, glissando
- zahraje základní rytmy dvoudobé, třídobé, čtyřdobé i složitější (swing, reggae...)
- zvládá složitější vybrnkávání – tzv. roly
- cvičí se v souhře s doprovodem učitele

2. ročník

Žák:

- zahraje mollovou stupnici A a E do 12. polohy
- zahraje akordy a barré úhozově i rozloženě, učí se poslechem originálu
- pěstuje hudební paměť a učí se skladby z paměti, snaží se zapojit svůj zpěv
- zvládá jednohlasé i vícehlasé melodie v kombinaci s akordy, udrží rytmus a stálé tempo, chápe souvztažnosti mezi TDS, paralelní moll atd. při využití naučených akordů
- osvojí si nové techniky levé ruky – legato, příraz, odtrh, glissando; naučené prvky spojuje a používá při hře
- zahraje rytmy dvoudobé, třídobé, čtyřdobé i složitější (swing, reggae...); plynule hraje rytmické přechody
- zvládá složitější vybrnkávání – tzv. roly, ale současně využívá techniku hry trsátkem/filc
- cvičí se souhře a hraje ve skupině
- seznamuje se s odlišnostmi v interpretaci skladeb různých žánrů

3. ročník

Žák:

- precizně zvládá látku předchozích ročníků
- zahraje akordy/i v obratech a průchodech a různé rytmické figury/trioly, tečky v doprovodech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- cvičí se souhře a hraje ve skupině, posiluje její kolektivní odpovědnost
- připravuje se na veřejná vystoupení – třídní přehrávky, večírky atd.
- rozumí transpozici vlastní hry a zvládá hru ve vyšších tempech
- snaží se o zapojení vlastního zpěvu ke hře

4. ročník

Žák:

- precizně zvládá látku předchozích ročníků
- zahraje akordy a různé rytmické figury v doprovodech, cítí metrické změny
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- cvičí se souhře a hraje ve skupině, posiluje kolektivní odpovědnost
- připravuje se na veřejná vystoupení – třídní přehrávky, večírky atd.
- je schopen vyjádření nálady skladby tempem a dynamikou
- prohlubuje a vylepšuje svůj pěvecký výkon v souvislosti s volbou a výběrem hraných skladeb
- rozvíjí muzikálnost a osobitost způsobu hry za účelem praktického uplatnění při hře souborové či sólové
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta B.

PS II

Žák:

- ovládá držení nástroje a správný způsob kladení prstů na hmatník
- hraje pizzicato na prázdných strunách
- orientuje se v notovém zápisu a prstokladech
- rozlišuje rytmické členění a dynamické odlišení
- studijní látku a materiál určí učitel podle možností a schopností žáka

1. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje, pojmenuje struny
- naladí nástroj podle ladičky
- zahraje stupnici C dur v 1 oktávě
- orientuje se v notaci v 1. poloze
- zvládne zahrát jednoduché, krátké jednohlasé melodie trsátkem/filc
- zvládá základní akordy – C, D, F, G, A, d, e, a
- zahraje základní dvoudobé, třídobé a čtyřdobé rytmy

2. ročník

Žák:

- zahraje stupnici D dur v 1 oktávě
- orientuje se v 1. poloze všech strun
- na struně zahraje chromatickou stupnici do oktávy (12. polohy)
- vybrnkává pravou rukou jednotlivé vzorce (pim, pima, pimi...)
- zahraje několik druhů dvoudobých třídobých a čtyřdobých rytů
- rozšiřuje znalost akordových hmatů a chápe souvztažnost T, D, S v tóninách C a G dur
- doprovodí písně pomocí akordů, rytů
- cvičí se souhře s doprovodem učitele

3. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku i ve vyšších polohách – obraty akordů
- hraje delší a složitější jednohlasé melodie
- zahraje rozšířenou stupnici C a D dur v 1. poloze do 12. polohy
- zahraje základní akordy a barré úhozově i rozloženě, učí se poslechem originálu
- pěstuje hudební paměť i představivost – krátké skladbičky se učí zpaměti
- osvojí si nové techniky levé ruky – legato, příraz, odtrh, glissando
- zvládá složitější vybrnkávání prsty – tzv. roly

4. ročník

Žák:

- zahraje náročnější rytmy dvoudobé, třídobé, čtyřdobé i složitější (swing, reggae...)
- zahraje mollovou stupnici D a E do 12. polohy
- zahraje další akordy a barré úhozově i rozloženě, učí se poslechem originálu
- snaží se zapojit svůj zpěv
- zvládá zahrát i vícehlasé melodie v kombinaci s akordy, udrží rytmus a stálé tempo
- chápe souvztažnosti mezi TDS, paralelní moll atd. při využití naučených akordů
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na mandolínu

Mandolína je v současné době málo vyučovaným nástrojem. Mandolína má široké uplatnění ať už v hudbě bluegrassové, folkové, country, lidové, rockové, klasické atd. Uplatnění tento nástroj najde v oblastech hudby tzv. nevážné, ale také hrají hudbu vážnou v komorních obsazeních nebo třeba s doprovodem smyčcového orchestru.

Učební plán Hra na mandolínu

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy. Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků, učební osnovy – viz učební osnovy

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na mandolínu

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na mandolínu

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium I. stupně

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- dokáže popsat hlavní části nástroje a vyjmenuje jména strun
- ovládá správné držení nástroje
- dokáže hrát na prázdných strunách
- dokáže klást všechny prsty na hmatník
- umí na prázdné struně rytmizovat slova

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná názvy not na všech strunách v 1. poloze
- zvládá správné držení těla, nástroje
- dbá na správné postavení levé ruky a držení trsátka
- dovede zahrát stupnici C a G dur s příslušným rozloženým akordem
- je schopen zahrát z paměti melodii i akordický doprovod písničky nebo jednoduché skladby
- umí pojmenovat jednotlivé části mandolíny

2. ročník

Žák:

- zná názvy not na všech strunách včetně not zvýšených a snížených v 1. poloze
- správně střídá úhozy trsátkem nahoru a dolů při hře not čtvrtových a osminových
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- dovede zahrát lidové písně nebo kratší skladbu
- akordicky doprovodí zpěv nebo jiný nástroj v 2/4, 3/4 a 4/4 rytmu
- dovede zahrát stupnice dur do 4 křížků s příslušným rozloženým akordem

3. ročník

Žák:

- dosáhl vyšší koordinace levé a pravé ruky
- zvládá přechody trsátkem ze struny na strunu
- hraje jednoduché dvojhmaty
- zahraje vybrané stupnice a rozložené akordy v 1. poloze v rozsahu jedné a dvou oktáv
- rozšíří dynamiku o crescendo a decrescendo
- začíná s nácvikem tremola
- nacvičuje hru ve 3. poloze v případě dostatečné pokročilosti
- zahraje kratší přednesovou skladbu z paměti
- zapojí se do komorní, souborové hry nebo pěveckého sboru (dle dispozic žáka)

4. ročník

Žák:

- hraje ve 3. poloze
- ovládá jednoduché výměny 1. a 3. polohy
- zahraje tečkovaný a triolový (swingový rytmus)
- zdokonaluje a kombinuje hru trsátkem přes struny (crosspicking)
- hraje vybrané stupnice a rozložené akordy v 1. a 3. poloze
- zdokonalí tremolo a dovede je použít ve vhodných místech přednesových skladeb
- navštěvuje komorní nebo souborovou hru

5. ročník

Žák:

- hraje ve 3. poloze
- ovládá jednoduché výměny 1. a 3. polohy
- zahraje tečkovaný a triolový (swingový rytmus)
- zdokonaluje a kombinuje hru trsátkem přes struny (crosspicking)
- hraje vybrané stupnice a rozložené akordy v 1. a 3. poloze
- zdokonalí tremolo a dovede je použít ve vhodných místech přednesových skladeb
- navštěvuje komorní nebo souborovou hru

6. ročník

Žák:

- orientuje se v 5. poloze
- zdokonalí dříve probrané výměny poloh
- zahraje stupnice dur přes 3 oktávy
- improvizuje v durových a mollových stupnicích (první nota přísně vychází z tónů akordu)
- zahraje chromatické postupy a náročnější rytmické kombinace
- používá tremolo
- ovládá přirozené flažolety
- věnuje se komorní a souborové hře

7. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise (g – f3)
- běžně používá 1., 3. a 5. polohu
- hraje stupnice přes tři oktávy a rozložené akordy dur a moll
- pracuje s dynamikou a zabývá se výrazovou stránkou přednesových skladeb
- běžně používá tremolo
- je schopen samostatně nastudovat technicky přiměřenou skladbu
- má přehled nejen o slohových a hudebních obdobích, ale rozlišuje i jednotlivé moderní styly
- ovládá základní doprovodné rytmy a frázování při hře improvizované melodie (blues, swingu a latinskoamerické hudba)

- ovládá hru umělých flažoletů
- nastuduje komorní skladbu (komorní skladby)
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta A.

1. ročník

Žák:

- předvede hru staccato v kombinaci s tremolem a tremolovým legatem
- aplikuje správné zásady nácvičku skladeb při samostudiu
- prokáže všestrannou technickou úroveň v rámci minimálních požadavků daných oddělením strunných nástrojů

2. ročník

Žák:

- interpretuje skladby z různých stylových období
- vytvoří jednoduché improvizované melodie
- využívá akordy k doprovodu písní
- zahraje na mandolínu se snímačem

3. ročník

Žák:

- zvládá hru v I. až v V. poloze
- zazpívá píseň a doprovodí ji akordy
- zahraje na elektroakustickou mandolínu
- zahraje z listu drobné skladby na úrovni 5. ročníku

4. ročník

Žák:

- samostatně řeší technické záležitosti při nácvičku skladby
- používá různá trsátka (odpovídající stylu a žánru hraných skladeb)
- rozšiřuje hudební rozhled poslechem hudby a návštěvou koncertů
- je schopen hry v souborech různého zaměření
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta B.

PS II

Žák:

- ovládá držení nástroje a správný způsob kladení prstů na hmatník
- hraje pizzicato na prázdných strunách
- orientuje se v notovém zápisu a prstokladech
- rozlišuje rytmické členění a dynamické odlišení
- studijní látku a materiál určí učitel podle možností a schopností žáka

1. ročník

Žák:

- popíše svůj nástroj
- předvede správné a uvolněné držení nástroje
- zahraje základní probrané prstoklady v 1. poloze a jejich kombinace
- vytvoří znělý tón
- zahraje s dynamickým odstíněním v rámci p, mf, f

2. ročník

Žák:

- předvede hru staccato v kombinaci s tremolem a tremolovaným legatem
- aplikuje správné zásady nácvičku skladeb při samostudiu
- prokáže všestrannou technickou úroveň v rámci minimálních požadavků daných oddělením strunných nástrojů

3. ročník

Žák:

- interpretuje skladby z různých stylových období
- vytvoří jednoduché improvizované melodie
- využívá akordy k doprovodu písní
- zahraje na mandolínu se snímačem

4. ročník

Žák:

- zvládá hru v I. až III. poloze
- zazpívá píseň a doprovodí ji akordy
- zahraje na elektroakustickou mandolínu
- zahraje z listu drobné skladby
- samostatně řeší technické záležitosti při nácvičku sklady
- používá různá trsátka (odpovídající stylu a žánru hraných skladeb)
- rozšiřuje hudební rozhled poslechem hudby a návštěvou koncertů
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na housle

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na smyčcové nástroje.

Housle patří k nástrojům, pro které bylo napsáno velké množství literatury ve všech hudebních obdobích těmi nejslavnějšími skladateli. Ke hře na tento nástroj je potřeba dobrý hudební sluch, ale i manuální zručnost.

Žák postupně získává technické základy hry na nástroj, rozvíjí se jeho hudební představivost a schopnost hudebního vyjádření. Kromě hudebního a citového rozvoje se zvyšuje i jeho houževnatost, sebeovládání a odvaha při veřejném vystupování. Seznamuje se s díly velkých skladatelů a jejich poselstvím uloženým v jejich díle.

Učební plán Hra na housle

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na housle

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na housle

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium I. stupně

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- dokáže popsat hlavní části houslí a vyjmenuje jména strun
- ovládá správné držení nástroje a zaujímá při hře správný postoj
- dokáže hrát na prázdných strunách ve všech částech smyčce
- dokáže klást všechny prsty na hmatník a zahrát pizzicato
- umí na prázdné struně rytmizovat slova

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná jména strun a chápe princip ladění doladovači
- drží nástroj správně a uvolněně
- klade prsty správným způsobem na hmatník
- dokáže hrát pizzicato na prázdných strunách
- používá durový nebo mollový prstoklad
- dokáže popsat hlavní části houslí a smyčce
- při tahání vede smyčec rovně (rovnoběžně s kobyilkou)

- umí hrát krátké tóny uprostřed, u žabky i hrotu smyčce
- je schopen hrát celým smyčcem
- hraje legato 2 not na jedné struně
- orientuje se v notovém zápisu

2. ročník

Žák:

- ví, co je v dynamice piano a forte
- využívá rytmické členění
- orientuje se v notovém zápisu
- hraje legato 4 not na jedné struně
- střídá detaché a legato
- zahraje staccato na jedné struně
- zná rozdíl mezi durovým a mollovým prstokladem

3. ročník

Žák:

- kombinuje smyky detaché, legato, staccato
- hraje legato přes struny
- hraje dvouoktávové stupnice (např. G, A, B), jednooktávové (např. g, a)
- je schopen hrát osminové noty v rychlejším tempu
- používá sluchovou sebekontrolu
- umí zahrát alespoň jednu triolu
- je schopen zahrát podle sluchu jednoduchou píseň
- umí se chovat na koncertech a dle dispozic je schopen veřejné prezentace
- zapojuje se do komorní, souborové hry nebo pěveckého sboru (dle dispozic žáka)

4. ročník

Žák:

- umí užít přehmat v 1. poloze
- dokáže zahrát alespoň 4 šestnáctiny v pomalém tempu
- hraje dvouoktávové stupnice (např. G, As, A, B) + T5
- hraje dvouoktávové stupnice g, a (melodické)
- je schopen zahrát z listu lidovou píseň na úrovni 1. ročníku
- orientuje se ve všech prstokladech v 1. poloze
- zapojuje se do komorní hry nebo pěveckého sboru

5. ročník

Žák:

- zdokonalí získané dovednosti pravidelným cvičením
- pokud čistě intonuje v 1. poloze, zkouší výměnu do 3. polohy
- ve 3. poloze pokládá prsty v durovém i mollovém prstokladu
- hraje vybrané dvouoktávové stupnice s výměnou do 3. polohy
- kombinuje smyk legato a staccato
- při obrátkách smyku využívá měkkého zápěstí
- dokáže zahrát z listu skladbu na úrovni 2. ročníku
- užívá sebehodnocení
- orientuje se v hudebních uskupeních, znalosti z teorie využívá v praxi

6. ročník

Žák:

- hraje legato přes struny celým smyčcem
- snaží se o vibrato na delších notách
- při hře využívá dynamiku

- zkouší výměny do páté polohy
- je schopen zahrát z listu skladbičku na úrovni 3. ročníku
- střídá hru arco a pizzicato
- využívá flažoletu ve 3. poloze
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- správně a vědomě frázuje
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- je schopen aktivního poslechu skladeb
- vystupuje (podle individuálních schopností)
- zapojuje se do komorní či souborové hry
- umí zhodnotit výkony své i výkony druhých

7. ročník

Žák:

- využívá schopnosti a dovednosti z předchozích ročníků ke studiu skladeb
- umí se pohybovat v rozmezí 1. – 5. polohy
- hraje tříoktávové stupnice (např. G, As, A, B H), dvouoktávové stupnice (např. g, d, a)
- snaží se o smysluplné vibrato
- ovládá hru pizzicato při současném držení smyčce
- dokáže zahrát z listu skladbičku na úrovni 3. ročníku
- kombinuje smyky detaché, legato, staccato,
- je schopen přizpůsobit rychlost tahu smyčcem charakteru hraného místa
- hraje některé dvojhmaty smykem detaché
- na konci I. cyklu je schopen zahrát z paměti skladbu menšího rozměru
- dle schopností je schopen veřejné prezentace
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta A.

1. ročník

Žák:

- nácvičkem obsáhlejších etud, stupnic a rozložených akordů v rozsahu 3 oktáv rozšíří dovednosti získané studiem z I. stupně
- orientuje se v notovém zápisu a rozsahu do 5. – 6. polohy
- sám vytvoří snadný prstoklad
- použije získané cvičební návyky a sám je aplikuje při přípravě do výuky
- aktivně se zapojí do interpretace a doplní ji o svůj názor

2. ročník

Žák:

- rozšíří kombinace různých smyků, plynulost výměny poloh, zahraje dvojhmaty
- zdokonalí práci na stupnicích a akordech, které jsou základem houslové hry
- sám zhodnotí vlastní technické nedokonalosti a technickými cvičeními je odstraní
- vytvoří základní výrazovou stránku skladby a současně vnímá kvalitu tónu
- zahraje skladby různých stylových období

3. ročník

Žák:

- nadále pracuje na technice hry formou rozsáhlejších etud a rychlejších stupnic a akordů
- předvede výrazovou stránku hry s výměnami smyků, dynamikou, agogikou a frázováním
- při hře se orientuje v celém rozsahu nástroje a samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu

- buduje osobitý projev a dodrží správné zásady při interpretaci skladeb různých stylových období; za tímto účelem využije poslechu nahrávek špičkových interpretů a poznatky z nich aplikuje do své hry
- zahraje skladby různých hudebních období včetně 20. století

4. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu 1. – 7. polohy
- použije velkou škálu smyčcové techniky
- samostatně vyřeší prstoklad, užije různé druhy smyků jako výrazový prostředek
- vnímá rozdíly v interpretaci skladeb různých stylových období, přispívá svým názorem k jejich řešení
- zahraje s doprovodnými nástroji, přistupuje k práci zodpovědně a je si vědom důležitosti jedince v kolektivu
- vytvoří si vlastní náhled, vyjádří své názory a zapojí se do tvorby finálního výrazu skladby
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta B.

PS II

Žák:

- ovládá držení nástroje a správný způsob kladení prstů na hmatník
- hraje pizzicato na prázdných strunách
- orientuje se v notovém zápisu a prstokladech
- rozlišuje rytmické členění a dynamické odlišení
- kombinuje smyky detaché, legato, staccato na prázdných strunách
- tahá rovně a využívá ke hře celý smyčec
- studijní látku a materiál určí učitel podle možností a schopností žáka

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj a jeho části
- zvládá správný postoj při hře, uchopení nástroje – houslí a smyčce
- vytvoří pomocí tahu smyčce znějící tón
- ovládá durový prstoklad hrou pizzicato, arco
- hraje melodii nebo lidovou píseň na jedné, případně více strunách
- seznamuje se se stupnicemi od prázdných strun
- formou didaktických her rozvíjí svou kreativitu (jednoduchá improvizace)

2. ročník

Žák:

- předvede plynulý pohyb po hmatníku v první poloze
- použije ve skladbách celý tah smyčcem
- zahraje skladbu v 1. poloze na všech strunách
- na základě poslechu samostatně zvolí přednesovou skladbu podle svého zájmu

3. ročník

Žák:

- prostřednictvím různých variant smyků vyjádří charakter skladby
- při nácviu navrhne vhodné výrazové prostředky a jejich volbu zdůvodní
- při hře využije obtížnější smyčcovou techniku
- vyjádří názor na svůj hudební výkon a na interpretaci jiných hráčů a obhájí ho

4. ročník

Žák:

- zahraje skladby v 1. a 3. poloze s intonační a hmatovou jistotou
- při nácviu skladeb samostatně zvolí vhodné prstoklady
- navrhne způsoby nácviu náročnějších technických pasáží
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- samostatně vyhledá a nastuduje skladbu dle své interpretační úrovně
- popíše a vysvětlí strukturu a notový zápis studované skladby
- popíše základní údržbu nástroje
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na violu

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na smyčcové nástroje.

Jedná se o smyčcový hudební nástroj s širokým uplatněním jak v sólové, tak v komorní a souborové hře.

Viola je pro své charakteristické zabarvení nezastupitelná, v současné době je velmi žádaným nástrojem především pro kolektivní hru.

Ke hře na violu se přistupuje obvykle po ukončení 4. ročníku hry na housle. Ve výjimečných případech je možné začít s výukou dříve, eventuálně i bez předchozí přípravy hry na housle.

Učební plán Hra na violu

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na violu

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na violu

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium I. stupně

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- dokáže popsat hlavní části nástroje a vyjmenuje jména strun
- ovládá správné držení nástroje a zaujímá při hře správný postoj
- dokáže hrát na prázdných strunách ve všech částech smyčce
- dokáže klást všechny prsty na hmatník
- umí na prázdné struně rytmizovat slova

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná názvy not na všech strunách
- umí používat základní prstoklad dur nebo moll podle probírané školy
- zaujímá správné držení těla, správně drží nástroj, správně staví prsty na struny
- ovládá hru středem smyčce, dolní a horní polovinou a celým smyčcem
- dovede zahrát stupnici C a G dur s příslušným rozloženým akordem
- je schopen zahrát z paměti písničku nebo jednoduchou skladbičku v prstokladu dur nebo moll (podle probírané školy)
- umí pojmenovat jednotlivé části houslí a smyčce

2. ročník

Žák:

- zahraje podle probírané školy snížený 1. prst nebo zvýšený 2. a 3. prst
- hraje smyk détaché v různých částech smyčce, též legato a staccato
- hraje vybrané stupnice v rozsahu jedné oktávy (dle probírané školy)
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- dovede zahrát lidové písně nebo kratší skladbu v probíraném prstokladu

3. ročník

Žák:

- dosáhl vyšší pohyblivosti prstů levé ruky a větší hmatové a intonační jistoty
- zvládá přechody smyčce ze struny na strunu ve hře legato
- hraje jednoduché dvojhmaty

- zahraje vybrané stupnice a rozložené akordy v 1. poloze v rozsahu jedné a dvou oktáv
- dynamiku rozšířil o crescendo a decrescendo
- realizuje hru ve 3. poloze v případě dostatečné pokročilosti
- zahraje kratší přednesovou skladbu z paměti
- zapojí se do komorní, souborové hry nebo pěveckého sboru (dle dispozic žáka)

4. ročník

Žák:

- ovládá všechny prstoklady v 1. poloze
- hraje ve 3. poloze
- ovládá jednoduché výměny 1. a 3. polohy
- zahraje tečkovaný rytmus
- zdokonaluje a kombinuje smyky détaché, legato, martellé a staccato
- hraje vybrané stupnice a rozložené akordy v 1. a 3. poloze
- navštěvuje komorní nebo souborovou hru
- zapojuje se do komorní hry nebo pěveckého sboru

5. ročník

Žák:

- přizpůsobí schopnosti získané hrou na housle k novému nástroji
- fixuje správné a uvolněné držení nástroje
- upraví tvorbu tónu
- orientuje se v altovém klíči
- uplatní houslovou praxi hrou jednodušších skladeb pro violu
- hraje stupnice a akordy v souvislosti s přednesovými skladbami
- zapojí se do komorní hry

6. ročník

Žák:

- využívá různé druhy smyků
- používá vibrato
- obohacuje dynamiku
- užívá plynulých výměn poloh
- dokáže samostatně nastudovat jednoduchou skladbu
- pohybuje se v altovém klíči včetně přechodu do klíče G
- uplatní se v komorní nebo souborové hře
- zapojuje se do komorní či souborové hry
- umí zhodnotit výkony své i výkony druhých

7. ročník

Žák:

- dbá na intonační jistotu a kvalitu tónu
- zdokonalí výrazové prvky, jakými jsou dynamické odstíny a vibrato
- spoluvytváří smyky a prstoklady s ohledem na charakter skladby
- pohybuje se s větší jistotou po hmatníku v rámci nastudovaných poloh
- dbá na správné frázování
- hraje základní dvojhmaty
- cvičí hru z listu na snadnějších skladbách
- nastuduje komorní skladbu (komorní skladby)
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta A.

1. ročník

Žák:

- využívá všech získaných dovedností při interpretaci skladeb (držení nástroje, postavení rukou, smyky, prstoklady)
- zařazuje do hry obtížnější technické prvky (výměny do vyšších poloh, melodické ozdoby)
- zahraje složitější smyky a vzájemné smykové kombinace (dlouhé, krátké, skákavé)
- orientuje se na hmatníku ve všech dosud probraných polohách
- kontroluje intonační přesnost

2. ročník

Žák:

- při interpretaci realizuje potřebnou zručnost a tónovou kulturu
- pracuje s dynamikou, barvou a kvalitou tónu
- při hře z listu spojuje teoretické poznatky s praxí
- fixuje intonační jistotu
- profiluje se dle svého temperamentu v kombinaci s hudebními schopnostmi
- soustavně rozšiřuje repertoár

3. ročník

Žák:

- vybere si skladby dle své rozumové a emocionální vyspělosti
- samostatně nastuduje skladbu
- orientuje se v jednotlivých stylových obdobích (rozezná baroko, klasicismus, romantismus, hudbu XX. století a hudbu současnosti) a chápe zásady interpretace těchto období
- orientuje se v kulturním a hudebním životě, navštěvuje koncerty, divadla apod.

4. ročník

Žák:

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytváří si názor na vlastní i poslechovou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže je vhodně prezentovat a obhájit
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta B.

PS II

Žák:

- ovládá držení nástroje a správný způsob kladení prstů na hmatník
- hraje pizzicato na prázdných strunách
- orientuje se v notovém zápise a prstokladech
- rozlišuje rytmické členění a dynamické odlišení
- kombinuje smyky detaché, legato, staccato na prázdných strunách
- tahá rovně a využívá ke hře celý smyčec
- studijní látku a materiál určí učitel podle možností a schopností žáka

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj a jeho části
- zvládá správný postoj při hře, uchopení nástroje (houslí a smyčce)
- vytvoří pomocí tahu smyčce znějící tón
- ovládá durový prstoklad hrou pizzicato, arco
- hraje melodii nebo lidovou píseň na jedné, případně více strunách
- seznamuje se sestupnicemi od prázdných strun
- formou didaktických her rozvíjí svou kreativitu (jednoduchá improvizace)

2. ročník

Žák:

- předvede plynulý pohyb po hmatníku v první poloze
- použije ve skladbách celý tah smyčcem
- zahraje skladbu v 1. poloze na všech strunách
- na základě poslechu samostatně zvolí přednesovou skladbu podle svého zájmu

3. ročník

Žák:

- prostřednictvím různých variant smyků vyjádří charakter skladby
- při nácviu navrhne vhodné výrazové prostředky a jejich volbu zdůvodní
- při hře využije obtížnější smyčcovou techniku
- vyjádří názor na svůj hudební výkon i na interpretaci jiných hráčů a obhájí ho

4. ročník

Žák:

- zahraje skladby v 1. a 3. poloze s intonační a hmatovou jistotou
- při nácviu skladeb samostatně zvolí vhodné prstoklady
- navrhne způsoby nácviu náročnějších technických pasáží
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- samostatně vyhledá a nastuduje skladbu dle své interpretační úrovně
- popíše a vysvětlí strukturu a notový zápis studované skladby
- popíše základní údržbu nástroje
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na violoncello

Stejně jako u jiných hudebních nástrojů se i při výuce na violoncello děti učí základním návykům, jako je: správné a uvolněné držení těla a nástroje, postavení rukou, koordinace pohybů obou rukou, spojení mezi čtením notového zápisu a orientací na hmatníku nástroje. Žáci si rozvíjejí přirozené hudební cítění, smysl pro intonaci, rytmus, hudební výraz a přirozený hudební projev. Dochází také k rozvoji jemné motoriky, hudební paměti a paměti vůbec. Od malička se učí systematické přípravě do výuky, samostatnosti při cvičení a zodpovědnosti za přípravu skladeb a jejich prezentaci na veřejnosti. Učí se souhrně s jinými nástroji, což podporuje smysl pro spolupráci s ostatními. Seznamují se s nástrojovou literaturou a mají přehled o jednotlivých slohových obdobích. Pěstují si smysl pro kultivovaný projev, estetiku a rozvíjí si celkový kulturní přehled.

Učební plán Hra na violoncello

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na violoncello

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na violoncello

Přípravné studium I. stupně

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- dokáže popsat hlavní části nástroje a vyjmenuje jména strun
- ovládá správné držení nástroje a zaujímá při hře správný postoj
- dokáže hrát na prázdných strunách
- dokáže klást všechny prsty na hmatník
- umí na prázdné struně rytmizovat slova

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- využívá základní návyky – správné držení těla a nástroje
- dbá o správné postavení levé ruky a držení smyčce
- hraje pizzicato
- hraje arco na prázdných strunách
- spojí funkci levé a pravé ruky dle svých schopností
- užívá základní prstoklad
- provede přechody ze struny na strunu
- zahraje jednoduchou píseň či skladbičku z paměti
- pojmenuje části nástroje i smyčce

2. ročník

Žák:

- používá základní prstoklady na více strunách
- hraje vybrané durové stupnice přes jednu oktávu
- zdokonalí koordinaci obou rukou
- hraje legato, détaché, začíná s hrou staccato
- hraje podle notového zápisu
- zařadí hru z paměti u přiměřeně těžké skladby

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti – má správné držení těla při hře na nástroj, správně drží nástroj, má koordinované pohyby obou rukou, tvoří kvalitní tón, ovládá hru celým smyčcem i jeho částmi
- hraje přiměřené etudy
- hraje stupnice durové přes dvě oktávy podle individuálních hráčských schopností
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- používá základní výrazové prostředky, je schopen jimi vyjádřit náladu skladby
- udrží se podle svých schopností a možností v souhře s dalším nástrojem
- zapojí se do komorní, souborové hry nebo pěveckého sboru (dle dispozic žáka)

4. ročník

Žák:

- zvládne intonační sebekontrolu
- využívá při hře dynamické prostředky
- ovládá smyk staccato
- používá výměny poloh a různé prstoklady
- podílí se na samostatném ladění nástroje
- uplatní získané dovednosti v sólové hře
- podle svých možností se zapojuje do komorní hry
- zapojuje se do komorní hry nebo pěveckého sboru

5. ročník

Žák:

- rozvíjí pod vedením učitele vlastní hudební představy
- zvládá plynule výměnu poloh
- naladí si nástroj
- zařadí vibrato na vhodná místa skladby
- hraje stupnice durové a mollové, prstová cvičení, etudy a přednesové skladby podle individuální hráčské vyspělosti a stupně individuálního hudebního vývoje
- je schopen souhry v komorní hře

- zapojí se do komorní hry

6. ročník

Žák:

- předvede hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- uplatní plynulé výměny do všech poloh
- tvoří kvalitní tón po všech stránkách
- užívá intonační sebekontrolu
- přizpůsobí prstoklad svým potřebám
- hraje z paměti přiměřeně obtížné skladby
- analyzuje nastudované skladby
- praktikuje komorní hru

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny možnosti dynamického a barevného odstínění kvalitního tónu
- zvládá obtížnější způsoby smyků
- hraje v různých polohách na hmatníku a hraje základní dvojhmaty dle individuální technické vyspělosti
- čte dobře notový zápis a orientuje se v něm
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu
- pod vedením učitele je schopen podle svého individuálního hudebního vývoje rozlišit výrazové prostředky různých stylových období a žánrů
- hraje durové a mollové stupnice přes dvě oktávy podle individuálních technických schopností žáka
- nastuduje samostatně přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá hru z listu skladeb přiměřené obtížnosti
- hraje přednesové skladby nebo jejich části podle stupně individuálního hudebního vývoje
- uplatňuje se aktivně v souborové nebo orchestrální hře
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Přípravné studium II. stupně

- *pro žáky, kteří nenavštěvovali I. stupeň*

Žák:

- ovládá držení nástroje a správný způsob kladení prstů na hmatník
- hraje pizzicato na prázdných strunách
- orientuje se v notovém zápisu a prstokladech
- rozlišuje rytmické členění a dynamické odlišení
- kombinuje smyky detaché, legato, staccato na prázdných strunách
- tahá rovně a využívá ke hře celý smyčec
- studijní látku a materiál určí učitel podle možností a schopností žáka

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- využívá všech hráčských dovedností v levé i pravé ruce
- orientuje se v notovém zápise, je schopen samostatně řešit otázky smyků, prstokladů a také výrazu jednotlivých skladeb
- rozvine dynamiku a další výrazové prostředky
- hraje v duu nebo v komorní sestavě- zapojuje se do komorní, souborové hry či pěveckého sboru

2. ročník

Žák:

- pracuje samostatně
- rozliší různá stylová období a žánry
- hraje stupnice, akordy, technická cvičení, etudy a přednesové skladby, které odpovídají úrovni jeho individuálního hudebního vývoje a hráčských možností
- aktivně přistupuje ke komorní hře, vede mladé spoluhráče

3. ročník

Žák:

- zapojuje se do instrumentálního praktika, aktivně spolupracuje s ostatními
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci
- analyzuje hru v kom., nebo orchestrálním souboru

4. ročník

Žák:

- využívá intonační sebekontrolu
- nastuduje samostatně skladbu dle individuální náročnosti
- analyzuje vlastní hru a její kvalitu
- zapojuje se do instrumentálního praktika, aktivně spolupracuje s ostatními
- spolupracuje na vedení a přípravě komorního souboru
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na dechové nástroje.

Ve hře na zobcovou flétnu získávají žáci schopnost nejen správně dýchat, nasazovat tón jazykem, správně frázovat, ale rychle dosáhnou schopnost společné souhry. Tak si rozvíjí svou hudebnost, tříbí si hudební sluch, smysl pro rytmus i schopnost harmonického myšlení. Společné muzicírování vzbuzuje u žáků zájem o další studium hudby.

Učební plán Hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy. Výuka hry na nástroj probíhá individuálně, nebo ve skupinách 2–4 žáků, učební osnovy – viz učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na zobcovou flétnu

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí či nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium I. stupně

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- používá základní návyky – správný postoj, držení nástroje, postavení rukou a prstů
- ovládá základní orientaci v notovém zápisu
- dbá na správné dýchání a nasazení tónu
- dodržuje základní rytmické členění
- je schopen zahrát jednoduchou píseň z paměti

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky – postoj, držení těla, nástroje, rukou a prstů
- dbá na správné dýchání, na kulturu tónu (jeho nasazení a zakončení – práce s jazykem)
- orientuje se v notovém zápisu
- uvědomuje si základní rytmické členění
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou píseň

2. ročník

Žák:

- dodržuje základní návyky
- dbá na správné dýchání, tvoření a kvalitu tónu – práce s jazykem
- rozlišuje základní druhy artikulací
- zdokonalí své technické schopnosti – hraje v rychlejších tempech
- orientuje se v notovém zápisu včetně příslušných značek
- dodržuje rytmické členění a základní dynamické odlišení
- je schopen se poslouchat a vnímat, co hraje
- vytvoří si správné návyky pro samostatnou domácí přípravu
- je schopen veřejně prezentace (dle schopností žáka)

3. ročník

Žák:

- dodržuje zásady správného dýchání, nasazení, zakončení, dbá na kvalitu tónu a intonaci
- správně frázuje, aby porozuměl tomu, co hraje
- používá dynamické odlišení
- dovede zahrát základní melodické ozdoby
- vnímá náladu dané skladby, kterou interpretuje základními výrazovými prostředky
- hraje z listu jednoduché písně
- uplatňuje se dle svých možností v souhře
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu – dle individuálních dispozic
- je schopen veřejně vystupovat (dle individuálních dispozic žáka)

4. ročník

Žák:

- zdokonalí své schopnosti a dovednosti technické i výrazové, včetně uvolnění těla a celého hracího aparátu
- dbá na správnou dechovou techniku a kvalitu tónu, jeho nasazení, tvoření a intonaci
- správně a vědomě frázuje, poslouchá a vnímá, co hraje
- využívá tempové rozlišení a rytmické citění – zpomalení, zrychlení
- hraje správně melodické ozdoby
- využívá znalosti z teorie v praxi při hře na nástroj
- je schopen zahrát podle sluchu jednoduchou melodii
- dle fyzických dispozic hraje na další zobcové flétny – altovou nebo sopraninovou

5. ročník

Žák:

- své schopnosti a dovednosti získané z předchozího studia uplatňuje při hře na altovou flétnu
- využívá při hře tempové rozlišení, frásování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- zdokonalí technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a intonaci
- využívá sluchovou představu a její následnou realizaci
- dbá na správné provedení melodických ozdob
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle individuálních schopností
- v kolektivní hře využívá tvořivou iniciativu při realizaci skladeb

- umí se chovat na koncertech a podle svých individuálních možností je schopen veřejně vystupovat

6. ročník

Žák:

- využívá při hře tempové rozlišení, frázování, dynamiku, agogiku a ladění v celém rozsahu nástroje
- vnímá a následně vyjadřuje náladu dané skladby
- zvládne nastudovanou skladbu dle individuálních schopností zahrát z paměti
- je schopen samostatně domáci přípravy
- v kolektivní hře využívá tvořivou iniciativu při realizaci skladeb, toleranci a zodpovědnosti za společný výkon
- aktivně se zapojuje do souborové hry nebo pěveckého sboru
- umí hodnotit výkony své i výkony druhých
- je schopen aktivního poslechu skladeb

7. ročník

Žák:

- využívá a zdokonaluje veškeré své schopnosti a dovednosti z předchozího studia
- hraje na další zobcové flétny obou ladění
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- různorodým výběrem skladeb, které hraje nebo poslechem nahrávek se seznamuje s různými časovými obdobími
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- má vlastní názor na znějící hudbu
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta A.

1. ročník

Žák:

- využívá všechny získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- zdokonalí prstovou techniku – hraje v rytmických obměnách
- dbá na kvalitu tónu, jeho nasazení a dechové techniky
- zdokonalí všechny artikulační prvky
- správně a vědomě frázuje, dbá na stylový výraz hraných skladeb
- tvoří si repertoár z oblasti barokní a středověké hudby i dalších žánrů a směrů
- hru z listu zvládá ve volných tempech
- aktivně se zapojuje do komorní nebo souborové hry, či pěveckého sboru

2. ročník

Žák:

- umí vyjádřit vlastní názor na interpretaci skladeb
- při hře využívá znalosti o frázování, výrazu, formě a obsahu hraných skladeb
- má přehled o hudebních dějinách
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- disponuje studijními návyky k samostatné práci a k využívání všech výrazových možností hudebních i nástrojových
- je schopen veřejně vystupovat a podílet se na veřejném dění
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby nebo písně
- aktivně se zapojuje do komorních souborů a spolupracuje na vytváření společného díla

3. ročník

Žák:

- využívá všechny získané znalosti, dovednosti a zkušenosti k vyjádření svých představ a k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání nových skladeb podle svých preferencí

- samostatně využívá všechny výrazové možnosti hudební i nástrojové včetně barvy a kvality tónu
- umí formulovat a vyjádřit vlastní názor na interpretaci skladeb
- aktivně se podílí na výběru skladeb, dbá na správné zásady interpretace
- v kolektivních aktivitách se učí odpovědnosti za společný výkon
- zapojuje se do komorní či souborové hry

4. ročník

Žák:

- uplatní získané znalosti o výrazu, formě a obsahu hraných skladeb
- profiluje se podle vlastního zájmu a preferencí
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby – v rychlejších tempech
- samostatně nastuduje zadanou skladbu
- je schopen se skladbou samostatně pracovat po stránce technické i výrazové
- umí objektivně hodnotit výkony své i výkony spolužáků
- kultivovaně vystupuje, nejen při koncertních vystoupeních, ale i v životě
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta B.

PS II

Žák:

- popíše části hudebního nástroje a základní pravidla péče o nástroj
- učí se správnému postoji a držení nástroje
- nasazuje tóny jazykem pomocí artikulačních slabik
- uplatňuje základy dechové techniky – dechová cvičení
- hraje jednoduché melodie v základních rytmech

1. ročník

Žák:

- ovládá správné návyky – držení nástroje, uvolněný postoj při hraní, způsob nácvičku (pravidelná domácí příprava)
- předvede způsob hry legato a staccato, tečkovaný rytmus
- je schopen hrát delší fráze na jeden nádech
- hraje cvičení či písničky dle notového zápisu
- za pomoci učitele hraje jednoduché dvouhlasé skladby
- hraje s jednoduchým doprovodem

2. ročník

Žák:

- dbá na správné a uvolněné dýchání
- klade důraz na kvalitu tónu a správnou intonaci
- uplatňuje cit pro hudební frázi
- hraje prstová cvičení zaměřená na zlepšení koordinace prstů
- hraje skladby různého charakteru – písně, tance, sonáty
- zahraje jednoduché melodické ozdoby
- je schopen sluchové sebekontroly, učí se hodnotit svůj výkon
- podílí se na výběru repertoáru podle svých schopností
- hraje podle možností s doprovodem klavíru či jiným doprovodným nástrojem

3. ročník

Žák:

- rozšiřuje tónový rozsah dle individuálních možností

- dbá na přesnost v artikulaci a rytmu
- rozšiřuje dle schopností výrazové prostředky, používá moderní techniky – šustivý tón sputato, labiální vibrato, glissando, frullato
- při hře využívá různých dynamických odstínů, vhodným způsobem pracuje s agogikou
- hraje stupnice, etudy, jednoduché party komorních skladeb
- interpretuje skladby různých stylových období
- umí zhodnotit svůj výkon
- hraje z listu jednoduché melodie
- dle svých schopností a zájmu hraje i na další druhy zobcových fléten
- projevuje své hudební cítění při souhře s korepetitorem
- na základě svých možností se začleňuje do kolektivní hry

4. ročník

Žák:

- dbá na správné frázování, nádechy, dynamiku
- používá běžné melodické ozdoby
- vyhledává skladby podle vlastního cítění
- při interpretaci skladeb uplatňuje technickou zručnost hry a muzikalitu
- je schopen samostatné orientace ve skladbě, dokáže řešit technicky obtížné pasáže (problematiku dýchání, frázování a výrazu)
- při korepetici je schopen poukázat na technicky obtížná místa a navrhnout způsoby hudební realizace
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby, ovládá hru z paměti
- aktivně se zapojuje do kolektivní hry
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na příčnou flétu

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na dechové nástroje.

Příčná flétna je dřevěný dechový nástroj, který dosáhl poměrně velké obliby. Flétna má velké využití ve hře sólové, komorní i orchestrální. Literatura pro tento nástroj zahrnuje škálu nejrůznějších stylových období.

Učební plán Hra na příčnou flétu

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na příčnou flétnu

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí či nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na příčnou flétnu

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- dodržuje základní návyky – postoj při hře, správné dýchání, držení nástroje
- je schopen měkkého nasazení
- dovede dle sluchu zreprodukovat jednoduché rytmicko-melodické útvary

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky v držení nástroje, postavení ruky a tvoření tónu
- je schopen se uvolněně nadechovat a ovládá měkké, ale konkrétní nasazení tónu
- využívá při hře artikulaci tenuto, legato, dbá na kvalitu tónu
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- dovede zahrát jednoduchou lidovou píseň
- umí sestavit nástroj a ovládá jeho základní údržbu

2. ročník

Žák:

- umí využívat základní druhy artikulace (tenuto, legato, staccato) a jejich kombinace
- je schopen zahrát durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy
- zahraje jednoduchou píseň či přednes s doprovodem
- ovládá základy tvoření tónu s důrazem na jeho kvalitu
- zdokonalí prstovou i dechovou techniku

3. ročník

Žák:

- dokáže nasadit kvalitní tón a jemně jej zakončit
- dovede zahrát některou durovou stupnici do 3 předznamenání (tenuto, legato, staccato)
- je schopen využít při hře základních výrazových prostředků
- umí zahrát jednoduchou píseň podle sluchu
- dbá na správné nádechy
- dokáže se samostatně udržet v jednoduchém dvojhlasu
- uvědomuje si rytmické cítění a dynamické odlišení
- dobře zvládá orientaci v notovém zápisu
- dokáže rozlišit charakter jednotlivých skladeb
- dle dispozic je schopen veřejné prezentace

4. ročník

Žák:

- používá při hře pestřejší dynamickou škálu
- je schopen se soustředit na intonaci
- se zvládnutou látkou je schopen veřejně vystoupit
- ovládá durové stupnice do 4 předznamenání a k nim příslušné tónické kvintakordy
- orientuje se v notovém zápisu a je schopen zahrát jednodušší skladbu z listu
- správně frázuje a nadechuje se na vhodných místech
- používá základní melodické ozdoby
- zapojuje se do souborové hry nebo pěveckého sboru

5. ročník

Žák:

- využívá při hře dechovou oporu a otevřenost krku a dutin
- ve vyšších polohách je schopen hrát uvolněným nátiskem a se správným užitím bránice
- orientuje se v základních hudebních žánrech a stylech
- hraje kultivovaným tónem
- je schopen zahrát durovou či mollovou stupnici do 4 předznamenání a k ní příslušný akord
- své dovednosti využívá při hře komorní či souborové
- je schopen sluchové sebekontroly

6. ročník

Žák:

- vnímá náladu dané skladby
- dokáže vycítit hudební frázi a dle ní vhodně volí nádechy
- je schopen pracovat s barvou tónu ve všech polohách
- hraje všechny durové i mollové stupnice a k nim příslušný akord (tenuto, staccato, legato)
- při hře disponuje intonační jistotou zejména ve střední poloze
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- díky získaným zkušenostem si tvoří vlastní pohled na hudbu

7. ročník

Žák:

- plynule ovládá prstovou techniku v rozsahu nástroje od c1 po a3
- při hře užívá správného dýchání, volného nátisku, a všechny získané technické i výrazové dovednosti
- správně interpretuje skladby různých stylových období
- je schopen samostatné práce s tónem (užití rovného tónu, vibrata)
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- zapojuje se do kolektivních aktivit
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta A.

1. ročník

Žák:

- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon i výkony ostatních
- využívá znalosti a dovednosti z předešlých ročníků
- zná základní umělecké směry, nejvýznamnější skladatele a jejich stěžejní díla
- interpretuje náročnější skladby různých slohových období
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry
- aktivně se zapojuje do akcí pořádaných školou
- je schopen samostatné práce s tónem (užití rovného tónu, vibrata)

2. ročník

Žák:

- profiluje se podle vlastního zájmu a preferencí
- samostatně ovládá intonaci ve všech polohách
- orientuje se v notovém zápise různých žánrů
- využívá získané dovednosti v komorní a souborové hře
- je schopen se skladbou samostatně pracovat po stránce technické i výrazové
- umí vyjádřit svůj názor na znějící hudbu

3. ročník

Žák:

- je schopen pohotového hraní z listu
- zapojuje se do komorní či souborové hry
- bez problémů ovládá hru ve třetí oktávě
- navazuje na znalosti a dovednosti získané předchozím studiem
- vnímá jednotlivé detaily skladby, zaměřuje se na obsah díla

4. ročník

Žák:

- použije všechny získané znalosti k vyjádření svých představ
- je schopen samostatného nastudování skladby
- ve všech polohách užívá uvolněný nátisk
- umí jasně zformulovat a vyjadřovat vlastní názor na interpretaci
- v kolektivních aktivitách spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu i způsobu interpretace
- umí kultivovaně vystupovat, nejen při koncertních vystoupeních, ale i v životě
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně – varianta B.

PS II

Žák:

- se seznámí s nástrojem
- osvojuje si základní návyky – držení nástroje, správný postoj, technika dýchání, nátisk
- zdokonaluje nasazení a tvoření tónu
- učí se artikulaci – tenuto, legato, staccato
- hraje snadné skladby vybrané pedagogem dle žákových schopností
- cvičí dechová cvičení v rozsahu od d1 do e2
- hraje durové stupnice do 3# a 3b + tónický kvintakord

1. ročník

Žák:

- zdokonaluje techniku v rozsahu od c1 do a2
- hraje durové stupnice do 5# a 5b + tónický kvintakord
- pracuje na zdokonalení kvality tónu
- při hře využívá základní výrazové prostředky
- učí se práci se základní dynamikou
- dokáže se orientovat v notovém zápise
- zvládne zahrát snadnou skladbu z paměti
- hudební repertoár vybírá pedagog podle schopností studenta

2. ročník

Žák:

- hraje technická cvičení v rozsahu od c1 do c3
- hraje durové a mollové stupnice (aiolská, harmonická, melodická) do 3# a 3b + tónický kvintakord
- ve skladbách se učí využívat pestřejší dynamiku
- zdokonaluje práci s dechovou oporou
- učí se správně pracovat s otevřeným krkem
- zdokonaluje práci s bránicí a s uvolněným nátiskem ve vyšších polohách
- učí se správně intonovat
- zvládá hru v dvojhlase
- orientuje se ve skladbě a dokáže zvolit správné nádechy

3. ročník

Žák:

- zdokonaluje techniku v rozsahu od c1 (h) do g3
- hraje všechny durové i mollové stupnice + tónický kvintakord
- učí se správnou techniku dvojitého staccata
- ve skladbách využívá melodické ozdoby
- orientuje se ve skladbách různých stylových období
- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon
- zdokonaluje rovný tón a vibrato
- ve střední poloze dokáže čistě intonovat
- dokáže sám nastudovat obtížnější skladbu

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje techniku v celém rozsahu
- hraje všechny durové a mollové stupnice + příslušné akordy
- ovládá intonaci ve všech polohách

- zdokonaluje hru z listu
- dokáže sám nastudovat skladbu – orientuje se ve frázích a dokáže sám určit správné nádechy
- zdokonaluje hru z paměti
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na klarinet

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na dechové nástroje. Při výuce hry na klarinet vycházíme z toho, že klarinet má široké uplatnění v taneční, jazzové, dechové, lidové, komorní, symfonické hudbě i jako nástroj sólový. Vedeme žáky k interpretaci hudebních skladeb a snažíme se z nich vychovat kvalitní, aktivní hráče.

Učební plán Hra na klarinet

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na klarinet

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí či nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klarinet

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- dodržuje základní návyky (správně stojí a drží nástroj)
- umí sestavovat a rozkládat nástroj, dokáže popsat jeho jednotlivé části
- dbá na správné dýchání, nasazení i ukončení tónu
- zahraje jednoduchou píseň

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- osvojí si základní údržbu plátku i nástroje
- umí správně upevnit plátek na hubičku
- dodržuje základní návyky – postoj, držení těla, nástroje, rukou a prstů
- dbá na správné dýchání, na kulturu tónu, jeho nasazení a zakončení
- hraje vydržované tóny – p-f-p
- orientuje se v notovém zápisu
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou píseň
- používá sluchovou sebekontrolu
- dokonale zvládá šalmajový rejstřík

2. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky
- dbá na správné dýchání, tvoření a kvalitu tónu – práce s jazykem
- zdokonalí hru vydržovaných tónů – p-f-p
- orientuje se v notovém zápisu včetně příslušných značek
- užívá rytmické členění a základní dynamické odlišení
- je schopen veřejné prezentace /dle schopností žáka/
- tóny h1, c2 zvládá oběma malíky
- zvládá hru ve dvojici s učitelem

3. ročník

Žák:

- zdokonalí technické schopnosti z předchozích ročníků
- dbá na správné dýchání, kvalitu tónu, nasazení, zakončení a intonaci, správně frázuje

- hraje vydržované tóny v doposud zvládnutém rozsahu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v notovém zápisu včetně všech značek
- dodržuje rytmické členění a dynamické odlišení
- umí zahrát vybrané stupnice s příslušnými akordy podle zvládnutého rozsahu
- hraje základní melodické ozdoby
- je schopen zahrát podle sluchu jednoduchou melodii
- znalosti z teorie je schopen užít v praxi při hře na nástroj
- zapojí se dle svých možností do kolektivní hry, nebo pěveckého sboru
- je schopen hodnotit svůj výkon a výkony svých spolužáků

4. ročník

Žák:

- zdokonalí dechovou techniku (správně frázuje) i kvalitu tónu (hraním vydržovaných tónů), jejich nasazení, tvoření a intonaci
- využívá tempové rozlišení a rytmické citění – zpomalení, zrychlení
- zdokonalí techniku – hraje stupnice v rychlejších tempech
- uplatní znalosti z teorie v praxi
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu (dle individuálních dispozic)
- je schopen zahrát z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- aktivně se zapojí do komorní hry nebo pěveckého sboru
- je schopen veřejné prezentace (dle dispozic)

5. ročník

Žák:

- využívá veškeré své schopnosti a dovednosti z předchozího studia
- správně interpretuje melodické ozdoby
- hraje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- podle dispozic je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- při hře uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- užívá sebehodnocení
- v kolektivní hře využívá tvořivou iniciativu při realizaci skladeb

6. ročník

Žák:

- využívá a zdokonalí své technické i výrazové dovednosti
- užívá při hře tempové rozlišení, frásování, dynamiku a ladění v celém rozsahu nástroje
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- dodržuje zásady správné interpretace
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- je schopen aktivního poslechu skladeb a umí vyjádřit vlastní názor na znějící hudbu
- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- vystupuje, umí objektivně hodnotit svůj výkon

7. ročník

Žák:

- využívá veškeré své vědomosti a dovednosti z předchozího studia k vyjádření svých představ
- při hře využívá tempové rozlišení, frásování, dynamiku a ladění v celém rozsahu nástroje
- používá základní i pomocné hmaty
- využívá sluchovou představu a její následnou realizaci
- na jednoduchých melodiích se učí základům transpozice
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- je schopen veřejné prezentace, užívá sebehodnocení

- aktivně se zapojí do komorní hry, orchestru nebo pěveckého sboru
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta A.

1. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- zvládá péči o nástroj a dle svých individuálních dispozic konzultuje s učitelem výběr plátku a hubičky
- dbá na správné zásady interpretace
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů a podílí se na výběru
- hru z paměti provede na probíraných skladbách, hru z listu zvládá ve volných tempech
- aktivně se zapojuje do komorní nebo souborové hry

2. ročník

Žák:

- zdokonalí a využívá všechny své znalosti a dovednosti
- rozvine prstovou i dechovou techniku a intonační jistotu
- dokáže hrát vibrato
- při interpretaci skladeb využívá znalosti o frázování, výrazu, formě a obsahu
- má vlastní pohled na hudbu, je schopen aktivního poslechu
- je schopen veřejné prezentace a podílet se na veřejném dění
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- uplatní se v komorních souborech různého obsazení a spolupracuje na vytváření společného díla

3. ročník

Žák:

- použije všechny získané znalosti, dovednosti a zkušenosti k vyjádření svých představ a k samostatnému studiu nových skladeb
- dokáže samostatně uplatnit všechny výrazové možnosti hudební i nástrojové včetně barvy a kvality tónu
- dodržuje zásady správné interpretace
- má zvládnuty všechny artikulační prvky
- umí formulovat a vyjádřit vlastní názor na interpretaci skladeb
- vystupuje, užívá sebehodnocení

4. ročník

Žák:

- vhodným výběrem skladeb z různých období si vytvoří absolventský repertoár
- využívá získané znalosti o výrazu, formě a obsahu hraných skladeb
- orientuje se v různých uměleckých směrech a vnímá souvislosti v umění
- v kolektivních aktivitách spoluvytváří společný zvuk, výraz i způsob interpretace
- umí kultivovaně vystupovat, zajímá se o svůj nástroj
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta B.

PS II

Žák:

- používá základní návyky-postoj, držení nástroje, rukou a prstů
- dbá na správné dýchání, na kulturu tónu, jeho nasazení a ukončení
- orientuje se v notovém zápisu včetně příslušných značek
- dokonale zvládá šalmajový rejstřík
- využívá dynamická rozlišení

- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

1. ročník

Žák:

- dodržuje základní návyky – postoj, držení těla, nástroje, rukou a prstů
- dbá na správné dýchání, na kulturu tónu, jeho nasazení a zakončení
- hraje vydržované tóny – p-f-p
- orientuje se v notovém zápisu
- používá sluchovou sebekontrolu
- dokonale zvládá šalmajový rejstřík
- zdokonalí hru vydržovaných tónů – p-f-p
- užívá rytmické členění a základní dynamické odlišení
- tóny h1, c2 zvládá oběma malíky
- zvládá hru ve dvojici s učitelem

2. ročník

Žák:

- zdokonalí technické schopnosti z předchozích ročníků
- dbá na správné dýchání, kvalitu tónu, nasazení, zakončení a intonaci, správně frázuje
- hraje vydržované tóny v doposud zvládnutém rozsahu
- dodržuje rytmické členění a dynamické odlišení
- hraje základní melodické ozdoby
- je schopen zahrát podle sluchu jednoduchou melodii
- zdokonalí dechovou techniku (správně frázuje) i kvalitu tónu (hraním vydržovaných tónů), jejich nasazení, tvoření a intonaci
- využívá tempové rozlišení a rytmické cítění – zpomalení, zrychlení
- zahraje zpaměti jednoduchou skladbu (dle individuálních dispozic)
- je schopen zahrát z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v notovém zápisu včetně všech značek
- umí zahrát vybrané stupnice s příslušnými akordy podle zvládnutého rozsahu v rychlejším tempu

3. ročník

Žák:

- využívá veškeré své schopnosti a dovednosti z předchozího studia
- správně interpretuje melodické ozdoby
- hraje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- při hře uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- užívá při hře tempové rozlišení, frázování, dynamiku a ladění v celém rozsahu nástroje
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- dodržuje zásady správné interpretace
- je schopen aktivního poslechu skladeb a umí vyjádřit vlastní názor na znějící hudbu
- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu

4. ročník

Žák:

- využívá veškeré své vědomosti a dovednosti z předchozího studia k vyjádření svých představ- při hře využívá tempové rozlišení, frázování, dynamiku a ladění v celém rozsahu nástroje
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- používá základní i pomocné hmaty
- využívá sluchovou představu a její následnou realizaci
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- při hře využívá tempové rozlišení, frázování, dynamiku a ladění v celém rozsahu nástroje

- interpretuje skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na saxofon

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na dechové nástroje. Při výuce hry na saxofon vycházíme z toho, že saxofon je hudební nástroj, který má uplatnění hlavně v hudbě taneční a jazzové a jako nástroj sólový. Vedeme žáky jak k interpretaci hudebních skladeb, tak k samostatnému tvůrčímu projevu a snažíme se z nich vychovat aktivní a kvalitní hráče.

Učební plán Hra na saxofon

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na saxofon

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí /nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize.

Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na saxofon

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- sestaví a rozloží nástroj a popíše jeho jednotlivé části
- umí připevnit plátek na hubičku pomocí strojku
- ovládá správný postoj při hře
- umí držet nástroj a ovládá správnou polohu rukou
- dovede správně dýchat, nasadit i ukončit tón

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dodržuje základní návyky – postoj, držení těla, nástroje, rukou a prstů
- dbá na správné dýchání, na kulturu tónu, jeho nasazení a zakončení
- hraje udržované tóny – p-f-p
- orientuje se v notovém zápisu, uvědomuje si základní rytmické cítění
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou píseň

2. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky
- dbá na správné dýchání, tvoření a kvalitu tónu – práce s jazykem
- rozliší základní druhy artikulací, zdokonalí své technické schopnosti
- orientuje se v notovém zápisu včetně příslušných značek
- využívá rytmické cítění a základní dynamické odlišení, umí pracovat s tónem-dynamika
- je schopen dle individuálních dispozic veřejně prezentace
- zdokonaluje si hudební paměť
- umí hrát s doprovodem

3. ročník

Žák:

- dbá na správné dýchání, kvalitu tónu, nasazení, zakončení a intonaci, správně frázuje
- hraje nadále udržované tóny p-f-p
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v notovém zápisu včetně všech příslušných značek
- užívá rytmické cítění a dynamické odlišení
- je schopen zahrát podle sluchu jednoduchou melodii
- zahraje základní melodické ozdoby, znalosti z teorie je schopen užít v praxi při hře na nástroj
- dbá na správné návyky při samostatné domácí přípravě
- hraje z listu jednoduché skladby
- uplatní se dle svých možností v souhře, je schopen veřejně vystupovat

- ovládá rozlišení nasazení T a D

4. ročník

Žák:

- zdokonalí své schopnosti a dovednosti technické i výrazové
- zdokonalí dechovou techniku a kvalitu tónu, jeho nasazení, tvoření a intonaci
- využívá tempové rozlišení a rytmické citění – zpomalení, zrychlení
- hraje vybrané stupnice podle probraného rozsahu plus T5
- správně interpretuje melodické ozdoby, znalosti z teorie užívá v praxi při hře na nástroj
- je schopen zahrát podle sluchu jednoduchou melodii - uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- využívá samostatnosti v domácí přípravě při nácvičku skladeb
- rozliší saxofony, jejich ladění, vznik
- hru z listu zvládá ve volných tempech

5. ročník

Žák:

- užívá veškeré své schopnosti a dovednosti z předchozího studia
- využívá při hře tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- zdokonalí technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a intonaci
- nasazuje rozdílným způsobem T/D
- využívá sluchovou představu a její následnou realizaci
- zahraje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- je schopen samostatně nastudovat jednoduchou skladbu
- v kolektivní hře využívá tvořivou iniciativu při realizaci skladeb
- dle svých dispozic je schopen veřejně vystupovat

6. ročník

Žák:

- umí uplatnit své schopnosti a dovednosti z předchozího studia při hře
- využívá při hře tempové rozlišení, frázování, dynamiku a ladění v celém rozsahu nástroje
- zdokonalí si technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- hraje vybrané stupnice s příslušnými akordy v rychlejších tempech
- užívá znalosti z teorie v praxi
- rozliší další saxofony – soprán alt, tenor a baryton
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- je schopen aktivního poslechu skladeb
- hraje z listu jednoduché skladby
- využívá samostatnosti při nácvičku studovaných skladeb.
- umí se chovat na koncertech a podle svých individuálních možností je schopen veřejně vystupovat

7. ročník

Žák:

- vhodným výběrem skladeb z různých oblastí si vytvoří absolventský repertoár
- při nácvičku těchto skladeb dbá na správné zásady interpretace
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- dokáže nastudovanou skladbu zahrát z paměti
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu (podle dispozic)
- v kolektivní hře využívá tvořivou iniciativu při realizaci skladeb
- vystupuje na školních i mimoškolních akcích
- dokáže objektivně hodnotit výkony své i spolužáků

- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta A.

1. ročník

Žák:

- využívá všechny získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- zdokonalí prstovou techniku, intonační jistotu a sebekontrolu
- dbá na kvalitu tónu, jeho nasazení a ukončení
- využívá všechny artikulační prvky
- dodržuje správné zásady interpretace
- hraje skladby různých žánrů a směrů
- hru z listu zvládá ve volných tempech

2. ročník

Žák:

- využívá v praxi získané znalosti o frázování, výrazu, formě a obsahu hraných skladeb
- dodržuje správné zásady interpretace
- ovládá saxofonové efekty-vibrato, portamento, gliss-tóny, glissando, blues-tóny
- je schopen veřejně vystupovat a podílet se na veřejném dění
- hru z listu zvládá na přiměřeně obtížných skladbách a písních
- hraje v komorních souborech různého obsazení

3. ročník

Žák:

- uplatní získané znalosti, dovednosti a zkušenosti k samostatnému studiu nových skladeb
- samostatně využívá všechny výrazové možnosti hudební i nástrojové včetně barvy a kvality tónu
- umí formulovat a vyjádřit vlastní názor na interpretaci skladeb
- je schopen aktivního poslechu hudby
- dbá na správné zásady interpretace
- užívá sebehodnocení

4. ročník

Žák:

- všechny znalosti, dovednosti a zkušenosti využívá k vyjádření svých představ a k samostatnému studiu nových skladeb
- vhodným výběrem skladeb z různých období a žánrů si vytvoří program na závěrečné vystoupení
- orientuje se v různých uměleckých směrech
- v souborech se podílí na vytváření společného zvuku, výrazu i způsobu interpretaci
- umí kultivovaně vystupovat, nejen při koncertních vystoupeních, ale i v životě
- dbá na barvu a kvalitu tónu
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta B.

PS II

Žák:

- ovládá základní návyky-postoj, držení nástroje, rukou a prstů
- dbá na správné dýchání
- orientuje se v notovém zápise
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou píseň
- hru z listu zvládá v pomalých tempech

- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

1. ročník

Žák:

- dodržuje základní návyky – postoj, držení těla, nástroje, rukou a prstů
- dbá na správné dýchání, na kulturu tónu, jeho nasazení a zakončení
- hraje vydržované tóny – p-f-p
- orientuje se v notovém zápisu, uvědomuje si základní rytmické cítění
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou píseň
- rozliší základní druhy artikulací, zdokonalí své technické schopnosti
- využívá rytmické cítění a základní dynamické odlišení, umí pracovat s tónem-dynamika
- umí hrát s doprovodem

2. ročník

Žák:

- dbá na správné dýchání, kvalitu tónu, nasazení, zakončení a intonaci, správně frázuje
- hraje nadále vydržované tóny p-f-p
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v notovém zápisu včetně všech příslušných značek
- užívá rytmické cítění a dynamické odlišení
- je schopen zahrát podle sluchu jednoduchou melodii
- zahraje základní melodické ozdoby, znalosti z teorie je schopen užít v praxi při hře na nástroj
- dbá na správné návyky při samostatné domácí přípravě
- hraje z listu jednoduché skladby
- ovládá rozlišení nasazení T a D

3. ročník

Žák:

- zdokonalí své schopnosti a dovednosti technické i výrazové
- zdokonalí dechovou techniku a kvalitu tónu, jeho nasazení, tvoření a intonaci
- hraje vybrané stupnice podle probraného rozsahu plus T5
- správně interpretuje melodické ozdoby, znalosti z teorie užívá v praxi při hře na nástroj
- rozliší saxofony, jejich ladění, vznik
- hru z listu zvládá ve volných tempech
- využívá při hře tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- nasazuje rozdílným způsobem T/D
- využívá sluchovou představu a její následnou realizaci
- zahraje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- je schopen samostatně nastudovat jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák:

- využívá při hře tempové rozlišení, frázování, dynamiku a ladění v celém rozsahu nástroje
- zdokonalí si technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- hraje vybrané stupnice s příslušnými akordy v rychlejších tempech
- užívá znalosti z teorie v praxi
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- hraje z listu jednoduché skladby
- využívá samostatnosti při nácviu studovaných skladeb.
- při nácviu těchto skladeb dbá na správné zásady interpretace
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu (podle dispozic)
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na trubku

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na dechové nástroje. Trubka je jedním z nejčastěji používaných dechových žesťových nástrojů. Uplatňuje se v hudbě různých stylů a žánrů jako nástroj orchestrální, komorní i sólový. Cílem přípravy ke hře na trubku je zjistit fyziologické předpoklady žáka a vzbudit zájem žáka o hru na trubku. Postup při zařazování studijních problémů se řídí podle individuálních potřeb žáků a podle stupně jejich tělesné vyspělosti.

Učební plán Hra na trubku

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na trubku

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí /nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na trubku

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- seznámí se s nástrojem, s jeho stavbou, částmi, mechanikou, způsobem ošetřování
- využívá základní rytmické členění
- orientuje se v notovém zápisu
- ovládá základní návyky – správný postoj, držení nástroje, postavení nátisku
- hraje rovné vydržované tóny v dynamice *mf*
- je schopen zahrát jednoduchou písničku

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná stavbu nástroje, jeho části, mechaniku, způsob ošetřování
- dbá na správné dýchání a nasazení tónu
- využívá základní rytmické členění
- ovládá základní orientaci v notovém zápisu
- ovládá základní návyky – správný postoj, držení nástroje, postavení nátisku
- je schopen zahrát jednoduchou píseň z paměti
- uplatňuje základními návyky (spodní dýchání, postoj při hře, správné držení nástroje)
- hraje rovné vydržované tóny v dynamice *mf*
- hraje celé, půlové a čtvrtové noty se správnou technikou nasazení
- hraje v rozsahu dle svých přirozených dispozic
- při tvorbě tónu správně zapojuje obličejové svaly, nasazuje správným způsobem – konkrétně, pomocí jazyka
- pěstuje si správné návyky pro samostatnou domácí přípravu

2. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky – správný postoj, držení nástroje, postavení nátisku
- dbá na správné dýchání, na kulturu tónu, jeho nasazení a zakončení
- orientuje se v notovém zápisu
- ovládá základní rytmické hodnoty
- je schopen zahrát jednoduchou píseň z paměti
- hraje rytmicky a v adekvátních tempech, cítí metrum
- uplatňuje základní návyky (spodní dýchání, postoj při hře, správné držení nástroje)
- hraje s doprovodem nebo v duu (přizpůsobuje se rytmicky a podle svých dispozic i intonačně)
- nasazuje správným způsobem – konkrétně, pomocí jazyka
- zahraje rovné tóny v dynamických odstínech (pravidelné crescendo a decrescendo)
- používá legátové (retní vazby) ve střední poloze do c2, kombinuje legato a staccato

- hraje v rozsahu fis–c2, při tvorbě tónu správně zapojuje obličejové svaly

3. ročník

Žák:

- dbá na správné dýchání, tvoření a kvalitu tónu – práce s jazykem
- rozlišuje základní druhy artikulací
- orientuje se v notovém zápisu včetně příslušných značek
- zdokonalí své technické schopnosti – hraje v rychlejších tempech
- umí vymýšlet rytmické nebo melodické motivy
- je schopen veřejné prezentace
- uplatňuje základní návyky (spodní dýchání, postoj při hře, správné držení nástroje)
- uplatní adekvátní výrazové prvky při skladbách různých žánrů (klasická hudba, pochod, lidové písně atd.)
- hraje durové stupnice v daném rozsahu do 4 křížky a 4b, hraje akordy k probíraným stupnicím po 4 tónech s obraty
- hraje vydržované tóny i retní vazby do e2
- při tvorbě tónu správně zapojuje obličejové svaly
- hraje rytmicky a v adekvátních tempech, cítí metrum
- hraje snadné přednesové skladby s doprovodem
- dle dispozic se zapojí do komorní hry

4. ročník

Žák:

- správně dýchá, dbá na kvalitu tónu, nasazení, zakončení a intonaci
- správně frázuje
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- uvědomuje si rytmické cítění a dynamické odlišení
- chápe důležitost samostatné domácí přípravy
- hraje retní vazby v osminových hodnotách po tón g2
- hraje stupnice dur i moll do 4# a 4b, akordy k probíraným stupnicím po 4 tónech s obraty
- hraje snadnější sólové skladby s doprovodem
- při hře s dalším nástrojem se přizpůsobuje rytmicky i dynamicky
- orientuje se v orchestrálních nebo souborových partech, školy a etudy dle výběru učitele
- dle dispozic je schopen veřejné prezentace
- vystupuje na školních akcích
- zapojuje se do souborové hry

5. ročník

Žák:

- zdokonalí dechovou techniku a kvalitu tónu, jeho nasazení, tvoření a intonaci
- správně a vědomě frázuje
- znalosti z teorie užívá v praxi při hře na nástroj
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- hraje stupnice dur i moll, akordy k probíraným stupnicím po 4 tónech s obraty
- hraje cvičení a etudy na rozvíjení prstové techniky
- artikuluje v rychlejším tempu - legato, staccato, tenuto
- poznává nové skladby, jejich studiovou reprodukci a poslouchá nahrávky v interpretaci vynikajících umělců
- při hře s dalším nástrojem se přizpůsobuje rytmicky i dynamicky
- orientuje se v orchestrálních nebo souborových partech (přednesové skladby podle dispozičních schopností a dostupnosti notové literatury)
- hraje z listu jednoduché skladby

6. ročník

Žák:

- využívá veškeré své schopnosti a dovednosti z předchozího studia
- při hře využívá tempové rozlišení, frázování, dynamiku a ladění v celém rozsahu nástroje
- dbá na tvoření a kvalitu tónu a dechovou techniku hry
- využívá sluchovou představu a její následnou realizaci
- je schopen vytvářet dle sluchu jednoduché melodie
- podle individuálních schopností je schopen nastudovanou skladbu zahrát z paměti
- v kolektivní hře využívá tvořivou iniciativu při realizaci skladeb
- má vlastní pohled na hudbu
- hraje do b2, případně do c3 (dle dispozic)
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách po tón g2
- hraje stupnice dur i moll v rozmezí dvou oktáv, akordy k probíraným stupnicím po 4 tónech s obraty (dle dispozic)
- zvládá technická cvičení v rychlejších tempech, cvičení a etudy zaměřené na intonační, rytmické a výrazové prostředky
- reprodukuje přednesové skladby různých stylů a žánrů
- orientuje se v orchestrálních nebo souborových partech (přednesové skladby podle dispozičních schopností a dostupnosti notové literatury)

7. ročník

Žák:

- využívá veškeré své schopnosti a dovednosti z předchozího studia
- při hře využívá tempové rozlišení, frázování, dynamiku a ladění v celém rozsahu nástroje
- využívá sluchovou představu a její následnou realizaci
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- podle individuálních schopností je schopen nastudovanou skladbu zahrát z paměti
- úměrně svým schopnostem ovládá základní transpozici
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách po tón g2, případně do c3
- hraje stupnice dur i moll v rozmezí dvou oktáv, akordy k probíraným stupnicím po 4 tónech s obraty (dle dispozic)
- umí objektivně hodnotit svůj výkon i výkony spolužáků
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisijní zkouškou

Přípravné studium II. stupně

- *pro žáky, kteří nenavštěvovali studium I. stupně*

Žák:

- ovládá základní orientaci v notovém zápisu
- ovládá základní návyky – správný postoj, držení nástroje, postavení nátisku
- uvědomuje si základní rytmické členění
- hraje v rozsahu dle svých přirozených dispozic
- při tvorbě tónu správně zapojuje obličejové svaly, nasazuje správným způsobem – konkrétně, pomocí jazyka
- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- využívá všechny dosud získané znalosti a dovednosti

- dbá na správné zásady interpretace
- zdokonalí prstovou techniku, nátiskové rozpětí intonační jistotu
- zvládá všechny artikulační prvky
- pozná příbuzné nástroje – křídlovka
- hru z listu zvládá ve volných tempech
- základy improvizace se učí na vytváření sól
- zvládá základní transpozice pro uplatnění v souborech a orchestrech
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry
- realizuje rozsah do b2, případně do c3 (dle dispozic), má větší rozptyl a kvalitu tónu
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách po tón g2, případně do c3
- hraje stupnice dur i moll v rozmezí dvou oktáv, akordy k probíraným stupnicím T5, D7, zm7 po 4 tónech s obraty (dle dispozic)
- hraje technická cvičení v osminových a šestnáctinových hodnotách, v chromatických postupech
- hraje cvičení a etudy zaměřené na zdokonalování všech dovedností
- orientuje se v orchestrálních nebo souborových partech a základní transpozici *in C, in*
- vybírá si přednesové skladby podle dispozičních schopností a dostupnosti notové literatury

2. ročník

Žák:

- využívá všechny znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- je schopen veřejně vystupovat a podílet se na veřejném dění
- zahraje zpaměti vybranou skladbu
- zvládá základy transpozice pro uplatnění v souborech a orchestrech
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- aktivně se zapojuje do komorních souborů různého obsazení
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách po tón g2, případně do c3
- hraje stupnice dur i moll v rozmezí dvou oktáv, akordy k probíraným stupnicím T5, D7, zm7 po 4 tónech s obraty (dle dispozic)
- hraje technická cvičení v osminových a šestnáctinových hodnotách, v chromatických postupech
- hraje cvičení a etudy zaměřené na zdokonalování všech dovedností
- orientuje se v orchestrálních nebo souborových partech a základní transpozici *in A, C, D*
- hraje cvičení techniky zvané „*Non Press*“

3. ročník

Žák:

- uplatní všechny své znalosti a dovednosti k samostatnému studiu nových skladeb a k vyhledávání skladeb podle svých preferencí
- hraje skladby různých stylů a žánrů a dodržuje zásady správné interpretace
- pracuje samostatně a kreativně a umí vyjádřit svůj názor na hudbu a umění vůbec
- ovládá základní transpozice pro uplatnění v souborech a orchestrech
- umělecké a kulturní hodnoty vnímá jako součást svého života
- hraje „*pedálové*“ tóny v půlových hodnotách
- hraje stupnice dur i moll v rozmezí dvou oktáv, akordy k probíraným stupnicím T5, D7, zm7 po 4 tónech s obraty (dle dispozic)
- hraje technická cvičení v osminových a šestnáctinových hodnotách, v chromatických postupech, cvičení a etudy zaměřené na zdokonalování všech dovedností
- orientuje se v orchestrálních nebo souborových partech a základní transpozici *in A, C, D, E*
- aktivně se podílí na výběru skladeb – přednesové skladby podle dispozičních schopností a dostupnosti notové literatury

4. ročník

Žák:

- prezentuje vlastní názor na interpretaci skladeb různých období a směrů a tento názor umí vyjádřit
- hraje na příbuzné nástroje – křídlovka, piccolo trubka
- orientuje se v různých uměleckých směrech
- realizuje rozsah do b2, případně do c3 (dle dispozic), má větší rozptyl a kvalitu tónu
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách po tón g2, případně do c3
- hraje „pedálové“ tóny v půlových hodnotách
- hraje stupnice dur i moll v rozmezí dvou oktáv, akordy k probíraným stupnicím T5, D7, zm7 po 4 tónech s obraty /dle dispozic/
- hraje dvojité a trojitě staccato - dle dispozic a schopností žáka
- hraje cvičení a etudy zaměřené na zdokonalování všech dovedností, cvičení techniky zvané „Non Press“
- orientuje se v orchestrálních nebo souborových partech
- interpretuje přednesové skladby podle dispozičních schopností a dostupnosti notové literatury, zapojuje se do komorních souborů dle svých preferencí
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na trombon

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na dechové nástroje. Trombon jako nástroj je dnes využíván v symfonickém orchestru, v taneční, populární i dechové hudbě. Pokud žák nemá dostatečnou délku paží, využívá v tomto věku příbuzný dechový nástroj – tenor nebo baryton.

Učební plán Hra na trombon

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na trombon

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí/nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na trombon

Přípravné studium I. stupně

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- naučí se správnému držení nástroje, postojí při hraní a hře v polohách nástroje
- dbá na správné dýchání a nasazení tónu
- hraje jednoduché rytmicko-melodické motivy
- orientuje se v notovém zápisu

Pokud žák ještě není na výuku fyzicky vybaven, realizuje studijní zaměření Hra na tenor nebo Hra na baryton.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dodržuje základní návyky - správné držení nástroje, postoj při hraní a naučí se hře v polohách
- umí ošetřit nástroj
- hraje na tenor, baryton nebo tenorový trombon vzhledem ke své fyzické vyspělosti a délce paží
- využívá bráničně-žeberní dýchání jako základ správného tvoření tónu
- přizpůsobí si techniku pravidelného samostatného domácího cvičení na nástroj
- hraje z paměti jednoduché melodie, lidové písně podle sluchu
- ovládá hru notového zápisu v G a F klíči

2. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti-držení těla a nástroje, nádech a nasazení tónu
- hraje jednoduchá cvičení a lidové písně v 1. – 3. poloze nástroje
- využívá délky paží k rozšiřování elementárního tónového rozsahu trombonu
- orientuje se v akordických sledech na 1. (B dur), 2. (A dur) a 3. poloze (As dur)
- nasazuje začátek tónu na slabiku tá a umí správné ukončení tónu

3. ročník

Žák:

- hraje s minimálním tlakem nátrubku na rty pro správné rozvibrovaní rtů a nasazení tónu
- rozliší kvalitní a nekvalitní tón a pěstuje si smysl pro tvorbu hezkého tónu
- orientuje se v nádechu po frázích a nadechuje se pouze na vhodných místech skladby
- hraje stupnice C, F, B, dur se základními kvintakordy ve čtvrtkových notách
- orientuje se v dynamickém rozlišení tvoření tónu
- užívá při hře dynamiku

4. ročník

Žák:

- dbá na správné nasazení a kvalitu tónu
- hraje stupnice durové s kvintakordy a dominantními septakordy do 3 křížků a do 3 bé
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje na veřejnosti z paměti jednoduchou skladbu s doprovodem (dle individuálních schopností)
- hraje legato retní a zná základy legata snižcového a kombinovaného typu
- umí se chovat na koncertech
- zapojuje se do souborové hry nebo pěveckého sboru

5. ročník

Žák:

- uplatní se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- hraje stupnice durové s obraty kvintakordů a dominantních septakordů do 4 křížků a 4 bé
- vystihne náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat
- užívá retní vazby pomocí souhry lícních a břišních svalů
- hraje v souborech různého složení – komorní a orchestrální hra
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- umí hodnotit výkony své i výkony spolužáků

6. ročník

Žák:

- orientuje se v pomocných polohách nástroje a užívá je ve stupnicích i skladbách
- hraje stupnice s rytmickými variacemi z not i z paměti včetně akordů
- zvládá hru z listu, také při studiu orchestrálních partů a jiných skladeb
- improvizuje na nástroj na jednoduché dané téma s doprovodem
- hraje stupnice moll harmonické a melodické s obraty kvintakordů do 4 křížků a do 4 bé
- je schopen veřejné prezentace (dle dispozic)
- užívá sebehodnocení

7. ročník

Žák:

- využívá dynamiku v celém rozsahu nástroje, frázování a tempové rozlišení skladby
- zahraje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů včetně jazzových
- při interpretaci dbá na výrazovou stránku těchto skladeb
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- elementárně transponuje úměrně svým schopnostem a dovednostem
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Přípravné studium II. stupně

- pro žáky, kteří nenavštěvovali studium I. stupně

Žák:

- uplatní základní nátiskové vybavení
- dodržuje přesnou zvukovou vyrovnanost, intonační jistotu a sebekontrolu
- je schopen základního dynamického odstínění
- zdokonalí plynulou výměnu 1. -7. polohy s kombinací legata a staccata
- uplatní hudební představivost při studování skladeb
- je schopen si sám podle sluchu naladit nástroj
- prezentuje se jak po technické tak i výrazové stránce
- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- hraje a pohotově se orientuje v komorní, souborové a orchestrální hře na svůj nástroj
- zná vznik a dějinný vývoj nástroje, ovládá jeho údržbu a nejnnutnější opravy
- je schopen hrát bez problémů střídat legato, staccato a intervalové a akordické skoky
- hraje stupnice dur s obraty kvintakordů a dominantních septakordů do 5 křížků a do 5 bé
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

2. ročník

Žák:

- rozšíří si obzor různorodým výběrem skladeb a dbá na jejich správnou interpretaci
- uplatní základy dvojitého a trojitého staccata a mírného vibrata vydržovaných tónů
- hraje složitější úpravy jazzových skladeb, standardů s doprovodem klavíru nebo CD
- orientuje se ve stupnici chromatické, mixolydické, lydické a bluesové pro improvizaci
- je schopen hrát stupnice moll s obraty kvintakordů a zmenšených septakordů do 5 křížků a do 5 bé
- při studiu skladeb využívá všechny získané vědomosti a dovednosti z předchozího studia

3. ročník

Žák:

- orientuje se v kombinacích C klíčů (tenorovém i altovém) v jednoduchých skladbách
- hraje jazzové frázování v standardních skladbách klasického i novodobého jazzu
- využívá tónového rozsahu hraní stupnic a akordů přes 2 oktávy včetně celotónové
- rozvine svůj tónový rozsah podle možností a fyzických schopností nad tón b2
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby

4. ročník

Žák:

- vhodným výběrem skladeb si tvoří absolventský repertoár
- zvládá jednoduché melodické ozdoby – trylek, nátryl a odraz
- použije bráničně-žeberní dýchání pro nasazení tónů ve vysokých polohách nad b2
- zahraje party různých orchestrů a souborů-tanečních, jazzových, dechových
- na závěr studia zahraje z paměti přednesovou skladbu úměrné obtížnosti (dle dispozic žáka)
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na lesní roh

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na dechové nástroje.

Cílem přípravy ke hře na lesní roh je zjistit fyziologické předpoklady žáka a vzbudit zájem žáka o hru na lesní roh. Postup při zařazování studijních problémů se řídí podle individuálních potřeb žáků a podle stupně jejich tělesné vyspělosti.

Učební plán Hra na lesní roh

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Učební plán Hra na lesní roh

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí či nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na lesní roh

Přípravné studium I. stupně

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- při hraní správně stojí a drží nástroj
- dbá na správné dýchání a nasazení tónu
- hraje jednoduché rytmicko-melodické motivy
- orientuje se v notovém zápisu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky – správný postoj, držení nástroje, postavení nátisku
- dbá na správné dýchání a nasazení tónu
- využívá základní rytmické členění
- orientuje se v notovém zápisu
- je schopen zahrát jednoduchou píseň z paměti
- hraje rovné vydržované tóny v dynamice- p-f-p
- hraje celé, půlové a čtvrté noty se správnou technikou nasazení
- při tvorbě tónu správně zapojuje obličejové svaly
- nasazuje správným způsobem – pomocí jazyka

2. ročník

Žák:

- dodržuje základní návyky – správný postoj, držení nástroje, postavení nátisku
- dbá na správné dýchání, na kulturu tónu, jeho nasazení a zakončení
- je schopen zahrát jednoduchou píseň z paměti
- realizuje notový zápis, hraje rytmicky a v adekvátních tempech
- hraje s doprovodem nebo v duu (přízpůsobuje se rytmicky a podle svých dispozic i intonačně)
- správně nasazuje – pomocí jazyka
- hraje vydržované tóny v dynamických odstínech (p-f-p)

3. ročník

Žák:

- dbá na správné dýchání, tvoření a kvalitu tónu – práce s jazykem
- rozliší základní druhy artikulací
- orientuje se v notovém zápisu včetně příslušných značek
- zdokonalí své technické schopnosti – hraje v rychlejších tempech
- je schopen veřejné prezentace – dle individuálních dispozic
- uplatní adekvátní výrazové prvky při skladbách různých žánrů (klasická hudba, pochod, lidové písně atd.)
- hraje vybrané durové stupnice v daném rozsahu, akordy k probraným stupnicím po třech tónech s obraty
- dle individuálních schopností se zapojuje do komorní hry

4. ročník

Žák:

- při interpretaci skladeb dbá na správné dýchání, kvalitu tónu, nasazení, zakončení a intonaci
- zdokonalí své technické schopnosti – hraje technická cvičení
- správně a vědomě frázuje
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- hraje vybrané stupnice dur i moll plus akordy k probraným stupnicím po 4 tónech s obraty
- artikuluje stupnice v osminových hodnotách
- hraje snadnější sólové skladby s doprovodem
- je schopen zahrát z listu skladbu na úrovni 1. ročníku
- dle dispozic se zapojuje do komorní hry či pěveckého sboru

- při hře s dalším nástrojem se přizpůsobí rytmicky i dynamicky
- zajímá se o svůj nástroj, dle dispozic je schopen veřejné prezentace

5. ročník

Žák:

- využívá své schopnosti a dovednosti z předchozích ročníků ke studiu repertoáru
- aktivně se podílí na výběru skladeb různých stylů a žánrů
- správně a vědomě frázuje
- znalosti z teorie užívá v praxi při hře na nástroj
- hraje stupnice dur i moll, akordy k probíraným stupnicím po 4 tónech s obraty
- hraje cvičení a etudy na rozvíjení prstové techniky
- artikuluje v rychlejších legátech, stacatech a tenutech
- zajímá se o poznávání nových skladeb, o jejich studiovou reprodukci a o poslech skladeb v interpretaci vynikajících umělců
- orientuje se v orchestrálních nebo souborových partech
- užívá sebehodnocení a sluchovou sebekontrolu
- přednesové skladby podle dispozičních schopností a dostupnosti notové literatury

6. ročník

Žák:

- při hře využívá tempové rozlišení, frázování, dynamiku a ladění v celém rozsahu nástroje
- aktivně se podílí na výběru skladeb, využívá sluchovou představu a její následnou realizaci
- v kolektivní hře využívá tvořivou iniciativu při realizaci skladeb
- je schopen aktivního poslechu skladeb –umí vyjádřit vlastní názor na znějící hudbu
- hraje stupnice dur i moll v rozmezí dvou oktáv, akordy k probíraným stupnicím po 4 tónech s obraty (dle dispozic)
- interpretuje přednesové skladby různých stylů a žánrů
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- umí zhodnotit výkony své i výkony spolužáků
- dle dispozic vystupuje a zajímá se o umělecké dění kolem

7. ročník

Žák:

- využívá veškeré své schopnosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- při hře využívá tempové rozlišení, frázování, dynamiku a ladění v celém rozsahu nástroje
- dbá na tvoření a kvalitu tónu a dechovou techniku hry
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle individuálních preferencí a schopností
- úměrně svým schopnostem ovládá základní transpozici
- orientuje se v orchestrálních nebo souborových partech a základní transpozici,
- dokáže zahrát z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- přednesové skladby podle dispozičních schopností a dostupnosti notové literatury
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Přípravné studium II. stupně

- *pro žáky, kteří nenavštěvovali I. stupeň*

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu
- ovládá základní návyky – správný postoj, držení nástroje, postavení nátisku
- dodržuje základní rytmické členění
- hraje v rozsahu dle svých přirozených dispozic

- při tvorbě tónu správně zapojuje obličejové svaly
- nasazuje správným způsobem – pomocí jazyka
- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- využívá všechny získané znalosti a dovednosti při hře na nástroj
- zdokonalí a rozvíjí prstovou techniku, nátiskové rozpětí intonační jistotu
- používá všechny artikulační prvky
- hraje skladby různých stylů a žánru a dodržuje zásady správné interpretace
- hru z listu zvládá ve volných tempech
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry
- hraje stupnice dur i moll v rozmezí dvou oktáv, akordy k probíraným stupnicím po 4 tónech s obraty (dle dispozic)

2. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- je schopen veřejně vystupovat a podílet se na veřejném dění
- hraje z paměti (podle dispozic)
- učí se základní transpozice pro uplatnění v souborech a orchestrech
- interpretuje z listu přiměřeně obtížné skladby
- je schopen aktivního poslechu skladeb a umí vyjádřit svůj názor na jejich interpretaci
- umí hodnotit výkony své i výkony druhých

3. ročník

Žák:

- využije všechny své znalosti a dovednosti k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle svých preferencí
- hraje skladby různých stylů a žánrů a dodržuje zásady správné interpretace
- má přehled o hudebních dějinách
- užívá sebehodnocení
- nadále hraje stupnice
- zapojuje se do komorní, souborové hry či pěveckého sboru
- vystupuje a podílí se na kulturním dění školy

4. ročník

Žák:

- má vlastní názor na interpretaci skladeb různých období a směrů a tento názor umí vyjádřit
- orientuje se v různých uměleckých směrech
- přednesové skladby podle dispozičních schopností a dostupnosti notové literatury, komorní obsazení dle preferencí žáka
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Hra na bicí nástroje. Bicí nástroje vznikly jako první hudební nástroje v dějinách lidstva. Pro svou mnohotvárnost a všestranné využití mají svůj

program – jako doprovodné nástroje (malý, velký buben, triangel), sólové (bicí souprava) a melodické (xylofon, vibrafon, zvonkohra)

Učební plán Hra na bicí nástroje

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Hra na nástroj	1
Hudební teorie	1

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Hra na nástroj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní a soubor. hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
Pěvecký sbor*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru*					1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí /nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na bicí nástroje

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné

studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- dbá na správné držení paliček, správné držení těla při hře
- dovede zahrát jednoduché rytmicko-melodické motivy
- hraje odděleně na malý a velký buben, činele

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- rozliší pojem bicí nástroje -co obsahuje bicí souprava a její části
- objasní historii bicích nástrojů a jejich uplatnění v hudebním životě, v orchestrech
- umí správně držet tělo při hraní, držet paličky s následným uvolňováním rukou
- ovládá hru celých, půlových, čtvrtových a osminových not a pomlk na malý buben

2. ročník

Žák:

- provede základní úhozy pro tvorbu virblu a víření na malý buben a další kotle
- hraje pomocí uvolněného zápěstí a pevného stisku, pevného držení paže a těla
- ovládá hru jednoduchých rytmických útvarů za doprovodu velkého bubnu se šlapkou
- dovede hrát osminové trioly bez kombinace se sudými skupinami not a pomlk
- hraje půlové, čtvrtové a osminové noty s tečkou za doprovodu velkého bubnu

3. ročník

Žák:

- orientuje se a hraje ve 2/4, 3/4, a 4/4 taktu v kombinaci s velkým bubnem a kotli
- ovládá základní rytmické doprovody 2/4, 3/4, 4/4 taktu v kombinaci s činely
- hraje v různých dynamických odstíněních (piano a forte) na malý buben a další kotle
- dle možností se zapojuje do souhry s jiným nástrojem
- orientuje se v základní technice hry na melodické nástroje, triangl, tamburínu a claves

4. ročník

Žák:

- hraje podle svých schopností a dovedností v souboru s dalšími hudebními nástroji
- užívá při hraní na soupravu vedle malého a velkého bubnu, ktlů, činelů i hit-hat
- použije k rozvíjení hudební paměti čtyřtaktové hudební motivy – předvětí a závětí
- ovládá hru ve 3/8, 6/8, 2/2 a 4/2 taktu na malý buben se zapojením šlapky hit-hat

5. ročník

Žák:

- umí víření s dynamickým odstíněním na malý buben a další nástroje bicí soupravy
- hraje složitější rytmické útvary s osminovými a šestnáctinovými pomlkami
- hraje osminové trioly v kombinaci se sudými skupinami not včetně hit-hat a ktlů
- využívá dynamické odstínění v celkové hře na nástroj s použitím okraje a středu bubnů
- je schopen samostatně nastudovat jednoduchou skladbu

6. ročník

Žák:

- orientuje se v hraní z listu – partů různých orchestrů – tanečních, jazzových, dechových
- dokáže hrát na soupravu v kombinaci s činely za doprovodu klavíru nebo CD
- použije při hře členění na hudební fráze u jednotlivých skladeb – kombinace hit-hat a činel
- umí dosáhnout při hře nezávislého ovládnutí rukou i nohou pomocí činelů a hit-hat

7. ročník

Žák:

- ovládá základní techniku hry na rytmické a melodické nástroje při hře doprovodu i sólo
- použije rytmické doprovody v zákl. tvaru i v jednoduchých variacích v určeném tempu
- orientuje se v polyrytmické struktuře hraní, hraní paradiddle a násobném úderu paličky
- je schopen podle potřeby si sám seřadit a naladit nástroj, vyměnit blánu, upevnit stoličku
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta A.

1. ročník

Žák:

- ovládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu a také za doprovodu hudebních nahrávek
- objasní základní přehled o vývoji bicích nástrojů a zná významné hráče na tento nástroj
- hraje v orchestru, komorní hře doprovod s rozlišením těžkých dob a v kombinaci s činelem
- ovládá elementární hru na tympány a další melodické bicí nástroje (xylofon, zvonkohru)

2. ročník

Žák:

- ovládá hru triol šestnáctinových, osminových, čtvrtových, půlových pomocí hit-hat
- ovládá hru kvintol, sextol, synkopy a vázané synkopy za doprovodu v. bubnu a hit-hat
- umí improvizovat (hra bez not) a vytvářet sólovou hru na celou bicí soupravu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- umí vytvořit samostatný doprovod skladeb tanečního charakteru – polka, valčík, beat

3. ročník

Žák:

- hraje jednoduché beatové doprovody s improvizovaným jednoduchým breakem (4,8,12)
- ovládá víření na malý buben při různých rytmických figurách pomocí akcentů (trioly)
- ovládá orchestrální party a hru na tympány s vlastním naladěním těchto nástrojů
- je schopen nastudovat náročnější hudební skladbu a má vlastní představu o její interpretaci

4. ročník

Žák:

- doprovodí hudební skupinu, orchestr a tvoří vlastní improvizaci přechodů (fill in)
- vyjmenuje druhy bicích nástrojů užívaných v symfonických, tanečních a jazzových orchestrech
- ovládá přírazy jednoduché až čtverité a akcenty na sudých a lichých notách na rytm. figurách
- hraje paradiddle, akcenty v paradiddlech s užitím všech nástrojů bicí soupravy
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta B.

Přípravné studium II. stupně

Žák:

- přizpůsobí si správné držení paliček, správné držení těla při hře
- prezentuje složitější rytmicko-melodické motivy
- hraje jednoduchý rytmus na soupravu bicích nástrojů s přechody
- studijní látku a materiál určí učitel individuálně podle schopností a možností žáka

1. ročník

Žák:

- zná funkci bicích nástrojů v hudbě (orchestr, hudební skupiny, sólová hra...)
- ovládá dělení bicích nástrojů, rozezná perkusní nástroje (kravský zvonec, triangl, tamburína...)
- umí popsat bicí soustavu
- ovládá správné držení paliček a správné držení těla, používá správného úderu
- hraje s metronomem, chápe základní notové hodnoty, zná základní jednoduchý zápis not ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, dokáže zahrát s metronomem i bez něj v pp i ff
- zvládá střídavé údery od pravé i levé ruky
- zahraje jednoduchý beatový doprovod + break (3+1 takt)
- hraje z paměti krátká cvičení, zapamatuje si 4 taktové fráze

2. ročník

Žák:

- cítí 4 a 8 taktové fráze, hraje dynamicky
- zvládá jednoduchý beatový doprovod + break
- hraje z listu jednoduchý notový zápis, hraje s nahrávkou (play along)
- ovládá základy hry na perkusní nástroje
- hraje z paměti krátká cvičení, zvládá víření a přírazy na malý buben
- hraje akcenty a koordinační cvičení

3. ročník

Žák:

- hraje 16 taktové fráze
- má znalosti základních tanečních doprovodů (valčík, polka, slow rock, rock, swing, tango...)
- zvládá dvojité údery
- hraje na perkusní nástroje, zvládá hru na sestavu perkusních nástrojů, ovládá hru na tympány, popř. jiné orchestrální nástroje
- ovládá víření s dynamickým odstíněním
- hraje z listu

4. ročník

Žák:

- hraje z paměti krátká cvičení, hraje z listu
- umí odposlouchat a zapsat přehraný jednoduchý rytmický úsek
- hraje základní taneční a beatové doprovody
- hraje na tympány jednoduché party, zvládá hru na sestavu perkusních nástrojů
- používá víření na malý buben
- ovládá techniku „skluz“, dvojité/trojité přírazy, dokáže zahrát písně s double a half-time
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Studijní zaměření Sólový zpěv

Základem studijního zaměření je zpěv. Je to nejpřirozenější projev, kterým člověk disponuje po celý život – každý má dar zpívat. V tomto studijním zaměření se žáci naučí svůj hlas poznávat, pracovat s ním a správně ho používat. Současně budou pěstovat melodické a rytmické cítění a smysl pro kantilénu. Zpěv se pro ně stane hlavním prostředkem hudebního vyjadřování.

Učební plán Sólový zpěv

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Sólový zpěv*	1	1

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy. Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků, učební osnovy – viz učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů.

Přípravné studium II. stupně

Předmět	1. ročník
Sólový zpěv	1
Hudební teorie	1

Učební plán Sólový zpěv

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Pěvecký sbor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie**					1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

** Předmět Hudební nauka v 5. ročníku lze nahradit předmětem Hudební teorie 5. ročník.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí či nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Náplň studia pro dospělé bez předchozího hudebního vzdělání je shodná s variantou B II. stupně. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacního předmětu: Sólový zpěv

Přípravné studium probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně. Po absolvování I. stupně pokračují žáci ve studiu II. stupně – varianta A. Přípravné studium (PII) a varianta B jsou určeny starším žákům od 13 let, kteří v předchozích letech neabsolvovali studium I. stupně.

Přípravné studium I. stupně

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Žák:

- rytmizuje říkadla a jednoduché písně
- využívá hlas ve svém přirozeném rozsahu
- hraje na jednoduché rytmické nástroje
- zpívá s hudebním doprovodem

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky potřebné pro tvorbu primárního tónu – volný postoj, uvolněná brada, klidný dech
- má základy správné artikulace, drobná pěvecká cvičení provádí formou říkadel
- zpívá snadné písně s jednoduchým klavírním doprovodem
- nepřepíná hlas a zpívá ve střední poloze
- používá dynamiku v mezzoforte a v pianu

2. ročník

Žák:

- dbá na správné a přirozené držení těla, pozorně sleduje svůj dech – nedýchá do ramen
- zvládá pěvecká cvičení v rozsahu kvinty
- při orientaci v notovém zápise uplatňuje své znalosti z výuky hudební nauky
- zpívá písně odlišného charakteru
- má povědomí o hlavovém tónu
- správně artikuluje

3. ročník

Žák:

- rozšíří své pěvecké dovednosti, plynule navazuje na své znalosti z minulých let
- dobře se orientuje v notovém zápise
- upevní střední hlasovou polohu, v závislosti stupně vývoje hlasového ústrojí
- rozšíří svůj hlasový rozsah
- vědomě používá hlavový tón
- zpívá rozmanitě vokalizovaná cvičení
- zapojí se do komorního zpěvu nebo pěveckého sboru
- používá při zpěvu dynamiku

4. ročník

Žák:

- při interpretaci skladeb používá přiměřené výrazové schopnosti
- zpívá lidové i umělé písně s náročnějším (ne vždy identickým) doprovodem
- dle stupně svého vývoje uplatňuje žebně-brániční dýchání
- dbá na měkké nasazení tónu
- využívá základní dynamiku
- používá sluchovou sebekontrolu

5. ročník

Žák:

- zvládá složitější hlasová cvičení (stupnice, akordy)
- je schopen účinně propojit získané dovednosti (dech, tón, výraz)
- má pevnou intonační představu, plně využívá rezonanční prostory svého těla
- při vícehlasém zpěvu se dobře orientuje ve své vokální lince

- podílí se na výběru skladeb
- zapojuje se do komorního zpěvu nebo pěveckého sboru
- vystupuje na školních akcích /dle dispozic žáka/
- užívá sebehodnocení

6. ročník

Žák:

- systematicky propojuje své znalosti z předchozích let studia
- využívá svou hudební představivost
- je schopen samostatného rozezpívání, pracuje s dynamikou a agogikou
- dobře ovládá práci mluvidel – je schopen precizní pěvecké deklamace
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou píseň
- přesvědčivě interpretuje písně různého charakteru

7. ročník

Žák:

- je schopen zpívat v jednoduchých vícehlasých skladbách
- citlivě koriguje svůj hlasový projev
- dobře vnímá pěveckou frázi
- uvědoměle pracuje s hlavovou a hrudní rezonancí
- zachovává intonační jistotu i při zpěvu a capella
- využívá adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění textu a hudby
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisijní zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta A.

1. ročník

Žák:

- využívá získané návyky během studia prvního stupně
- plynule rozšiřuje svůj hlasový rozsah
- je schopen náročnějších technických cvičení (drobné koloratury apod.)
- praktikuje vědomě opřený tón, zachovává dechovou pružnost
- zpívá skladby různých slohových období v originálních jazycích
- aktivně se uplatní v komorním zpěvu nebo pěveckém sboru
- umí hodnotit výkony své i výkony spolužáků

2. ročník

Žák:

- správně vede pěveckou frázi
- disponuje celou škálou výrazových prostředků, které umí vhodně používat
- zná stavbu hlasového ústrojí a díky získaným znalostem s ním dokáže šetrně zacházet
- ve vícehlasých skladbách zachovává intonační jistotu
- podílí se na výběru skladeb a má přehled o hudebních dějinách

3. ročník

Žák:

- při korepeticích aktivně spolupracuje s korepétitorem
- interpretuje náročnější vokální literaturu (dle svých individuálních schopností)
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- zvládá zpěv jednoduchých písní z listu
- dle dispozic vystupuje a zapojuje se do kolektivních aktivit

4. ročník

Žák:

- při zpěvu využívá žeberně-bráničního dýchání

- má precizní vokalizaci
- má měkké nasazení
- má vypěstovaný cit pro frázi, kultivovaný pěvecký projev, ve kterém je schopen uplatnit dovednosti získané během studia
- dobře se orientuje ve vokální literatuře jednotlivých slohových období
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně - varianta B.

Přípravné studium II. stupně

Žák:

- dbá na správné a přirozené držení těla
- vyrovnává hlas v celé své hlasové poloze
- má povědomí o legatovém zpěvu, a o základech správného dýchání
- zpívá z paměti
- studijní látku a materiál určí učitel podle schopností a možností žáka

1. ročník

Žák:

- dodržuje správný pěvecký postoj
- správně artikuluje všechny hlásky
- vědomě ovládá dechová cvičení
- zpívá jednoduchá hlasová cvičení v hranicích svého hlasového rozsahu
- zpívá s doprovodem snadné lidové i umělé písně

2. ročník

Žák:

- stojí vzpřímeně, uvolněně, dodržuje zásady správného dýchání
- soustředěně se věnuje práci v hodině
- zpívá různá hlasová cvičení na všechny vokály, cvičí paměť
- je schopen zpívat písně s doprovodem i bez doprovodu
- používá dynamiku, frázování, výraz

3. ročník

Žák:

- vědomě používá žeberně-brániční dýchání
- v hlasových cvičeních i v interpretovaných písních a skladbách má vyrovnané vokály a dobrou srozumitelnost textu
- interpretuje různorodý repertoár, v kterém vystihne daný styl a charakter skladby a uplatňuje odpovídající výraz
- pracuje samostatně, dobře se orientuje v hudebních zápisech
- dodržuje hlasovou hygienu

4. ročník

Žák:

- spolehlivě používá žeberně-brániční dýchání
- zpívá vědomě technická cvičení a pěvecké úkoly, zvládá samostatné rozezpívání
- soustředí se na precizní zvládnutí repertoáru
- připravuje se na absolventské vystoupení a podílí se na tvorbě repertoáru
- orientuje se v různých hudebních žánrech (od středověkých chorálů po hudbu 20. a 21. století)
- zakončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou

Volitelné předměty hudebního oboru

(tyto předměty jsou v učebních plánech označeny hvězdičkou a jsou povinné)

Komorní zpěv

Tento předmět učí žáky správně korigovat jejich hlasový projev ve vztahu k ostatním současně znějícím hlasům a umožňuje jim vykonávat uměleckou práci v kolektivu. Absolventům tohoto předmětu se otevírá široké spektrum dalšího uplatnění např. ve sborech, nebo v komorních ansámblech různého typu.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní zpěv

Základní studium – I. stupeň

4. ročník

Žák:

- má pevnou intonační představu
- správně artikuluje
- dle stupně svého vývoje zvládá zpěv ve vícehlase
- je schopen zpívat a capella
- adekvátně reaguje na dirigentská gesta

5. - 7. ročník

Žák:

- dobře se orientuje v notovém zápise několika vokálních linek najednou
- kontroluje svůj hlasový projev sluchem
- je schopen se přizpůsobit druhému hlasu (případně dalším hlasům ve skupině)
- citlivě pracuje s dynamikou a agogikou
- je schopen veřejně vystupovat

Základní studium – II. stupeň

1. - 4. ročník

Žák:

- umí aktivně využívat dovednosti získané v předmětu sólový zpěv
- dle individuálních možností zpívá náročnější vícehlasé skladby
- spolehlivě koriguje svůj hlasový projev ve vztahu k ostatním členům ansámblu
- pružně reaguje na dirigentská gesta
- umí kultivovaně vystupovat a má zodpovědný přístup k práci

Pěvecký sbor

Tento předmět mohou navštěvovat všichni žáci školy. Žáci hudebního oboru mají možnost si jej zvolit v rámci skupinové výuky jako volitelný předmět. ve výuce se seznámí nejen se základními pěveckými dovednostmi (jako je intonace, rytmus, výslovnost, dechová technika), ale také pracují s textem, zpívají s hudebním doprovodem a učí se výrazem vyjádřit obsah jednotlivých písní. Zpěv ve sboru rozvíjí přirozený pěvecký projev. Učí se zodpovědnosti za společně vykonanou práci, seznamují se s písněmi různých žánrů a období, jsou vedeni k zodpovědnému přístupu v nacvičování skladeb a jejich prezentaci na veřejnosti.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Pěvecký sbor

Základní studium – I. stupeň

1. - 4. ročník

Žák:

- správně stojí, využívá základní pěvecké návyky, dovednosti a technické prvky
- používá svůj hlas v celém svém přirozeném rozsahu – nezpívá v nepřirozené hlasové poloze
- používá základní dynamiku - má povědomí o legatovém zpěvu
- zvládá jednohlasý zpěv lidových a jednoduchých umělých písní (odpovídajících věku a možnostem žáků a charakteru skupiny)
- dle dosažené úrovně zpívá i jednoduché dvojhlasé písně s doprovodem
- učí se a postupně zvládá pěvecké a dechové techniky a zásady správné artikulace
- zpívá s doprovodem
- reaguje adekvátně na dirigentská gesta – nástup, mezihry, ukončení skladby

5. - 7. ročník

Žák:

- má rozšířený hlasový rozsah
- rozlišuje kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- ve vícehlasých skladbách čistě intonuje svůj part
- využívá adekvátní výrazové prostředky a větší rozsah dynamiky
- zpívá přiměřeně obtížné vícehlasé písně (podle schopností žáků a charakteru skupiny)
- při zpěvu písní různých žánrů vnímá vyváženost jednotlivých hlasů
- orientuje se ve struktuře sborové partitury
- je pozorný a správně reaguje na dirigentská gesta – nástup, mezihry, ukončení
- předvede zásady správného vystupování na jevišti (zvolí vhodné oblečení, přichází a odchází ve stanoveném pořadí)
- pravidelně chodí na zkoušky

Základní studium – II. stupeň

1. - 4. ročník

Žák:

- má vypěstované správné návyky sborového zpěvu
- využívá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- zpívá vícehlasé písně různých stylů, žánrů a období a má odpovědnost za společně vykonanou práci
- zvládá intonačně čistý zpěv svého partu a capella i s doprovodem, používá sluchovou sebekontrolu
- aktivně spolupracuje s ostatními ve skupině a je schopen veřejné prezentace s kultivovaným vystupováním

(Na základě počtu žáků, vhodného výběru repertoáru, dosažené úrovně vědomostí a dovedností žáků lze organizačně spojit výuku I. a II. stupně).

Komorní a souborová hra

Cílem výuky je zapojit žáky do společné práce na hudebním díle. Pěstují si schopnost týmové spolupráce, odpovědnost za společné dílo i pozitivní stránky osobnosti – dochvilnost, spolehlivost, vytrvalost, odpovědnost i schopnost pomáhat ostatním a přispět tak k tvorbě společného díla.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Komorní a souborová hra

Základní studium – I. stupeň

4. - 7. ročník

Žák:

- je motivován učitelem k přípravě hry v různých komorních tělesech (uskupeních)
- je inspirován ostatními k vyšší kvalitě osobních výsledků
- využívá instrumentálních znalostí a dovedností získaných v individuální výuce
- má spoluzodpovědnost za celý kolektiv
- chodí pravidelně na zkoušky
- usiluje o tónovou kvalitu při sluchové sebekontrolě
- vystupuje na interních a veřejných koncertech

Základní studium – II. stupeň

1. - 4. ročník

Žák:

- navazuje na vědomosti a dovednosti získané ve studiu I. stupně
- klade důraz na rytmickou preciznost, kultivovanost tónu a výraz
- spolupracuje s učitelem i ostatními hráči při výběru literatury
- využívá zkušeností z interpretace klasických děl
- dovede objektivně posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a interpretačních kvalit účinkujících hudebníků
- dle možností co nejvíce veřejně vystupuje, účastní se soutěží a přehlídek

(Na základě počtu žáků, vhodného výběru repertoáru, dosažené úrovně vědomostí a dovedností žáků lze organizačně spojit výuku I. a II. stupně).

Čtyřruční hra na klavír

Cílem výuky je zapojit žáky do společné práce na hudebním díle. Pěstují si schopnost týmové spolupráce, odpovědnost za společné dílo i pozitivní stránky osobnosti – dochvilnost, spolehlivost, vytrvalost, odpovědnost i schopnost pomáhat ostatním a přispět tak k tvorbě společného díla.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Čtyřruční hra na klavír

Základní studium – I. stupeň

4. - 7. ročník

Žák:

- dle svých schopností se dokáže přizpůsobit spoluhráči
- je schopen dodržet jednotné tempo
- hraje náročnější čtyřruční skladby
- s přehledem se orientuje v partituře
- plně se koncentruje na hru dalšího hráče a pohotově na něj reaguje
- střídá party PRIMO a SECONDO
- je schopen samostatně nastudovat svůj part
- při hře rozlišuje mezi vedoucím hlasem a doprovodem
- dokáže se přizpůsobit tempu a dynamice spoluhráče
- obohacuje svůj repertoár o skladby různých stylů a žánrů
- společně se svým vyučujícím se podílí na výběru vhodných skladeb

- pohotově reaguje na dynamiku, tempo a výraz skladby

Přípravné studium II. stupně

- *pro žáky, kteří nenavštěvovali I. stupeň*

Žák:

- zvládá hru nejprve snazších a postupně náročnějších čtyřručních skladeb
- orientuje se v partituře
- střídá party PRIMO a SECONDO
- při hře rozlišuje mezi vedoucím hlasem a doprovodem

Základní studium – II. stupeň

1. - 4. ročník

Žák:

- je schopen samostatně nastudovat svůj part a navrhopvat změny týkající se dynamiky, či tempa skladby
- je seznámen s neznámějšími skladbami pro čtyřruční klavír
- je schopen analyzovat vlastní i spoluhráčovy chyby
- navrhuje vhodné prstoklady, tempo, výraz dané skladby
- komunikuje se spoluhráčem pomocí gest
- vytváří si vlastní názor na interpretaci dané skladby
- aktivně se podílí na práci s výrazovými prostředky
- charakteru skladby dokáže přizpůsobit dynamiku i barvu tónu
- nacvičuje technicky a obsahově závažnější skladby
- zaměřuje se na skladby nejrůznějších stylových období a žánrů
- repertoár si vybírá samostatně na základě vkusu, svých schopností a dosavadních zkušeností

Taneční orchestr

Tento předmět učí žáky kolektivní práci na hudebním díle. Pěstují si schopnost týmové spolupráce, odpovědnost za společné dílo i pozitivní stránky osobnosti – dochvilnost, spolehlivost, vytrvalost, odpovědnost i schopnost pomáhat ostatním a přispět tak k tvorbě společného díla. Absolventům tohoto předmětu se otevírá široké spektrum dalšího uplatnění např. v orchestrech různých druhů, komorních souborech apod.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Taneční orchestr

Žák:

- ovládá základní návyky při hře v orchestru
- umí pohotově číst notový zápis
- zvládá frázování při hře v tanečním orchestru
- orientuje se v tanečním rytmu – výslovnost a dynamika
- přizpůsobí se intonaci své sekce a celého orchestru
- je schopen kolektivního projevu s individuálním přístupem
- dbá při hře na dirigentova gesta a pohotově reaguje na jeho pokyny
- seznamuje se s koncertní praxí
- uvědomuje si odpovědnost za společnou práci
- chodí pravidelně na zkoušky
- účastní se společných vystoupení

Souborová hra – country hudba

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Souborová hra – country hudba

Základní studium – I. stupeň

4. - 7. ročník

Žák:

- je motivován učitelem nebo starším spolužákem k přípravě ve hře v country souborech, seskupeních (táborových ohňů apod.)
- využívá technik pravé ruky k rozlišení způsobů doprovodů v různých stylech, období
- chodí pravidelně do souboru
- vytváří si spoluzodpovědnost za kolektiv
- usiluje o kvalitní tón a celkový dojem
- zúčastňuje se třídních i jiných veřejných vystoupení

Základní studium – II. stupeň

1. - 4. ročník

Žák

- navazuje na zkušenosti získané ve studiu I. stupně
- nadále vylepšuje kvalitu výrazu, tónu
- kolektivně spolupracuje s učitelem i ostatními spoluhráči
- více se zapojuje veřejně na akcích, přehrávkách apod.
- využívá zkušenosti při hře různých žánrů (swing, populární hudba)

Na základě počtu žáků, vhodného výběru repertoáru, dosažené úrovně vědomostí a dovedností žáků lze organizačně spojit výuku I. a II. stupně.

Hudební teorie

viz učební plány všech studijních zaměření hudebního oboru (příprava na studium SŠ, VŠ)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hudební teorie

4.- 7. ročník

Žák:

- vysvětlí pojmy zvuk, tón, posuvka
- ovládá kvartový a kvintový kruh
- popíše rozdíl mezi půltónem a celým tónem
- objasní co je enharmonická záměna
- vytvoří a zazpívá intervaly základní, vytvoří intervaly odvozené
- vytvoří a intonuje kvintakordy a jejich obraty
- intonuje stupnice – dur, moll, celotónová, chromatická
- zná hlavní harmonické funkce
- tvoří jednoduché i složené takty
- používá italské hudební názvosloví
- rozliší druhy kvintakordů a septakordů
- orientuje se v melodických ozdobách a ve zkratkách v notopisu
- intonuje jednotlivé tóny z akordů
- analyzuje sluchem základní intervaly a akordy - pozná nónový akord
- zaznamená a reprodukuje notový zápis

- orientuje se v historii a stylových obdobích hudby

Volitelný předmět Hudební teorie na 2. stupni základního studia má učební osnovy totožné jako 1. - 4. ročník I. stupně.

LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR

Charakteristika literárně-dramatického oboru

V literárně-dramatickém oboru žáci rozvíjejí umělecké vlohy k divadelní a slovesné činnosti, tvořivost a sociální dovednosti. Kultivují své estetické cítění a hlubší vnímání okolního světa vůbec. Základním principem vyučovacích hodin jsou nejrůznější dramatické činnosti pohybové a verbální. Součástí výuky je i obecnější seznámení s teorií divadla a literatury. Vzděláním v literárně-dramatickém oboru žáci získají předpoklad pro dobré uplatnění v každodenním životě, ti s větší mírou nadání a zaujetí získávají základ pro další studium uměleckých oborů, jako je herectví, režie, dramaturgie, atd.

Poznámky: Výuka je členěna na přípravné studium pro žáky ve věku 5-7 let, na první stupeň s délkou studia 7 let (pro žáky od 7 let) a na druhý stupeň s délkou studia 4 roky (pro žáky od 14 let). V jedné třídě je maximálně 10 žáků.

Studijní zaměření dramaticko-recitační

Přípravné studium I. stupně LDO

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná dramatická výchova	2	2

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy.

Učební plán literárně-dramatického oboru: Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Divadelní průprava a tvorba	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Přednes a tvůrčí psaní	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Povinně-volitelný předmět - žák si zvolí jeden předmět podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele. Tento předmět se pak stává pro žáka v daném školním roce povinným.

S ohledem na možnosti v aktuálním školním roce lze:

1. rozhodnout o slučování ročníků PDV i ZS I. a II. stupně
2. rozhodnout, že některý z ročníků PDV i ZS I. a II. stupně se neotevře

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí /nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy literárně-dramatického oboru

Přípravné studium

- formou skupinové výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 2 hodiny týdně

Vyučovací předmět: Přípravná dramatická výchova

Žák:

- se zapojuje do společných her
- udržuje pozornost
- obohacuje své vyjadřovací schopnosti, dovednosti a návyky
- prohlubuje hravost
- spolupracuje s ostatními dětmi při kolektivních aktivitách
- vnímá umělecký projev
- dbá na hlasitost a přiměřené tempo verbálního projevu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Vyučovací předmět: Divadelní průprava a tvorba

Žák:

- zapojuje se aktivně do dramatických her a činností
- reaguje na ostatní spoluhráče
- zvládá rytmus a melodii řeči, vyslovuje všechny hlásky
- vyjadřuje hlasem i pohybem různorodé nálady
- rozvíjí vlastní fantazii v jednoduchých etudách na dané téma

Vyučovací předmět: Přednes a tvůrčí psaní

Žák:

- zvládá jednoduchá hlasová, dechová a artikulační cvičení
- dbá na správnou výslovnost při přednesu básně i prózy
- rozlišuje charakter textu při recitaci
- převypráví vlastními slovy obsah uměleckého textu, poezie i prózy

2. ročník

Vyučovací předmět: Divadelní průprava a tvorba

Žák:

- rozvíjí si základní verbální a pohybové dovednosti
- uplatňuje vlastní nápady při dramatických hrách
- odlišuje pohybové a verbální ztvárnění jednoduchých etud
- zvládá prostorovou orientaci při dramatických cvičeních
- spolupracuje aktivně ve skupině
- vyjadřuje pohybem charakter hudby

Vyučovací předmět: Přednes a tvůrčí psaní

Žák:

- zvládá jednoduchá hlasová, dechová a artikulační cvičení
- dbá na správnou výslovnost při přednesu básně i prózy
- rozlišuje charakter textu při recitaci
- převypráví vlastními slovy obsah uměleckého textu, poezie i prózy

3 – 4. ročník

Vyučovací předmět Divadelní průprava a tvorba

Žák:

- ztvárňuje nejrůznější situační etudy
- prohlubuje své pohybové a hlasové schopnosti
- improvizuje na dané téma v pohybových i mluvených scénkách
- zapojuje do hry jednoduché rekvizity
- formuluje během hry vlastní názory a tříbí si své postoje
- rozvíjí své smyslové vnímání
- rozpoznává při výuce chyby a přednosti spolužáků i své vlastní
- proniká do problematiky obsahu a formy uměleckého vyjádření
- porovnává fakta o vývoji divadla a filmu

Vyučovací předmět: Přednes a tvůrčí psaní

Žák:

- pracuje uvědoměle s dechem, modulací hlasu a správnou artikulací
- ovládá správné držení těla
- užívá jednoduché, ale funkční výrazové prostředky
- účastní se aktivně písemných jazykových a literárních her
- vnímá obsah literárního díla
- vytváří jednoduché texty na dané téma ve verších i v próze

5. – 7. ročník

Vyučovací předmět: Divadelní průprava a tvorba

Žák:

- tvořivě aplikuje jasnější představu o jevištních principech
- rozlišuje obsah a formu při dramatických hrách
- prohlubuje své kritické myšlení, při činnostech v hodině formuluje postřehy a připomínky
- uplatňuje při práci v hodinách znalosti z jiných druhů umění (film, výtvarné umění, hudba)
- orientuje se v základní divadelní terminologii
- posuzuje kriticky divadelní a filmové představení
- reaguje adekvátně na kritické připomínky pedagoga i spolužáků
- podílí se na přípravě uceleného představení a přináší vlastní nápady

Vyučovací předmět: Přednes a tvůrčí psaní

Žák:

- koriguje svůj projev podle připomínek pedagoga
- vyjadřuje hlubší smysl přednášeného textu
- zachycuje písemně vlastní zážitky
- užívá adekvátních jazykových i stylistických prostředků při tvorbě nejrůznějších literárních textů
- rozlišuje obsah a formální stránku literárních děl
- analyzuje hlubší smysl literárního díla

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Vyučovací předmět: Divadelní průprava a tvorba

Žák:

- pracuje uvědoměle se získanými dovednostmi
- respektuje pravidla improvizace
- vytváří hereckými prostředky charakter postavy

- analyzuje námět a téma dramatického textu a následně s nimi pracuje
- koriguje svůj dramatický projev
- seznamuje se s různými typy divadla
- rozlišuje různé přístupy k tvorbě inscenace

Vyučovací předmět: Přednes a tvůrčí psaní

Žák:

- nabízí různé výrazové varianty
- systematicky pracuje s intonací, rytmem, pauzou
- samostatně si vyhledává básnické, dramatické i prozaické texty vhodné pro interpretaci
- usiluje o přirozený, vnitřně pravdivý výraz
- získává přehled o základních divadelních pojmech
- tvoří složitější texty na dané téma ve verších i próze
- ovládá všestranný rozbor literárního díla

3. - 4. ročník

Vyučovací předmět: Divadelní průprava a tvorba

Žák:

- vnáší vlastní nápady do všech etap kolektivní dramatické práce
- propojuje racionální nadhled s emocemi
- pomáhá spolužákovi při hledání adekvátního hereckého vyjádření
- uplatňuje inspiraci z příbuzných uměleckých oborů
- je schopen pojmenovat a popsat divadelní prostředky, kterými se vyjadřuje a obhájit si jejich užití

Vyučovací předmět: Přednes a tvůrčí psaní

Žák:

- interpretaci textů obohacuje osobním vkladem
- zná fyziologii tvorby hlasu
- kriticky posuzuje kvality uměleckého textu po stránce tematické, kompoziční i jazykové
- odlišuje literární styly

TANEČNÍ OBOR

Charakteristika tanečního oboru

Základní umělecké vzdělávání v tanečním oboru je zaměřeno na všestranný rozvoj dětského organismu, na zdokonalování pohybových vlastností a schopností každého žáka. V tanečním oboru nabízíme prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexní rozvoj žáků po stránce tělesné a duševní. Učíme sebezpoznání, zákonitostem pohybu, tanečnímu projevu a kultuře pohybu. Vedeme žáka k samostatné tvůrčí činnosti, k porozumění obsahu uměleckého díla a jeho hodnocení. Vytváříme trvale funkční základnu pro více tanečních stylů, dbáme na rozvoj tanečních technik. Poskytujeme každému žákovi podle míry jeho schopností a zájmu takové základy odborného vzdělání, které mu umožní zapojit se do různých amatérských pohybových aktivit nebo pokračovat v dalším studiu směřujícím k profesnímu působení.

Zařazování žáků

Přípravné studium

Přípravná taneční výchova

- délka studia 1–2 roky
- přijetí ke studiu 5-6 let
- forma studia – kolektivní
- přijímací zkouška – pohybové předpoklady

Přípravná taneční výchova kultivuje přirozený dětský projev formou pohybových a tanečních her se zpěvem a říkadly, probouzí vnitřní citlivost, pohybovou fantazii a taneční cítění žáků. V taneční výchově dbáme na to, aby se nedokonalý dětský pohyb měnil ve stále dokonalejší, ale to opravdové, co v něm bylo, aby zůstalo.

Základní studium I. stupně

- délka studia 7 let
- přijetí ke studiu 7-9 let
- forma studia – kolektivní
- přijímací zkouška – pohybové a rytmické předpoklady

Základní studium II. stupně

- délka studia 4 roky
- přijetí ke studiu 14 let
- forma studia – kolektivní
- přijímací zkouška – pohybové a rytmické předpoklady

Základní studium I. a II. stupně zdokonaluje správné držení těla a pohybovou techniku, pěstuje vnitřní citlivost, vnímavost, představivost, tvořivost, hudební a prostorové cítění žáků. Studium stupňů uzavírá veřejné absolventské vystoupení.

Organizace výuky

Vyučuje se: týdně s minimální hodinovou dotací ve skupině maximálně patnácti žáků v přípravném a v základním studiu na I. a II. stupni. V závislosti na realizaci repertoáru lze počet žáků ve skupině navýšit. Hodinová dotace může být posílena až do výše, která odpovídá možnostem školy.

Výuka probíhá v učebně tanečního oboru a její součástí je spolupráce s pedagogem, zajišťujícím hudební doprovod. Akceptuje se vlastní hudební nahrávka na hudebním nosiči, jako hudební CD a datové formáty na CD, DVD nebo běžných USB externích discích (flash disk).

Charakteristika předmětů

Taneční průprava

podněcuje tělesnou citlivost a vede ke správnému, vyváženému držení těla ve všech základních polohách i v pohybu z místa, rozvíjí elementární taneční techniku, taneční projev a hudební cítění. Učí prostorové orientaci a motivuje vzájemné vztahy. V improvizaci pěstuje schopnost pravdivě se vyjadřovat. Využívá vlastních námětů dětí, jednoduchých tanečních her a tanců, pohybových a tanečních her s náčiním a drobných hudebních skladeb pro děti.

Moderní tanec

rozvíjí taneční techniku a taneční projev žáků, prohlubuje a rozšiřuje jejich hudební a prostorové cítění, kvalitu vzájemných vztahů a uvolňuje jejich osobité tvořivé schopnosti. V taneční technice učí žáky uvědoměle řídit pohyb z těžiště orientovat se ve svém těle. Vypracovává vedený pohyb, švihy, vlny, impulsy a skoky, vede k samostatnému řešení prostorových, rytmických a výrazových úkolů, k vyjádření hudby, hledání individuálního pohybového slovníku, citlivému vyjádření soudobé hudby a vlastních námětů. Součástí předmětu je improvizace.

Taneční praxe

navazuje na vyučovací předměty, zdokonaluje a prohlubuje taneční techniky a taneční projev žáků v různých tanečních stylech. Vzhledem k realizaci tanečního repertoáru předmět Taneční praxe prohlubuje znalosti žáků v oblasti tanečního umění.

Nabízí výuku art stylů: balet, jazz, folk, scenický tanec a také street stylů spadajících pod celosvětovou urban scénu: hip hop, funky, house a break dance. Umožňuje pedagogovi aktuálně reagovat na nabízené akce (veřejná vystoupení, taneční soutěže apod.)

Studijní zaměření Taneční obor

Přípravné studium I. stupně TO

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	1	1

Přípravné studium II. stupně TO

Předmět	1. ročník
Moderní tanec*	1
Taneční praxe*	1

Učební plán: Základní studium I. a II. stupně TO

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Taneční průprava*	1	1									
Taneční praxe*	1	1	1-2	2	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5
Moderní tanec*			2	2	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5

* O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy

S ohledem na možnosti v aktuálním školním roce lze:

1. rozhodnout o slučování ročníků PTV i ZS I. a II. stupně
2. rozhodnout, že některý z ročníků PTV i ZS I. a II. stupně se neotevře

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí /nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy:

Přípravné studium I. stupně

- formou skupinové výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1-2 hodiny týdně

Vyučovací předmět: Přípravná taneční výchova

Žák:

- protáhne a uvolní celé tělo v základních polohách na místě
- předvede chůzi, běh, poskočný krok, cval
- používá jednoduché půdorysné dráhy a volné rozestoupení
- zvládá jednoduché prvky obratnosti – kolíbka na zádech, kotoul vpřed, svíčka
- reaguje pohybem na rytmické a dynamické změny (tempo, dynamika)
- umí jednoduché pohybové a taneční hry

Základní studium I. stupně

1. ročník

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Žák:

- uplatňuje návyk správného držení těla v polohách na zemi i v prostoru
- rozliší různé taneční polohy a vybrané polohy předvede – sed, leh, klek, stoj
- zvládá základní taneční kroky – poskočný a přísuný krok, cval, otáčky na místě
- předvede - kotoul vpřed, vzad, svíčku, převal
- dokáže se pohybovat v prostoru, kruhu, diagonále
- je schopen reagovat na změny tempa, rozvíjí hudební citění

- ztvární při improvizaci náměty z přírody, pohádky

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- předvede krátké taneční etudy
- prezentuje se na veřejných vystoupeních nebo ukázkové hodině pro rodiče

2. ročník

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Žák:

- zná zásady správného držení těla a uplatňuje je v polohách na místě i v prostoru
- zvládá základní formy poskoků, cvalů, obrátů, výskoků na místě, dálkových skoků z rozběhu
- umí kotoul vpřed do výskoku, svičku s výdrží, most
- předvede taneční kroky – řezanky a polkového kroku, podupy s tleskáním
- vyjádří pohybem náladu krátké hudební skladby nebo improvizuje na dané téma

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- předvede dětské tance s náčiním: obruče, židlička, šátky
- prezentuje se na veřejných vystoupeních nebo ukázkové hodině pro rodiče

3. ročník

Vyučovací předmět: Moderní tanec

Žák:

- zvládá optimální držení těla na místě i z místa
- dokáže zvyšovat sílu, pružnost a pohyblivost částí těla v průpravných cvičeních
- umí dostředivou i odstředivou chůzi a běh, poskočný krok, cval vpřed
- reaguje na změnu tempa, dynamiky a provádí rytmická cvičení
- je schopen krátké pohybové improvizace na zadané téma

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- předvede jednoduché taneční variace pro určitý taneční styl
- interpretuje nacvičenou choreografii a dokáže hodnotit provedení tance svými spolužáky
- prezentuje se na veřejných vystoupeních nebo ukázkové hodině pro rodiče

4. ročník

Vyučovací předmět: Moderní tanec

Žák:

- použije krátké pohybové vazby pánve, páteře, trupu, hlavy, dolních i horních končetin v nízkých polohách, na místě i z místa
- umí vedené i švihové pohyby horních a dolních končetin
- zvládá různé formy chůze, běhu, poskočného kroku, obrátů a otáček, skoků
- provádí cviky obratnosti ve vazbách
- aktivně vnímá hudební doprovod a improvizuje na zadané téma

Vyučovací předmět: Taneční praxe

- interpretuje společnou choreografii a podílí se na její tvorbě, koriguje chyby u sebe i ostatních spolužáků
- prezentuje se na veřejných vystoupeních nebo ukázkové hodině pro rodiče

5. ročník

Vyučovací předmět: Moderní tanec

Žák:

- aplikuje zásady a zákonitosti správného postavení těla
- zvládne krátké pohybové vazby v nízkých polohách na místě i z místa
- umí různé formy chůze, běhu, poskoků, obrátů, otáček a skoků
- předvede cviky obratnosti ve vazbách
- vyjádří v improvizaci náladu skladby nebo zadané téma

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- podílí se na tvorbě taneční kompozice, koriguje chyby u sebe i ostatních
- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- prezentuje se na veřejných vystoupeních nebo ukázkové hodině pro rodiče

6. ročník

Vyučovací předmět: Moderní tanec

Žák:

- ovládá ve vazbách prvky probrané v 5. ročníku
- použije ve vazbách kyvadlový švih trupu a horních končetin, osmičkový švih paží, čelnou a bočnou vlnu trupu
- provede prvky obratnosti probrané v 5. ročníku a zlepšuje kvalitu provedení
- užívá základní odborné názvosloví

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- podílí se na tvorbě a přípravě tanečního vystoupení
- koriguje své chyby i chyby ostatních
- prezentuje se na veřejných vystoupeních nebo ukázkové hodině pro rodiče

7. ročník

Vyučovací předmět: Moderní tanec

Žák:

- interpretuje probrané pohybové prvky ve vazbách
- provede kruhové švihy dolních končetin, osmičkové švihy horních končetin v otáčkách, všechny probrané druhy skoků

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- podílí se na tvorbě choreografie a diskutuje o kostýmech, osvětlení atd.
- umí zhodnotit svůj výkon i výkon spolužáků
- prezentuje se na veřejných vystoupeních

Přípravné studium II. stupně

- *pro žáky, kteří nenavštěvovali I. stupeň*

Vyučovací předmět: Moderní tanec

Žák:

- zvládne pohyb v nízkých polohách na místě i z místa v pohybových vazbách
- umí různé formy chůze, běhu, poskoků, obrátů a otáček
- provede kruhové švihy dolních končetin, osmičkové švihy horních končetin
- umí formy skoků a poskoků probrané na I. stupni studia

- předvede cviky obratnosti ve vazbách

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- podílí se na tvorbě a přípravě tanečního vystoupení
- prezentuje se na veřejných vystoupeních

Základní studium II. stupně

1. ročník

Vyučovací předmět: Moderní tanec

Žák:

- provádí pohybové úkoly větší technické náročnosti
- používá improvizaci k hledání osobitého pohybového vyjádření jako základ pro autorskou tvorbu
- je schopen vnímat neoddělitelnost vztahů mezi intelektuální, emocionální a fyzickou stránkou člověka

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- zapojuje se při scénickém řešení choreografického díla
- prezentuje se na veřejných vystoupeních

2. ročník

Vyučovací předmět: Moderní tanec

Žák:

- provádí pohybové úkoly větší technické náročnosti
- dovede použít techniku různých oblastí tanečního umění a dbá na čistotu jejího provedení

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- podílí se a spolupracuje s ostatními ve skupině na vytvoření tanečního vystoupení
- prezentuje se na veřejných vystoupeních
- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy

3. ročník

Vyučovací předmět: Moderní tanec

Žák:

- interpretuje pohybové vazby na místě i z místa s přecházením do různých poloh s doprovodným pohybem horních končetin
- uvědomuje si svůj pohyb v čase a prostoru, vnímá vnější a vnitřní prostor

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do interpretačních i tvůrčích činností při tvoření taneční choreografie
- prezentuje se na veřejných vystoupeních

4. ročník

Vyučovací předmět: Moderní tanec

Žák:

- zvládá technicky i obsahově složitější taneční úkoly
- využívá všech získaných pohybových dovedností a zkušeností

- užívá odborné názvosloví a pojmosloví z oblasti techniky pohybu a taneční tvorby

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- hodnotí vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného choreografického díla
- prezentuje se na veřejných vystoupeních

VÝTVARNÝ OBOR

Charakteristika výtvarného oboru

Výtvarný obor navštěvují žáci od šesti do osmnácti let, pracuje se ve skupinách nejvýše patnácti dětí. Jde o dlouhodobý proces, kdy se dítě zabývá výtvarnými otázkami přiměřeně svému věku. Tvůrčí práce probouzí a rozvíjí fantazii, pomáhá k sebevyjádření a porozumění sebe sama a vede k uvolnění a radosti z výtvarné činnosti. Během studia se poznatky a postoje stávají trvalou součástí žákovi osobnosti, získává rozmanitější pohled na svět, který ho proměňuje v citlivého a empatického pozorovatele přírody, kultury a vztahu mezi lidmi.

Obor je veden k rozvoji smyslů a svobodnému vyjádření, bezprostřednímu vnímání podnětů a jejich prožívání, ke schopnosti nahlížení pod povrch věcí, k nezvyklému úhlu pohledu na řešení situací a využívání symbolů a metafor, možná nejen ve světě výtvarného umění.

Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Hlavním cílem vyučování výtvarného oboru je naučit dítě výtvarně vnímat, vidět, přemýšlet a vyslovit se prostřednictvím výtvarného jazyka. Žák si v procesu výuky postupně osvojuje výtvarné techniky a prohlubuje své dovednosti.

V oblasti Výtvarná tvorba jsou vzájemně provázány tyto předměty: malba, kresba, grafika, modelování, konstruování, práce s různými materiály, práce s médii a výtvarná kultura – recepce a reflexe.

Učební osnovy obsahují výuku těchto předmětů a během školního roku se střídají podle zvoleného projektu, výtvarné řady nebo podle individuální potřeby žáka.

Učební plán: Přípravné studium I. stupně VO

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná výchova	3	3

Učební plán:

Základní studium I. a II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I.	II.	III.	IV.
Výtvarná tvorba*	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

*O zařazení do předmětu rozhoduje vyučující na základě možností a dispozic žáka a finančních možností školy

S ohledem na možnosti v aktuálním školním roce lze:

1. rozhodnout o slučování ročníků PVV i ZS I. a II. stupně
2. rozhodnout, že některý z ročníků PVV i ZS I. a II. stupně se neotevře
3. žáci pracují ve smíšených třídách (max. 15 žáků), kde jsou si věkově blízcí.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel a povolí či nepovolí ředitel školy na základě individuálního plánu výuky zaneseného pedagogem v třídní knize. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy Výtvarného oboru:

Přípravné studium I. stupeň

- formou skupinové výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 3 hodiny týdně

1. ročník PVV

Žák:

- přemýšlí nad daným tématem
- spontánně kreslí své smyslové zážitky a představy, všímá si prostředí příběhu, neobkresluje od spolužáka
- zapojuje se do poznávání barev a jejich mísení
- poznává a rozlišuje výtvarné techniky
- při haptických hrách se seznamuje s hlinou a zkoumá proměnu hmoty
- tvaruje a mačká papír jako základní materiál
- staví si ze stavebnic a z přírodnin prostorové kompozice
- seznamuje se s ilustrátory dětských knih

2. ročník PVV

Žák:

- soustřeďuje se na motivaci a výtvarnou činnost, respektuje práci v kolektivu, reaguje na hodnotící dialog a učí se obhajovat svou práci
- užívá základní kreslířské techniky – kresba olejovým pastelem, měkkou tužkou, rudkou, perem, uhlem, dřívkem
- poznává základní vlastnosti jednotlivých malířských prostředků - malba temperou, akvarelem, všemi druhy pastelů
- z výtvarných her si volí zajímavé výřezy a oceňuje roli náhody
- modeluje z hlíny, zmačkaný papír uplatňuje v plošné i prostorové tvorbě
- porovnává ilustrativní tvorbu umělců a rozpoznává podněty k motivaci uměleckým dílem

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dá do souvislosti námět a techniku vhodnou pro vyjádření, volí si formát pro svou práci
- kresbu uplatňuje tam, kde je námět epický, plný detailů a podrobností
- kombinuje výtvarné techniky podle vlastního záměru nebo záměru učitele
- hraje si se základními prvky výtvarného jazyka
- v keramice postupuje od válečku k plátu, hraje si s tvárným materiálem
- pozoruje roli výtvarných technik v dílech umělců

2. ročník

Žák:

- experimentuje s formou vyjádření, spolupracuje na velkých formátech, obhájí svou činnost
- přepisuje subjektivně pojatou realitu
- pozoruje a srovnává výrazové kvality linií a šrafur
- vyjadřuje spontánně barvou monumentální témata se silným emočním nábojem
- zkoumá vlastnosti výtvarných prvků – bod, linie, skvrna, tvar, plocha, barva
- modeluje kachle s běžnými i netradičními náměty, používá samostatně nástroje k práci

- experimentuje s tvarovými prvky – odřezky dřeva, plastové lahve, papírové krabičky, kameny
- parafrázuje vlastní tvorbou reprodukcí uměleckého díla a proměňuje její vlastnosti

3. ročník

Žák:

- empaticky se vztahuje k lidem, přírodě, k příběhům – koncept, prekoncept
- dodržuje pracovní postupy
- experimentuje s mnohotvárností linie
- zvolí si malířskou techniku podle vlastních potřeb
- dá do souvislosti účinky použitých výtvarných prvků se zvoleným námětem
- při modelování řeší plynulé přechody objemů a využívá špachtle, očka, válec
- kombinuje materiály a ověřuje si jejich linearitu nebo plošnost – igelit, motouz, drát, plech, textil, lepenka
- poznává oblasti výtvarného umění v historii a postupně objevuje jejich účinky
- seznamuje se s učivem dějin umění – pravěk

4. ročník

Žák:

- podílí se na společných úkolech, přijímá hodnotící dialog
- zkoumá roli vzájemných vztahů linií – lineární kontrast, rytmus, dynamika, hustota, pravidelnost, tvrdost, měkkost, šrafura
- nachází typologicky daná omezení pro barevné vyjádření – teplé a studené barvy, syté a lomené odstíny barvy
- experimentuje se základními výtvarnými zákonitostmi – harmonie, vyváženost, chaos
- modeluje z hlíny řezy, detaily, zvětšeniny, studie struktur
- prožívá účinky působení uměleckého díla
- podle potřeb výtvarných projektů poznává výtvarnou kulturu
- seznamuje se s učivem dějin umění – Egypt

5. ročník

Žák:

- objasní svůj záměr při práci, citlivě hodnotí práci druhých
- inspiruje se realitou a subjektivním posunem ji vyjadřuje kresbou
- všímá si zákonů perspektivy – fotografování
- využívá vlastností barev pro skladbu výtvarných kompozic
- formuluje pocity plynoucí z uspořádání prvků na ploše nebo v prostoru
- výtvarný jazyk využívá k nefigurativnímu vyjádření emocí
- ztvární hliněný výřez z plošné geometrické kompozice, postupuje od kresebného návrhu po realizaci
- parafrázuje realitu a dává jí vzhled ovlivněný materiálem
- spoluvytváří časovou osu a nanáší na ní nové poznatky z dějin umění
- seznamuje se s učivem dějin umění – antika, raně křesťanské a románské umění

6. ročník

Žák:

- naplánuje a samostatně vytvoří krátkou výtvarnou řadu, využívá internet a fotodokumentaci
- osvojuje si výtvarnou terminologii
- při studijní kresbě si všímá hry světla a stínu danou osvětlením modelu, akceptuje perspektivu
- využívá vlastností barev a techniku mísení – mnohost barevných tónů, vztah černé a bílé, barevný kontrast, barevná harmonie, barevný rytmus
- dodržuje kompoziční pravidla a odvozuje účinky jejich porušování
- vytváří nefigurativní plastiky z hlíny, coby parafráze pocitů a představ
- z krabiček sestavuje originální konfigurace s architektonickými prvky
- navštěvuje výstavy a popisuje své zážitky

- poznává výtvarné i filozofické rozdíly mezi slohy
- seznamuje se s učivem dějin umění – gotika a renesance

7. ročník

Žák:

- analyzuje zadání práce, vede dialog s učitelem i spolužáky, samostatně vycítí a upravuje nedostatky
- ve studijní kresbě i malbě uplatňuje objektivní spodobnění věcí s využitím perspektivy, dbá na detail a vyjádření materiálu
- dokáže využít barvy k subjektivnímu vyjádření svých pocitů – sebepoznání, metafora, fantazie, intuice
- bez obtíží využívá výtvarný jazyk v celé jeho šíři
- plasticky ztvárňuje skutečnost
- samostatně si vybírá a uplatňuje tvárné materiály při realizaci projektu
- orientuje se v historii umění, své poznatky si přiřazuje do přehledu a definuje oblasti umění, kterým dává přednost
- seznamuje se s učivem dějin umění – baroko a umění 19. století
- žák zakončí studium absolventskou prací

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- navazuje na znalosti a zkušenosti z I. stupně studia a spoluvytváří dělnou atmosféru
- využívá lineární kresbu pro návrhy designu a architektury
- ve věcné kresbě a malbě si zachovává uvolněnost malířského vyjadřování – zátiší, krajina, portrét, figura
- dá do souvislosti zkušenosti a znalosti výtvarného jazyka, které využívá pro návrhy grafického designu
- modeluje subjektivně pojaté portrétní skici
- kombinuje tvárný materiál s tvarovými prvky pro originální řešení prostorového zadání
- z vlastního zájmu navštěvuje výstavy a kulturní památky a navazuje na výtvarné umění vlastním projevem, používá výtvarnou terminologii
- seznamuje se s učivem dějin umění – umění v 1. pol. 20. století

2. ročník

Žák:

- vyhodnocuje výsledky své práce
- ve zvýšené míře dokáže kreslit podle skutečnosti a dodržuje pravidla světla a stínu, perspektivy, modelace předmětů
- dbá na zkvalitnění malířského projevu a dovedností
- kombinuje vztah tvaru a písma v ploše nebo prostoru
- převede návrh designu předmětu do přesného plastického modelu z hlíny nebo jiného tvárného materiálu
- orientuje se v dějinách umění a formuje své postoje k modernímu umění
- seznamuje se s učivem dějin umění – umění v 2. pol. 20. století

3. ročník

Žák:

- vytváří a konzultuje s učitelem individuální projekt
- ve volné tvorbě užívá kresebné vyjadřovací prostředky k podpoře sdělnosti
- soustředí se na malbu podle skutečnosti
- navrhuje, realizuje a obhájí návrh pro grafický design nebo design předmětů
- samostatně používá výtvarné myšlení

- dokáže odlít sádrovou formu pro keramický kachel
- transformuje potřeby plastického vyjádření do prostoru i plochy, pro svou práci uplatňuje výrobky, snímky a kresby s původně jiným záměrem
- charakterizuje výtvarné směry 20. století a rozlišuje způsob užití výtvarného jazyka v moderním umění
- seznamuje se s učivem dějin umění – výtvarné umění na přelomu tisíciletí

4. ročník

Žák:

- připravuje se na talentové zkoušky na vysoké škole
- modifikuje kresebními prostředky skutečnost do volného vyjádření vlastních představ
- plně využívá získaných znalostí v technice malby, analyzuje podněty ze svého prostředí a transformuje je do volné tvorby
- výtvarný jazyk uplatňuje s porozuměním ve všech oblastech výtvarné tvorby, kterou dokáže definovat, prezentovat, realizovat a obhájit
- využívá získaných znalostí pro objektovou tvorbu v individuálních projektech
- vytváří si náhled na současné umění s dovedností pojmenovat, porovnávat a zhodnotit výtvarné dílo
- žák zakončí studium absolventskou prací

Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy.

Znevýhodnění těchto žáků je při výuce plně zohledněno, je jim sestaven individuální vzdělávací plán (IVP), stejně tak jsou pro ně vypracovány výstupy jednotlivých ročníků studia. Tyto výstupy plně zohledňují skutečné možnosti těchto žáků a integrují je do výuky.

Do této kategorie jsou zařazeni ředitelem na základě vyjádření a žádosti rodičů nebo po předložení posudku speciálně pedagogického vyšetření (pedagogicko - psychologická poradna) nebo speciálního pedagogického centra (SPC), ve kterém je porucha dítěte diagnostikována.

Individuální vzdělávací plán je přizpůsoben potřebám žáka a jeho výukovému tempu. Je navržen učitelem, schválen ředitelem školy a zanesen v třídní knize.

Žáci jsou vyučováni v souladu se ŠVP. Při hodnocení výsledků vzdělávání se zohledňuje druh, stupeň a míra postižení.

Škola má bezbariérový přístup – je schopná v rámci rovné příležitosti ke vzdělání poskytovat základy vzdělání ve zvoleném oboru i těmto žákům, pokud to umožní jejich míra handicapu.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Žáci mimořádně nadaní, pokud to situace vyžaduje, jsou vzděláváni podle IVP, který je sestaven dle jejich individuálních schopností a dovedností.

Vzdělávání žáků mimořádně umělecky nadaných

Mimořádně talentovaní žáci, kteří projeví zájem o přípravu ke studiu na středních nebo vysokých školách s uměleckým či pedagogickým zaměřením budou vyučováni podle individuálního studijního plánu, který bude přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka, zanesen v třídní knize, navržen učitelem a schválen ředitelem školy.

Těmto žákům může být přidělena vyšší hodinová dotace na jeden školní rok. Toto zvýšení navrhuje učitel a schvaluje ředitel školy. Zvýšení hodinové dotace se zaznamená do rozvrhu hodin, do třídní knihy a do individuálního studijního plánu.

Do této kategorie budou žáci zařazováni ředitelem školy na doporučení učitele a na základě mimořádných studijních výsledků, jakými jsou – úspěchy na soutěžích, vyšší účast na různých akcích školy i města, koncertech, vystoupeních, výstavách a podobně, eventuálně zájem pokračovat ve studiu na konzervatoři či jiné střední či vysoké škole uměleckého zaměření.

Studium pro dospělé

Studium pro dospělé - uchazeči ve věku 19 let a starší, kteří již nemají statut studenta střední školy, studium může trvat nejdéle čtyři roky, individuální výuka probíhá zpravidla jednou týdně, úroveň vzdělávání odpovídá individuálním schopnostem žáka, s přihlédnutím k jeho věku (viz. Vyhláška č. 71/2005 Sb., čl. 1, odst.6). O odborné náplni vyučovací hodiny rozhoduje vyučující, který sestavuje pro žáka individuální studijní plán, odpovídající zhruba výstupům 2. stupně studia podle ŠVP. Jelikož se nejedná o dotovanou formu studia, uchazeč musí uhradit komerční cenu výuky, o jejíž výši rozhoduje ředitel školy. Cena studia je uveřejněna na stránkách školy a platí pro individuální výuku všech předmětů, které jsou na škole vyučovány.

Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Každé hodnocení žáků by mělo respektovat dvě základní podmínky hodnocení, kterými jsou:

a/ informace o zpětné vazbě - podává žákovi informace o míře naplnění předem stanovených cílů. Dále porovná skutečnost s předem stanovenými cíli (např. velmi dobře, správně, z poloviny atd.). Ve zpětné vazbě pedagog také hodnotí individuální pokrok žáka v dané oblasti. Tyto informace musejí být žákovi podány jasně a srozumitelně.

b/ vnitřní motivace k dalšímu učení

Pomocí vnější motivace pedagoga se dosahuje stimulace vnitřní motivace žáků, čímž se vědomě vzbuzuje přirozená touha dále se učit, poznávat, získávat nové informace a prohlubovat své schopnosti a dovednosti.

Tyto jednotlivé cíle jsou založeny na motivačním hodnocení.

Žáci jsou v průběhu studia v jednotlivých oborech hodnoceni individuálním přístupem nejen za získané vědomosti a dovednosti, aktivitu v hodinách a za zodpovědný přístup k práci, ale i za účast na veřejných prezentacích (koncerty, soutěže, výstavy) a zájem o předmět, který studují.

Zásady a způsob hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni známkou v průběhu školního roku, v pololetí a na konci školního roku (viz platná legislativa):

a/ 1 – výborný

b/ 2 – chvalitebný

c/ 3 – uspokojivý

d/ 4 – neuspokojivý

Celkový prospěch stanovujeme na vysvědčení třemi stupni:
viz vyhláška č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání

a/ prospěl(-a) s vyznamenáním

(v povinném předmětu není hodnocen stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný)

b/ prospěl (-a)

(žádný z předmětů není hodnocen stupněm 4 - neuspokojivý)

c/ neprospěl (-a)

(je-li některý z předmětů hodnocen stupněm 4 - neuspokojivý)

Průběžné hodnocení:

V individuální výuce je žák v průběhu školního roku hodnocen známkou minimálně dvakrát za měsíc, kterou učitel zaznamená do třídní knihy a elektronické žákovské knížky.

Klasifikaci v kolektivní výuce zaznamenává učitel do elektronické žákovské knížky.

(V LDO, TO, Komorní hře apod. jsou žáci v hodinách hodnoceni slovně – např. pochvalou).

V teoretických předmětech, např. v hudební nauce je žák vyzkoušen alespoň dvakrát za každé klasifikační období (ústně nebo písemně).

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o klasifikaci žáků průkazným způsobem tak, aby mohl doložit správnost celkové klasifikace.

Známka zahrnuje:

- zvládnutí zadaných úkolů
- úroveň domácí přípravy
- aktivitu a přístup žáka k práci v hodině

Žáky hodnotíme a klasifikujeme individuálním přístupem ke každému z nich s ohledem na jejich osobní maximum.

Učitelé mohou v jednotlivých vyučovacích hodinách využít i alternativní formu hodnocení (razítka, obrázky), tyto prostředky jsou pro malé žáky motivační, nenahrazují však klasifikaci.

Hodnocení v pololetí a na konci školního roku:

V pololetí a na konci školního roku je žák hodnocen známkou na vysvědčení (v prvním pololetí je možné vydat výpis vysvědčení), kterou určuje učitel na základě:

- klasifikace v průběhu školního roku
- posouzení úrovně prezentace práce žáka na veřejnosti (vystoupení, výstavy apod.)
- úrovně splnění kritérií stanovených v učebních osnovách
- v případech, kdy jsou učební osnovy rozpracovány do delších časových úseků než jeden rok (v HO Studium II. stupně, Komorní a souborová hra, apod.), klasifikujeme žáka s ohledem na plnění daných osnov
- za reprezentaci školy a mimořádné výsledky může být žák odměněn pochvalou, kterou navrhuje učitel a schvaluje ředitel školy.
- žáci přípravného studia nedostávají vysvědčení, ale potvrzení o návštěvě.

Kritéria pro postup žáků do vyššího ročníku:

Splnění předepsané látky, odpovídající schopnostem a dovednostem pro jednotlivé ročníky určené, v učebních osnovách předmětů v ŠVP ZUŠ, případně dle individuálních dispozic žáků (absolvování vystoupení, koncertu, výstavy, představení v průběhu školního roku).

V hudebním oboru ukončí žáci 1. - 6. ročníku I. stupně každý rok studia úspěšnou komisionální (postupovou) zkouškou, kde prokáží potřebnou úroveň způsobilosti k postupu do dalšího ročníku.

Žáci 7. ročníku, pokud mají k tomu předpoklady, vykonají závěrečnou ročníkovou zkoušku formou absolventského koncertu, ostatní vykonají závěrečnou zkoušku formou přehrávky před komisí.

Žáci II. stupně konají komisionální zkoušku ve 2. a 3. ročníku studia, ve 4. ročníku žáci ukončí studium hudebního oboru absolventským koncertem.

Kritéria pro absolvování stupně:

- splnění učebních osnov daných tímto ŠVP pro I. či II. stupeň ZUŠ s hodnocením nejhůře stupněm 3 (uspokojivý)
- výstava, vystoupení, představení, absolventský koncert, případně komisionální zkouška před komisí nejméně tří učitelů (viz platná legislativa)

Komisionální zkoušky:

- podléhají platné legislativě
  - termín konání zkoušek stanoví ředitel školy
  - zkušební komise je nejméně tříčlenná a skládá se z odborníků příslušného předmětu nebo oboru, členy komise a předsedu jmenuje ředitel (zástupce) školy
- V odůvodněných případech (např. při dlouhodobé absenci žáka z důvodu nemoci) si může učitel vyžádat jiný termín konání zkoušky.

Konají se:

a/ při postupových zkouškách do vyššího ročníku

b/ při závěrečných zkouškách základního studia I. a II. stupně, studia s rozšířeným počtem hodin a studia pro dospělé

c/ při přeřazení mimořádně nadaného žáka do některého z vyšších ročníků bez absolvování předcházejícího ročníku

d/ při opravné zkoušce z jiného než hlavního předmětu

Zásady hodnocení komisionální zkoušky:

- vycházíme z pozitivního hodnocení žáka
- žák musí vědět, za co je hodnocen
- při hodnocení je možné přihlédnout k momentální indispozici žáka
- žák je hodnocen ihned po vykonání zkoušky za momentální výkon
- známka se nemusí shodovat se známkou na vysvědčení

Charakteristika klasifikačních stupňů na vysvědčení:

výborný – žák plní učební osnovy a zadané úkoly, je schopen samostatné přípravy (přiměřeně svému věku), ve výuce je aktivní a projevuje zájem o svůj obor

chvalitebný – učební osnovy a zadané úkoly plní s drobnými nedostatky (na nižší úrovni)

uspokojivý – učební osnovy a zadané úkoly plní pouze částečně, jeho domácí příprava je průměrná

neuspokojivý – žák neplní učební osnovy a zadané úkoly, v domácí přípravě má zásadní nedostatky

Ročníková (postupová) zkouška pro hudební obor

Na konci školního roku každý žák absolvuje ročníkovou zkoušku, kde předvede své získané schopnosti a dovednosti. Zkouška se skládá ze hry stupnic, etud a přednesů. Výběr látky ke zkoušce závisí na požadavcích jednotlivých oddělení HO v daném ročníku a studijním zaměření.

Při výběru zkušební látky za účasti žáka, volí učitel individuální přístup s ohledem na schopnosti a dispozice každého jednotlivce.

Z žáků absolventských ročníků I. a II. stupně jsou ti nejlepší vybíráni na veřejné vystoupení školy.

Ve VO, LDO a TO se ročníkové zkoušky nekonají. Žáci jsou hodnoceni na základě celoroční práce a aktivity v hodinách nebo veřejné prezentace (výstavy, vystoupení) kde jsou hodnoceni podle účasti a výkonu (TO a LDO).

Vlastní hodnocení školy

Frekvence, struktura a způsob zpracování vlastního hodnocení školy se řídí platnou legislativou.

Na základě zákona č. 472/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nebude naše škola zpracovávat zprávu o vlastním hodnocení školy.